

**TÜRKİYE VE KOSOVA’DA UYGULANAN 6. SINIF İNGİLİZCE
DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ ÖĞELERİ AÇISINDAN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Adile Osmani

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

KASIM, 2020

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 6 (altı) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı: Adile

Soyadı: Osmani

Bölümü : Eğitim Programları ve Öğretim

İmza:

Teslim Tarihi: 01/12/2020

TEZİN

Türkçe Adı: Türkiye ve Kosova’da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programlarının Öğeleri Açısından Karşılaştırılması

İngilizce Adı: Comparison of 6th Grade English Language Curriculum of Kosovo and Turkey in Terms of Elements

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Adile Osmani

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Adile Osmani tarafından hazırlanan “Türkiye ve Kosova’da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programlarının Öğeleri Açısından Karşılaştırılması” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Halime Şenay Şen

Eğitim Programları ve Öğretim, Gazi Üniversitesi

.....

Başkan: Doç. Dr. Esed Yağcı

Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi, Hacettepe Üniversitesi

.....

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Yücel Kayabaşı

Eğitim Programları ve Öğretim, Gazi Üniversitesi

.....

Tez Savunma Tarihi: 17/11/2020

Bu tezin Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Yücel Gelişli

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Bu yolculuğum süresince akademik rehberliği ve bilgisi ile bana yol gösteren, ilgi ve sabırla yoluma ışık tutan çok değerli hocam ve danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Halime Şenay ŞEN'e en içten teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmama görüşleriyle önemli katkı sağlayan değerli hocam Prof. Dr. Melek ÇAKMAK ve ayrıca yüksek lisans eğitimim sürecinde bilimsel donanımlarıyla yolumu aydınlatan ve destek olan Prof. Dr. M. Çağatay Özdemir, Prof. Dr. Ahmet MAHİROĞLU, Prof. Dr. Nurdan KALAYCI, Doç. Dr. Sevil BÜYÜKALAN FİLİZ ve tüm çok kıymetli hocalarıma teşekkür ederim.

Bu zorlu tez sürecimde sevgisi, sonsuz sabrı ve desteği ile hep yanımda olan, kaygılarımı her paylaştığımda beni sıkılmadan dinleyen, beni hiç yalnız bırakmayan sevgili hayat arkadaşım Fadil SHEHU'ya teşekkür ederim. İyi ki varsın!

Ayrıca destek ve sevgilerini hiç esirgemeyen değerli SHEHU ailesine çok teşekkür ederim.

Sevgi ve güvenle her an yanımda olan beni her zaman destekleyen çok değerli babam Besim OSMANİ'ye teşekkürü bir borç bilirim. Hayata daima güzel bakan, sonsuz sevgisi, anlayışı ve desteği ile karşılaştığım her zorlukta bana güç veren, sahip olduğum için kendimi hep şanslı saydığım canım annem Mebusan OSMANİ'ye gönülden teşekkür ederim.

Her zaman yanımda olan, destek ve sevgilerini daima hissettiren sevgili ablam Elinda OSMANİ, abim Valon OSMANİ ve yengem Benek OSMANİ'ya teşekkür ederim.

Yüksek lisans sürecim boyunca her zaman yanımda olan güzel yürekli arkadaşlarım Zeynep TÜREL ve Pınar AFŞİN'e teşekkürlerimi sunarım.

TÜRKİYE VE KOSOVA’DA UYGULANAN 6. SINIF İNGİLİZCE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ ÖĞELERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

(Yüksek Lisans Tezi)

Adile Osmani
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Kasım, 2020

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. Sınıf İngilizce dersi öğretim programları öğelerinin (hedef – içerik – eğitim durumu – sınama durumu) birbirlerine göre benzerlik ve farklılıkları bakımından karşılaştırmasının yapılmasıdır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden bir durum çalışmasıdır. Araştırma verilerinin toplanmasında doküman incelemesi yapılmıştır. Türkiye ve Kosova ülkelerinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında uygulanan İngilizce dersi öğretim programları kullanılmıştır. Türkiye ve Kosova Milli Eğitim Bakanlıklarının web sayfalarından elde edilen dokümanların ayrıntılı betimlemeleri yapılmış, ardından programlar arasındaki benzerlik ve farklılıklar belirtilmiş, elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular şöyledir: Öğretim programlarına kazanımlar açısından bakıldığında, kazanımların büyük oranda (% 90) bilişsel olduğu görülmüştür. Türkiye 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında kazanımlar dört temel dil becerisi vurgulanarak sunulmuştur. Kosova da ise dört temel dil becerisi vurgulanmadan hedefler verilmiştir. Türkiye de 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı dinleme ve konuşma becerilerinin birincil beceri olarak tanımladığı görülürken,

Kosova da ise bu şekilde bir tanımlama bulunmamaktadır. Kosova da hedef veya kazanımlar yerine “öğrenme çıktıları” ifadesi kullanılmıştır. İçerik açısından incelendiğinde Türkiye İngilizce dersi ortaokul 6. sınıf öğretim programında Kosova öğretim programına göre daha fazla ünite bulunmaktadır. Bu durumun iki ülkedeki İngilizce ders saatlerinin birbirinden farklı olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Çünkü Türkiye de İngilizce ders saati haftada üç saat iken, Kosova da haftada iki saattir. Ayrıca, Türkiye’deki İngilizce öğretim programında her bir ünite/tema ile ilgili kısa bir kelime listesinin de yer aldığı görülmüştür. Kosova İngilizce öğretim programında böyle bir kelime listesi eklenmemiştir. Her iki ülkede öğrencilerin belirli konularda dil becerilerini kullanarak iletişim kurmaları planlanmıştır. Öğretim programları eğitim durumu açısından incelendiğinde, her iki ülkede benzer öğretim yöntemlerinin tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca Türkiye’deki İngilizce öğretim programında dinleme ve konuşmaya dayalı etkinliklerin daha fazla olduğu bulunmuştur. Bu farklılığın nedeni olarak Türkiye’de öğretim programlarında dinleme ve konuşmaya dayalı becerilerin birincil olarak düşünülmesi olduğu söylenebilir. Her iki ülkedeki öğretim programı da, öğrenci merkezli ve oyun yoluyla eğlenerek öğrenme, yüksek motivasyon sağlanması ve görsel-işitsel medya araçlarının kullanılması açısından benzerlik taşımaktadır. Öğretim programları sınama durumu açısından incelendiğinde, hem ürün hem de süreç değerlendirilmesi, öz değerlendirme, grup değerlendirme, portfolyo, yazılı sınavlar gibi değerlendirme yöntemleri olduğu görülmektedir. Öğretim programlarında sonuç değerlendirme yerine süreç değerlendirmeye teşvik eden aktiviteler ve alternatif değerlendirme yöntemlerinin yer aldığı görülmektedir. Farklı olarak Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ve akran değerlendirme uygulanmaktadır. Türkiye’de uygulanan öğretim programlarında, değerlendirme yapma konusunda oldukça ayrıntılı bilgiler verildiği ve ölçme teknikleri ile çeşitli tavsiyelerin yer aldığı görülmüştür. Diğer yandan Kosova’da uygulanan öğretim programında sınama durumuna ilişkin ayrıntılı bilgi mevcut değildir.

Anahtar Kelimeler: İngilizce, Öğretim Programı, Türkiye, Kosova, Ortaokul

Sayfa Adedi: 149

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Halime Şenay Şen

**COMPARISON OF 6TH GRADE ENGLISH LANGUAGE
CURRICULUM OF KOSOVO AND TURKEY IN TERMS OF
ELEMENTS**

(M.S. Thesis)

Adile Osmani

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

November, 2020

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the similarities and differences of 6th grade English language curriculum between Turkey and Kosovo in terms of objectives, content, teaching-learning process and evaluation. Research is a case study from qualitative research patterns. Document review was used to collect research data. In this study is used sixth grade English language curriculum which was applied in Turkey and Kosovo during 2018-2019 academic year. The researcher has made detailed descriptions of documents obtained from the web page of ministry of education of Turkey and Kosovo, then are noted the similarities and differences between the curriculums of two countries and finally the results obtained are interpreted. The findings of the research are as follows: When analyzed in terms of objectives, it was found that the vast majority (90%) of both countries were of the cognitive type. In Turkey in 6th grade English language curriculum objectives are presented with emphasis on the four basic language skills. In Kosovo, all objectives are expressed together. In Turkey listening and speaking skills are defined as a primary skills,

but in Kosovo there is no such a definition. In Kosovo, the term "learning outcomes" is used instead of goals and objectives. In terms of content, Turkey English lessons in 6th grade curriculum has more units comparing to Kosovo curriculum. The reason of this difference is that in Turkey in 6th grade English curriculum three hours of English lessons are offered weekly but in Kosovo, only two hours of English lessons are offered weekly. Moreover, in Turkey second grade secondary school English curriculum for each unit / theme was observed that also included a short list of related words. But there is no such word list in Kosovo. In both countries, students are planned to communicate using language functions on specific topics. When analyzed in terms of teaching-learning process, it is seen that both countries use very similar techniques. Related to Turkey 6th grade English curriculum more listening and speaking activities is seen to take place. This difference is because of Turkey's 6th grade English curriculum of listening and speaking skills are considered as primary identification. Both programs are similar in terms of student-centered and fun-learning, high motivation and use of audiovisual media. When examined in terms of evaluation, the elements that show similarities in the curriculum of the two countries; it is seen that there are evaluation methods such as formative and summative assessment, self evaluation, group evaluation, portfolio, written exams. Programs include activities and alternative evaluation methods that encourage formative assessment instead of summative assessment. Different from Kosovo, in Turkey 6th grade English curriculum performance task, rubrics and peer assessment are used. In terms of evaluation it was observed that Turkey 6th grade English curriculum include detailed measurement techniques and advices. On the other hand in Kosovo it was not seen detailed explanation about evaluation.

Key Words: English, Curriculum, Turkey, Kosovo, Secondary School

Page Number: 149

Supervisor: Dr. Öğretim Üyesi Halime Şenay Şen

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ.....	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiv
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	xv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	10
1.2.1 Alt Amaçlar.....	10
1.3. Araştırmanın Önemi.....	12
1.4. Sayıtlar.....	13
1.5. Sınırlılıklar.....	13
1.6. Tanımlar	13
BÖLÜM II	14
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	14
2.1. Yabancı Dil Öğrenme	14
2.2. Türkiye’de İngilizce Dil Öğretimi	15
2.3. Kosova’da İngilizce Dil Öğretimi	18
2.4. Öğretim Programı.....	21
2.5. Karşılaştırmalı Eğitim	26
2.6. İlgili Araştırmalar	27

2.6.1.Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	27
2.6.2.Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar.....	30
BÖLÜM III	41
YÖNTEM.....	41
3.1. Araştırmanın Modeli	41
3.2. Verilerin Toplanması.....	42
3.3. Verilerin Analizi.....	43
BÖLÜM IV	46
BULGULAR.....	46
BÖLÜM V	91
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	91
5.1. Sonuç ve Tartışma.....	91
5.1.1. Türkiye ve Kosova İngilizce öğretim programlarının kazanım ögesine ilişkin sonuçlar.....	91
5.1.2. Türkiye ve Kosova İngilizce öğretim programlarının içerik ögesine ilişkin sonuçlar.....	95
5.1.3. Türkiye ve Kosova İngilizce öğretim programlarının eğitim durumuna ilişkin sonuçlar.....	97
5.1.4. Türkiye ve Kosova İngilizce öğretim programlarının sınama durumuna ilişkin sonuçlar.....	99
5.2. Öneriler	102
5.2.1. Elde edilen bulgular doğrultusunda öneriler	102
5.2.2. Yapılacak araştırmalara yönelik öneriler	103
KAYNAKLAR.....	104
EKLER	118
EK 1. Türkiye 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı.....	119
EK 2. Kosova 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı.....	124

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1 Türkiye 'de Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları	47
Tablo 2 Türkiye 'de Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı İçeriğinde Yer Alan Üniteler/Konular	58
Tablo 3 Türkiye 'de Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Eğitim Durumu	60
Tablo 4 Türkiye 'de Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Sınama Durumu	64
Tablo 5 Kosova 'da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları	68
Tablo 6 Kosova 'da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Öğretim Program İçeriğinde Yer Alan Üniteler	76
Tablo 7 Kosova 'da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Eğitim Durumu	79
Tablo 8 Kosova 'da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Sınama Durumu	82
Tablo 9 Türkiye ve Kosova 'da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan Üniteler	87
Tablo 10 Türkiye ve Kosova 'da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Eğitim Durumu.....	89

Tablo 11 <i>Türkiye ve Kosova’da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı</i> <i>Sınama Durumu</i>	90
--	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

<i>Şekil 1.</i> Dünyada en çok konuşulan ana diller	3
<i>Şekil 2.</i> Dünyada en çok öğrenilen yabancı diller	3
<i>Şekil 3.</i> Dünyada birden fazla ülkede konuşulan diller	4
<i>Şekil 4.</i> Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının bilişsel kazanımları	85
<i>Şekil 5.</i> Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının duyuşsal kazanımları	86
<i>Şekil 6.</i> Türkiye ve Kosova İngilizce dersi öğretim program içeriğinde yer alan üniteler ..	88

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MASHT: Eğitim Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (Kosova)

UNESCO: Birleşmiş Millet Eğitim Bilim Örgütü

UNİCEF: Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu

WHO: Dünya Sağlık Örgütü

OECD: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü

PISA: Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı

TIMSS: Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması

EPI: İngilizce Yeterlilik Endeksi

BÖLÜM I

GİRİŞ

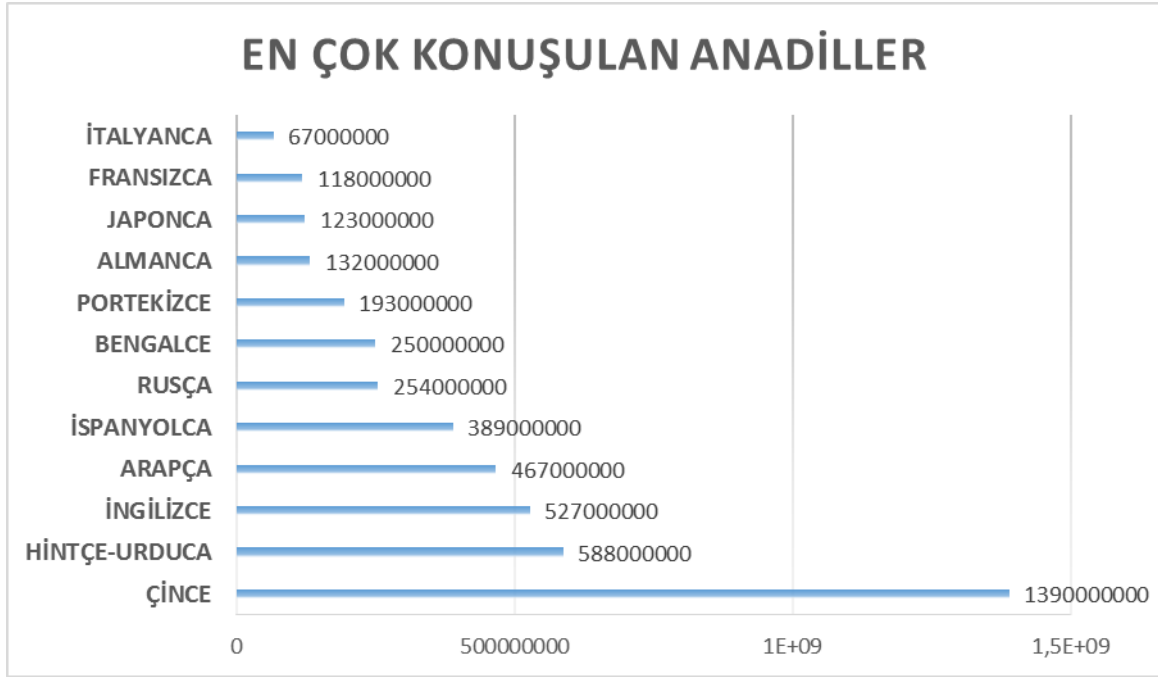
Bu bölümde araştırmaya ait problem durumu, araştırmanın amacı, önemi, sayıltıları, sınırlılıkları ve tanımlar bulunmaktadır.

1.1. Problem Durumu

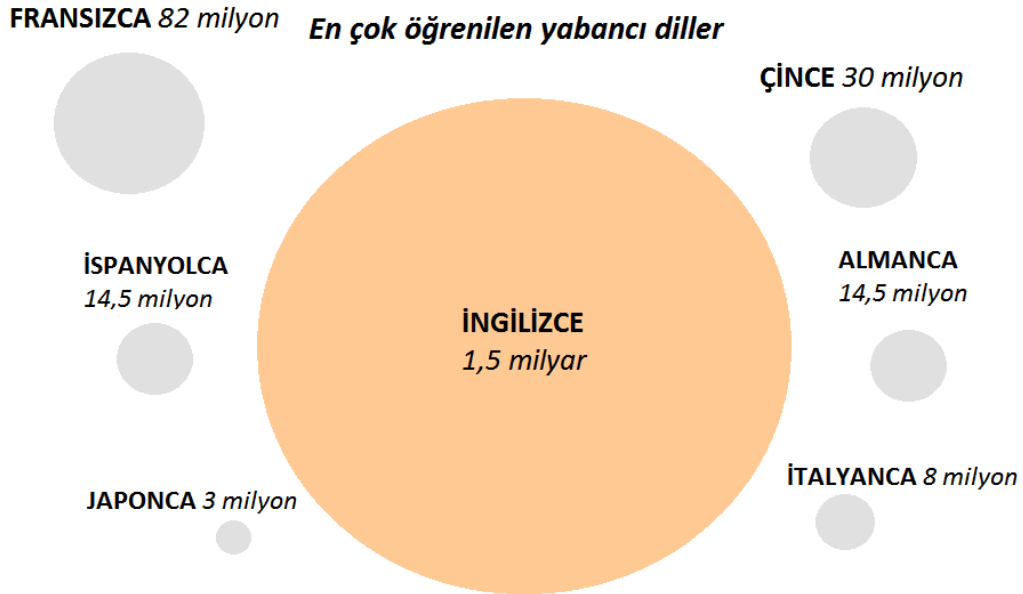
Günümüzde yaşamın devam etmesi için birçok şeye ihtiyaç duyulmaktadır. İnsanların dünyayı öğrenmeyle anlamlandırdığı düşüncesinden yola çıkıldığında, kuşkusuz insan için en vazgeçilmez öğelerden birinin öğrenme eylemi ya da isteği olduğu görülmektedir. İnsan düşünebilen, anlamlandırabilen, öğrenebilen ve öğrendiklerini düzenleyebilen bir varlıktır. Bununla birlikte doğduğu andan itibaren ölümüne kadar istemli veya istemsiz bir şekilde hayatının her aşamasında öğrenme eylemini gerçekleştirmektedir (Yazar ve Karataş, 2018, s.3). Bu bağlamda, öğrenme, kişilerin çevreleriyle kurdukları etkileşim sonucunda davranışlarında bazı değişikliklerin olmasıdır (Senemoğlu, 2012, s.4). Dolayısıyla öğrenme kendi yaşantılarımız ve başkalarının geçmiş tecrübelerine dayanmaktadır. Aslına bakıldığında eğitim, öğretim süreci ve kendi yaşantılarımız yoluyla öğreniriz. İnsan için öğrenme ihtiyacı doğumla başlar ve ihtiyaçlara göre değişerek devam eder. Çağımızda bireyi çevreleyen toplumsal ve ekonomik koşullar hızla değişmektedir. Gelişen teknoloji, hızla artan bilgi, ulaşım ve iletişim ile bunların toplum üzerindeki etkisi bireyler için

kuşkusuz daha çok öğrenme ihtiyacı oluşturmuştur. Dolayısıyla ihtiyaçlar doğrultusunda yaşam boyu öğrenmenin formülleri aranmaya ve bu doğrultuda uğraşılmaya başlanmıştır.

Günümüzde öğrenme ihtiyacının artmasına çevresel etkenlerle birlikte, küresel boyutta yaşanan hızlı değişiklikler de neden olmaktadır. Yaşanan değişikliklere uyum sağlamak, gelişen teknolojiye ayak uydurmak, güncel bilgi ve gelişmeleri takip edebilmek için toplumlar arası iletişim ve etkileşim de artmış, dolayısıyla beraberinde küresel iletişimi getirmiştir. Çağımızın küresel iletişim dili olan İngilizce, gelişen ve hızla değişen dünyada iletişimde evrensel bir boyut kazanmış ve bu dili öğrenmek en önemli ihtiyaçlarından biri olmuştur. İngilizce dili hayatımızın her alanında karşımıza çıkmaktadır. Kullandığımız bütün teknolojik aletlerde, otomobillerde, izlediğimiz filmlerde, dinlediğimiz müziklerde, sosyal mecralarda, İngilizce dili etkin biçimde kullanılmaktadır. Ayrıca İngilizce evrensel yayın ve bilim dili haline gelmiştir.

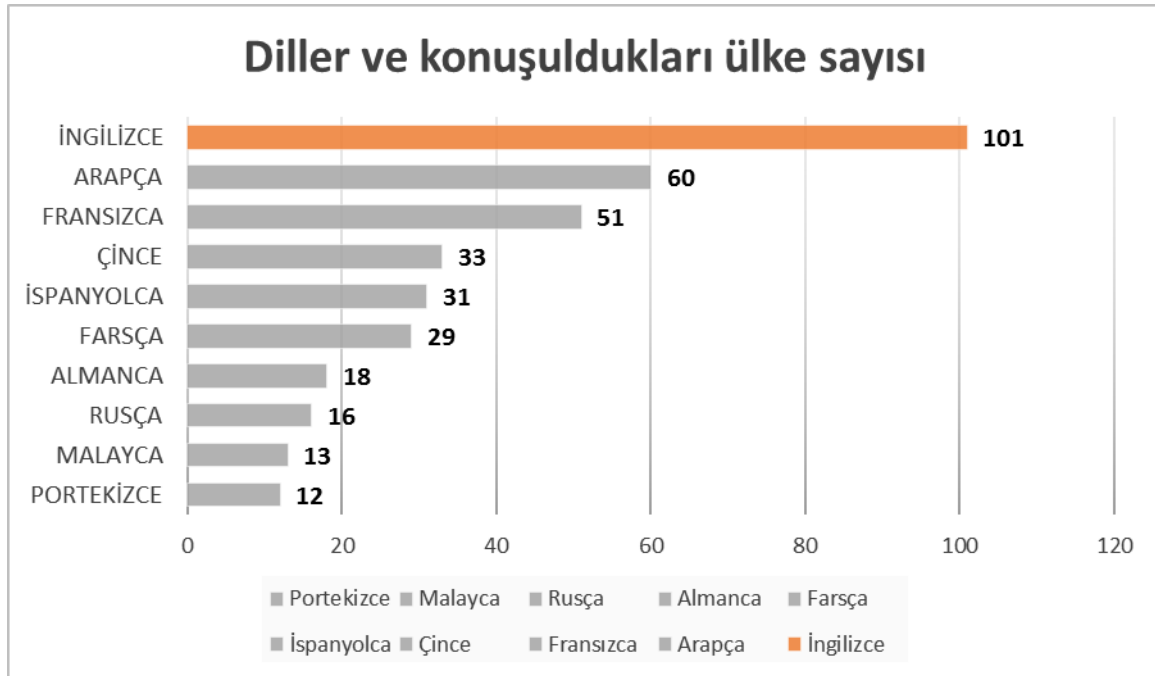
Şekil 1. Dünyada en çok konuşulan ana diller. “En Çok Konuşulan Diller”, Noack, R. & Gamio, L., 2015, https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2015/04/23/the-worlds-languages-in-7mapsandcharts/?noredirect=on&utm_term=.ffcf6a156478 sayfasından erişilmiştir.

Şekil 2. Dünyada en çok öğrenilen yabancı diller. “En Çok Öğrenilen Yabancı Diller”, Noack, R. & Gamio, L., 2015, <https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2015>

/04/23/the-worlds-languages-in-7mapsandcharts/?noredirect=on&utm_term=.ffcf6a156 478 sayfasından erişilmiştir.

Şekil 1 ve Şekil 2 incelendiğinde, dünya üzerinde 7,2 milyar insan olduğu referans alınarak yapılan araştırmada, dünyada en çok konuşulan ana dilin 1,39 milyar ile Çince olduğu görülmektedir. Bunun yanında İngilizcenin, 527 milyon konuşan ile 3. sırada yer aldığı ve dünyada yabancı dil olarak en çok İngilizce dilinin öğrenildiği görülmektedir (Ammon’dan aktaran Noack & Gamio, 2015).

Şekil 3. Dünyada birden fazla ülkede konuşulan diller. “Diller Ve Konuşuldukları Ülke Sayısı”, Noack, R. & Gamio, L., 2015, https://www.washingtonpost.com/news/world-views/wp/2015/04/23/the-worlds-languages-in-7mapsandcharts/?noredirect=on&utm_term=.ffcf6a156 478 sayfasından erişilmiştir.

Yukarıda yer alan Şekil 3’de, dünyada birden fazla ülkede konuşulan diller görülmektedir. Bu diller arasında İngilizce dilinin 101 ülkede konuşulduğu ve bundan dolayı birinci sırada yer aldığı görülmektedir (Noack & Gamio, 2015). Şekil 1, 2 ve 3’ te de görüldüğü üzere İngilizce dili ana dil olarak dünyada üçüncü sırada yer alsada, 100’ den fazla ülkede

konuşularak geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Bununla birlikte en çok öğrenilen yabancı dil sıralamasında İngilizce dilinin birinci olması, bu dilin ulaştığı küresel boyutu açıkça göstermektedir.

İngilizce dilinin küreselleşmesini Crystal (2003); politik, askeri, ekonomik güç gibi temellere dayandırmaktadır. Endüstri devriminden sonraki icatların ve üretimlerin İngiliz kökenli olması, Amerika Birleşik Devletleri'nin dilinin de İngilizce olması bu dilin yayılmasını hızlandırmıştır. Ayrıca uluslararası ilişkiler, medya (reklamcılık, radyo, film, müzik vb.) eğitim ve çeşitli iletişim alanları ile İngilizcenin kullanım alanı genişlemiştir. Bilginin en kolay erişildiği ve iletişimin en yaygın olarak kullanıldığı internette de ortak dilin İngilizce olduğu kabul edilmektedir (s.34).

Geçmişten bugüne diğer insanlarla iletişim kurmak, onları tanımak, ticaret yapmak ve diğer pek çok nedenden ötürü bir araya gelmek, hem bir ihtiyaç hem de büyük bir arzu ve merak konusu olmuştur. Bu amaçları gerçekleştirebilmek için de karşıdakinin dilinin öğrenilmesi dolayısıyla da öğretilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu dilleri bazen yerel diller bazen de uluslararası diller oluşturmuştur. Uluslararası diller zaman içerisinde Latince, Fransızca ve son örnekte de İngilizce olmuştur. Küresel çapta kullanılan iletişim dillerinin öğrenilmesi ve öğretilmesi de ayrıca bir önem kazanmıştır (Altan, 2017). Günümüzde artık, bir yabancı dil öğrenmek ihtiyaç olmaktan çok doğal olarak bir zorunluluk hâline gelmiştir.

Her geçen gün yabancı dil öğrenmeye olan istek giderek artmaktadır. Özellikle son yıllarda devlet kurumlarında ve özel kurumlarda İngilizce dersi, hem öğrenciler hem de veliler tarafından çok önem verilen dersler arasına girmiştir. Geçmişten günümüze eğitim sistemindeki değişiklikler ile birlikte İngilizce eğitiminde de yenilikler yapılmıştır. 1997-1998 eğitim ve öğretim yılından itibaren yabancı dil dersleri ilköğretim dördüncü sınıftan itibaren zorunlu hale getirilmiştir. Türkiye'de 2006 yılında çıkartılan İngilizce dersi öğretim programı ile birlikte İngilizce öğretiminin daha çağdaş temeller üzerine inşa

edilmesi amaçlanmıştır. 2012 yılında (4+4+4) eğitim sistemine geçilmesi ile birlikte yapılan değişikliklerle, İngilizce dersleri ilköğretim ikinci sınıflarından itibaren zorunlu hale getirilmiştir. Yabancı dil eğitiminde yeni, çağdaş yaklaşım ve tekniklerinin ortaya çıkmasıyla birlikte İngilizce dersi öğretim programı bu doğrultuda 2013 yılında güncellenmiştir (Demirtaş & Erdem, 2015). İngilizce derslerindeki eğitim ihtiyaçları çerçevesinde, paydaşların ve kamuoyunun da görüşleri, önerileri ve katkıları göz önünde bulundurularak İngilizce dersi öğretim programı 2017 ve 2018 yıllarında yeniden güncellenmiştir.

Demirel (2015)'e göre, eğitim programı ve öğretim programı kavramları bazen birlikte ve hatta birbirlerinin yerine dahi kullanılmaktadır. Oysa eğitim programı; bireye, okul içi ve dışında planlanmış aktiviteler aracılığıyla sağlanan öğrenme yaşantılar mekanizmasıdır. Öğretim programı ise okul içi ya da dışında öğrenene kazandırılması düşünülen bir dersin öğretimi ile ilgili bütün aktiviteleri içeren yaşantılardır. Özetleyecek olursak eğitim programı belirlenen hedeflere göre öngörülen ve hazırlanan bütün eğitim aktivitelerini kapsarken; öğretim programı bir eğitim basamağındaki farklı sınıf ve derslerde işlenecek konularla ilgili bütün öğretim etkinliklerinden oluşmaktadır (s.6).

Eğitim programlarına bakıldığında geleneksel programların daha çok akademik olduğu, yani ansiklopedik bilgi ve kültür verdiği görülmektedir. Ancak akademik etütlere ilginin gittikçe azaldığı ve uygulama ağırlıklı taleplerin çoğaldığı görülmektedir. Bu bağlamda öğretim yöntemleri doğrultusunda öğretim programları güncellenmekte yada yeniden hazırlanmaktadır. Öğretim programlarında ki değişiklikler özellikle sosyal bilgiler, matematik, fen bilgisi ve modern diller yönünde yoğunlaşmıştır. Bununla birlikte artık tüm ülkeler ortaöğretim programlarında radikal değişiklikler yapmaktadır (Debesse'den aktaran Türkoğlu, 2012, s.3). Eğitim sistemleri şüphesiz ki siyaset, ekonomi, kültür ve sosyal alanlarda ki değişikliklerden etkilenmektedir. Aynı zamanda bilimin ve teknolojinin hızla değiştiği bu çağda toplumsal taleplerin de etkisiyle bütün ülkeler eğitim sistemlerindeki sorunlarına çözüm aramakta ve bu doğrultuda pek çok araştırma yapmaktadır.

İkinci dünya savaşıdan sonra uluslararası boyutta meydana gelen değişimler beraberinde bazı yeni sorunları da getirmiştir. Sonuç olarak, benzer ve farklı sorunların çözümü, uluslararası iş birliği, görüş ve fikir farklılıkları uzlaştırılması ve ortak geleceğin planlanmasına yönelik bazı teşkilatlar kurulmuştur. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler ve yan kuruluşları olan UNESCO, UNİCEF, WHO, Avrupa Konseyi, Cenevre Uluslararası Eğitim Bürosu, OECD ve daha birçok örgüt dünyada ki ekonomik ve sosyal sorunlara çözüm aramak için çalışmaya başlamıştır. Her sene düzenlenen uluslararası kongreler ve konferanslar aracılığı ile bilim insanları ve öğretmenler, farklı ülkelere gidip gelerek, fikir alışverişi yapmakta, ortak problemlere çözüm yolları bulmak için çeşitli tartışmalara katılmaktadır. Bununla birlikte uluslararası kuruluşlar, farklılık ve benzerlikleri ayrıntılı bir biçimde analiz eden dokümanlar hazırlamakta ve yayınlamaktadır. Bu açıklamalar doğrultusunda şu sonuçlara varılabilir:

- a) Çağımızda eğitim uluslararası bir boyut kazanmıştır.
- b) Müspet ilimlerde olduğu gibi eğitim bilimlerine yönelik olan bulguların da genellenebildiği görülmektedir.
- c) Eğitim alanındaki sorunların uluslararası benzerlikleri nedeniyle, alınan önlemlerin yanı sıra uygulanan yöntemlerin de benzer olabileceği ileri sürülmektedir.
- d) Eğitim alanındaki sorunların çözümüne yönelik, uluslararası işbirliği çalışmalarının da yoğunlaştığı görülmektedir.
- e) Çağımızın temel niteliklerinden olan sanayileşme, kentleşme ve otomasyonun insan hayatı üzerinde oluşturacağı sorunların eğitim ile çözümlenebileceği düşünülmektedir.

Yukarıda belirtilen sonuçlar ile birlikte karşılaştırmalı eğitim çalışmalarının, eğitimin uluslararası boyutlarına odaklanarak, ulusal eğitim sistemlerine de çözüm üretmeye yardımcı olacağı görülmektedir (Türkoğlu, 2012, s.4). Karşılaştırmalı eğitim, belirli toplum ve bölgedeki veya farklı bölge ve toplumlar bünyesinde eğitim sistemlerinin belirli odak noktaları açısından karşılaştırılmasını mümkün kılmaktadır. Ayrıca karşılaştırmalı eğitim,

eğitim sistemlerinin ortak ölçütler açısından değerlendirilmesini, aralarındaki benzer ve farklı öğelerin, güçlü ve zayıf yönlerin tespit edilmesini de sağlamaktadır (Ergün, 1985).

Kazamias (2009) bir bilim dalının sadece ileriye yönelik olmaması gerektiğine, bir karşılaştırmalı eğitim araştırmacısının önceki toplumların da eğitimsel kurumlarını, uygulamalarını ve yöntemlerini araştırabilmesi gerektiğine vurgu yapmaktadır (s.143).

Karşılaştırmalı eğitimin bir araştırma alanı olarak ortaya çıkmasından bu yana, araştırmaların hedefleri ve araçları doğrultusunda birçok farklı teknik ve yöntemler uygulanmıştır. Bu teknik ve yöntemler doğrultusunda da farklı birçok çalışma ortaya çıkmıştır (Yüksel & Sağlam, 2012, s.43). Karşılaştırmalı eğitim çalışmaları incelendiğinde, Türkiye öğretim programları ile PISA ve TIMSS gibi sınavlarda başarılı olmuş ülkelerin öğretim programlarının karşılaştırıldığı çalışmalara ağırlıklı olarak yer verildiği görülmektedir. 2015 yılında gerçekleştirilen TIMSS raporlarına göre, 8. sınıf düzeyinde Türkiye fen bilimleri başarı ortalaması (493 puan) ile 39 ülke arasında 21. sırada yer almıştır. TIMSS 2015 çalışmasına katılan ülkelerin puanları incelendiğinde 8. sınıf fen başarısında Türkiye'nin TIMSS ölçek ortalaması olan 500 puan civarında bulunduğu görülmektedir. Aynı araştırmada, 4. sınıf düzeyinde Türkiye fen bilimleri başarı ortalaması (483 puan) ile 47 ülke arasında 35. sıradadır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2016a).

Türkiye'nin kurucu üyesi olduğu Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından yapılan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) da bu kapsamda uluslararası düzeyde yapılan en kapsamlı eğitim araştırmalarından biridir. 2015 yılında uluslararası katılımı gerçekleştirilen PISA raporunda, fen okuryazarlığı alanında da Türkiye'nin ortalama puanı 425, okuma becerileri alanında ise ortalama puanı 428 olmuştur. 2015 yılında gerçekleştirilen PISA araştırmasına Kosova'da katılım göstermiştir ve fen okuryazarlığı alanında ortalama puanı 378, okuma becerileri alanında ise ortalama puanı 347 olmuştur. PISA 2015 raporunda fen okuryazarlığı alanında katılımcı tüm ülkelere ilişkin ortalama puan 465, okuma becerileri alanında ise 460 olmuştur. Türkiye sonuçları iki alanda da ortalamaya yaklaşırken, Kosova fen okuryazarlığı alanında

katılımcı tüm ülkelere ilişkin ortalamanın 87 puan gerisinde; okuma becerileri alanında ise katılımcı tüm ülkelere ilişkin ortalamanın 113 puan gerisinde yer almıştır. PISA 2015 verilerine göre, katılımcı tüm ülkeler arasında Türkiye fen okuryazarlığı alanında 54. sırada, okuma becerileri alanında ise 50. sırada yer almıştır. Kosova ise fen okuryazarlığı alanında 67/69. sırada, okuma becerileri alanında ise 68/69. sırada yer almıştır. PISA 2015’e katılan tüm ülkeler dikkate alındığında fen okuryazarlığı ve okuma becerileri alanlarında Kosova, ortalama puanı en düşük ülkeler arasında yer almıştır (Halili, 2016; MEB, 2016b; OECD, 2016).

İngilizce dil alanında yapılan araştırmalara bakıldığında “Education First”ın 2019 da yayınladığı “English Proficiency Index” (İngilizce Yeterlilik Endeksi) raporuna göre Türkiye, araştırmaya katılan 100 ülke arasında 79. sırada bulunmaktadır. Ayrıca Türkiye 33 Avrupa ülkesi arasında ise 32. sırada bulunmaktadır. Araştırmada ilk beşte sırasıyla; Hollanda, İsveç, Norveç, Danimarka ve Singapur yer almaktadır. Endeksin son sırasındaki ülke ise Libya’dır . Araştırma endeksine Estonya, Letonya, Kosova, Moldova, ve Ermenistan ülkeleri dahil edilmemiştir (Education First, 2019).

TIMSS, PISA ve diğer uluslararası araştırmalardan elde edilen bilgiler doğrultusunda; Türkiye öğretim programlarının diğer ülkelerin öğretim programları ile karşılaştırmalı analizlerine devam edilmesinin ve öğretim programlarında güncellemeler yapılmasının, eğitim sistemindeki eksikliklerin saptanması, çözüm ve yeniliklerin getirilebilmesi açısından önem taşıdığı görülmektedir. Kosova öğretim programlarının ise, araştırmalarda daha üst sıralarda yer alan ülkelerin öğretim programları ve Türkiye gibi tarihsel, kültürel, ekonomik ve siyasal bağlarının güçlü olduğu ülkelerin öğretim programları ile karşılaştırılması, Kosova eğitim sistemindeki eksikliklerin saptanması, gerekli iyileştirme ve güncellemelerin yapılabilmesi, farklı çözüm örnekleri görülebilmesi açısından önemlidir. Bu bağlamda Kosova’nın Türkiye’deki uygulama ve önerileri dikkate alması yapılacak iyileştirme ve güncelleme çalışmalarında yardımcı ve yol gösterici olabilir. Ayrıca iki ülke İngilizce öğretim programlarının karşılaştırılmasının hem Türkiye hem de

Kosova 6. sınıf İngilizce dersinin geliştirilmesinde yararlı olacağı öngörülmektedir. Çünkü yapılan uluslararası kabul görmüş araştırmaların, ülkeleri genel eğitim seviyeleri açısından karşılaştırdığı görülmektedir. Özellikle İngilizce alanında yapılan ülke yeterlilik düzeyleri karşılaştırmalarının az rastlanır olduğu ve Kosova gibi yeni ülkelerin araştırmalarda hala yer bulmadığı gözlenmektedir. Bu açıdan Türkiye ve Kosova ülkelerinin İngilizce yeterlilik alanındaki farklarını ve yeterlilik seviyelerini ortaya koyan herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bununla birlikte İngilizce dersi öğretim programlarının karşılaştırılmasının iki ülke arasında bu alanda yapılacak araştırmalara kaynak oluşturması aynı zamanda farklı ülkeler ile yapılacak araştırmalara da örnek teşkil etmesi açısından önemli olacağı düşünülmektedir. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda araştırmada, “Türkiye ve Kosova, 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının öğelerine göre karşılaştırması yapılmış, aralarındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı, Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programları öğelerinin (hedef, içerik, eğitim durumu, sınav durumu) analiz edilmesi ve birbirlerine göre benzerlik ve farklılıkları bakımından karşılaştırılmasının yapılmasıdır. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1.2.1 Alt Amaçlar

1) Türkiye’de 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğeleri açısından;

- a) Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı kazanımları nelerdir?
- b) Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı içeriğinde yer alan üniteler/konu başlıkları nelerdir?

- c) Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı eğitim durumunda yer alan yöntem/teknik/stratejiler nelerdir?
- d) Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı sınama durumunda yer alan yöntemler nelerdir?

2) Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğeleri açısından;

- a) Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı kazanımları nelerdir?
- b) Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı içeriğinde yer alan üniteler/konu başlıkları nelerdir?
- c) Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı eğitim durumunda yer alan yöntem/teknik/stratejiler nelerdir?
- d) Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı sınama durumunda yer alan yöntemler nelerdir?

3) Türkiye ve Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğeler açısından benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

- a) Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının kazanımlar açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
- b) Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının içeriğinde yer alan üniteler/konu başlıkları açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
- c) Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programları eğitim durumu (yöntem/teknik/strateji) açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
- d) Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programları sınama durumu açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim süreci, hızla değişen toplumsal, ekonomik ve sosyo-kültürel koşullara uyum sağlanabilmesi açısından önemlidir. Ancak hayatın her alanına yansıyan değişim, eğitim sisteminin de güncellenmesini zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla eğitim sistemleri hem eğitim, hem de öğretim programlarında bazı yeniliklere gitmektedirler. Özdemir'e (2009) göre bir programın başarılı olabilmesi ancak devamlı geliştirilmesiyle sağlanabilmektedir. Daha yüksek düzeyde başarılı ve etkili programların geliştirilmesi ise uygulanmakta olan programın iyi analiz edilip, değerlendirilmesi ile mümkün olmaktadır.

Teknolojinin ve bilimin hızla geliştiği, bilginin de aynı oranda arttığı, ulaşım ve iletişimin farklı bir boyut kazandığı, sosyal gereksinimlerin farklılaştığı çağımızda; eğitimin yaşamsal bir gereksinim oluşu gibi İngilizce dilinin evrenselliği de tartışılmaz bir noktaya ulaşmıştır. Küresel bir dil haline gelen İngilizce öğrenmeye her geçen gün talep artmaktadır. İngilizce dersi son zamanlarda öğrencilerin ve velilerin daha çok önemsedikleri bir ders haline gelmiştir. Bu alanda artan ilgi ve ihtiyaç doğrultusunda ilkokul, hatta bazı ülkelerde okul öncesi programlarda İngilizce zorunlu bir ders olarak programlarda yer almaktadır.

Eğitim alanındaki değişim ve sorunların uluslararası benzerlik göstermesi, bu sorunların çözümünde de uluslararası işbirliğini arttırmaktadır. Uluslararası kuruluşlar her yıl ülkeler arası benzerlik ve farklılıkları detaylı biçimde ortaya koyan raporlar hazırlamaktadırlar. Ülkeler eğitim alanındaki gelişmeleri, kendi eğitim sistemlerini geliştirebilmek açısından yakından takip etmektedirler. Bir yandan eğitim alanındaki sorunların, değişikliklerin ve çözümlerin uluslararası boyutu incelenirken; diğer yandan ulusal eğitim sistemlerine de yoğunlaşmaktadır. Bu bağlamda; İngilizce öğrenme - öğretme alanındaki değişimler ve yenilikler ışığında, Türkiye ve Kosova ülkelerinin İngilizce dersi öğretim programlarının analizinin yapılması ve programın öğelerinin benzeyen ve farklılaşan özellikleri açısından karşılaştırılması değerlidir. PISA ve TIMSS gibi uluslararası araştırmalardan elde edilen

sonuçlardan yola çıkılarak, Kosova öğretim programlarının Türkiye gibi daha üst sıralarda yer alan ülkelerin öğretim programları ile karşılaştırılmasının, özellikle Kosova açısından yararlı olabileceği düşünülebilir. Çünkü böylelikle daha başarılı olan öğretim programları dikkate alınarak, Kosova programlarını günümüz ihtiyaçlarına göre düzenleneyebilir ya da iyileştirebilir. Böylece öğrenci başarısı daha üst düzeye taşınabilir. Alan yazın taramasında Türkiye ve Kosova ülkeleri arasında özellikle 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programları ile ilgili karşılaştırmalı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla bu araştırmanın her iki ülkenin İngilizce öğretim programlarının hazırlanması, iyileştirilmesi ya da güncellenmesinde önemli bir katkı sağlayacağı ve aynı zamanda yapılacak yeni çalışmalar için de bir örnek oluşturacağı söylenebilir.

1.4. Sayıtlar

Türkiye ve Kosova Milli Eğitim Bakanlıklarının web sayfalarından elde edilen dokümanların / verilerin geçerli, güvenilir ve uygulamada olan öğretim programlarını yansıttığı varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Türkiye ve Kosova ülkelerinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Öğretim Programı: Okul içinde veya okul dışında kişiye kazandırılması hedeflenen ve bir dersin öğretimi ile ilişkili bütün aktiviteleri içeren yaşantılar düzeneği (Demirel, 2015, s.6).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Yabancı Dil Öğrenme

Dil insanlar arasında en büyük ve en etkin iletişim aracıdır. Ayrıca dilin, toplum ile o toplumun kültürü arasında bağ kurma gibi bir rolü de bulunmaktadır. Uluslararası ilişkilerin giderek artması, ulusların kendi dillerinde iletişim kurmalarını zorlaştırmıştır. Bu da farklı ülke dillerinin öğrenilmesi ihtiyacını ortaya çıkartmıştır. Bununla birlikte ikinci dil öğrenimine bakıldığında, öğrenilen dillerin çok fazla olmadığı görülmektedir. Bir dilin, farklı toplumlar tarafından ikinci dil olarak öğrenilmesine, o dilin konuşulduğu ülkenin ekonomik ve politik durumunun da neden olduğu bilinmektedir. Ayrıca ülkeler arası askeri ve tarihsel antlaşmaların, kültürel ve ticari ilişkilerin de dilin öğrenilme ihtiyacını etkilediği bilinmektedir (Demirel, 2014, s.2-3).

Çevresel etkenlerle birlikte küresel çapta yaşanan hızlı değişiklikler öğrenme ihtiyacının artmasına neden olmaktadır. Değişikliklere uyum sağlamak, gelişen teknolojiye ayak uydurmak, güncel bilgi ve gelişmeleri takip edebilmek açısından, toplumlar arası iletişim ve etkileşim de artmıştır. Toplumlar arası etkileşimin artması ise küresel iletişim ihtiyacı oluşturmuştur. Gelişen ve değişen dünyada küresel iletişimde İngilizce dili evrensel bir boyut kazanmış ve önemli öğrenme ihtiyaçlarından biri olmuştur. Unesco ve diğer uluslararası kuruluşlar tarafından yapılan araştırmalar İngilizce dilinin en az 60 ülkede

resmi veya yarı resmi dil olarak konuşulduğunu, bilim adamlarının üçte ikisinin çalışmalarını İngilizce dilinde yazdıklarını, İngilizcenin bilgi depolanması ve iletilmesinde önemli bir araç olduğunu ortaya koymaktadır. İngilizce, ilköğretim düzeyinde 50 milyon ve ortaöğretim düzeyinde 80 milyon öğrenci tarafından ikinci dil olarak öğrenilmektedir. Bununla birlikte İngilizce dilinin, uluslararası ilişkiler, seyahat, medya, uluslararası güvenlik, eğitim ve iletişim alanlarındaki kullanımı da küresel bir dil olmasında önemli rol oynamaktadır (Crystal, 2003, s.11-25). Aldemir (2010) bunun nedeninin, bilgi toplumunun iletişimde İngilizceyi kullanması ve bilginin dünyaya çoğunlukla bu dille yayılması olduğunu belirtmektedir. Mitchell ve Myles (2004) da, hem yetişkinlere hem de çocuklara ikinci dil öğretimi alanında yapılan araştırmaların çoğunun İngilizce öğrenme üzerine olduğunu belirtmiştir. Ayrıca Fransızca, Almanca, Japonca, İspanyolca gibi çok konuşulan diğer dillerin, İngilizce ile karşılaştırıldıklarında yapılan araştırmalarda çok daha az yer aldıkları görülmektedir (s.139-168). Thomas (1996) İngilizcenin, bilgi toplanması ve aktarımı açısından önemli bir araç olduğunu, dünyada bilgisayar verilerinin %80'nin, elektronik postaların %70'nin ve tüm bilgilendirme işlemlerinin %85'nin İngilizce dilinde gerçekleştirildiğini belirtmektedir (Aktaran Tok ve Arıbaş, 2008). İngilizcenin internet ortamındaki yaygın kullanımı, iletişim dili olarak ne kadar yüksek oranda tercih edildiğini göstermektedir. Bunun yanında, sayısal verilerin de ortalama 415 milyon kişinin anadil olarak, 800 milyon kişinin ise yabancı dil olarak İngilizce dilini konuştuğunu ve öğrendiğini söylediği görülmektedir (Neuner'den aktaran Cangil, 2004).

2.2. Türkiye’de İngilizce Dil Öğretimi

Türkiye’de yabancı dil eğitimi konusunda öncelikle akla gelen diller İngilizce, Almanca ve Fransızca olmakla beraber, en fazla öğrenilen ve öğretilen İngilizce dildir (Özdemir, 2006). Uluslararası kuruluşlar 1941 yılında yabancı dil konusunda işbirliği başlatmış, 1955 yılında ise ortaöğretim kurumlarında İngilizce birinci, Almanca ise ikinci yabancı dil olarak öğretilmeye başlanmıştır. 1970 yılında devlet yabancı diller eğitim merkezleri

açılmıştır. 1983 yılında yabancı dil eğitim ve öğretimi yasası çıkartılmıştır. Bununla birlikte bazı liselerin ikinci sınıflarından başlamak üzere yabancı dil okulu uygulamalarına geçilmiştir. 1985 yılında ise eğitim fakülteleri ve enstitülerde İngilizce dil eğitimine başlanmıştır. Ayrıca bu tarihten itibaren bir yıllık hazırlık programı uygulanmasına geçilmiştir (Ekmekçi, 2003). 2005 - 2006 eğitim ve öğretim yılında İngilizce öğrenen öğrencilerin oranlarına bakıldığında, ortaöğretim ile ilköğretim birinci ve ikinci kademelerinde İngilizce dilinin öncelikli olarak tercih edildiği görülmektedir (Tok ve Arıbaş, 2008). İngilizce öğrenimine verilen önemin artmasıyla birlikte Türkiyede öğretim programları ile ilgili olarak da bazı değişikliklere gidilmiştir. Örneğin 1997 - 1998 eğitim ve öğretim yılından başlayarak yabancı dil dersleri, ilköğretim dördüncü sınıfından itibaren zorunlu hale getirilmiştir. 2012 yılında (4+4+4) uygulamalı eğitim sistemine geçiş yapılmıştır. Bununla birlikte 2013 yılında diğer öğretim programları gibi İngilizce dersi öğretim programı da yenilenmiştir. Ayrıca İngilizce dersi zorunluluğu ikinci sınıf düzeyine çekilmiştir. İkinci sınıf İngilizce ders içeriğinde konuşma ve dinleme becerilerine yer verilirken, öğrencilerin yaş ve gelişimsel seviyeleri göz önünde bulundurularak okuma ve yazma becerileri bu düzeye yönelik programda yer almamıştır. Ayrıca tüm aktivitelerin fiziksel harekete yönelik olduğu da görülmektedir. Bu yaklaşımın dili sevdirmek ve dile karşı farkındalık oluşturmak gibi amaçlar taşıdığı düşünülmektedir. İngilizce öğretim programı son olarak 2017 yılında hazırlanan ön çalışma ile öğretmen ve veli görüşlerine sunulmuştur. 2018 - 2019 yılından itibaren ise 2, 3 ve 4. sınıflardaki haftalık İngilizce ders saati 2 olarak belirlenmiştir. Ayrıca İngilizce dersi 5 ve 6. sınıflarda haftada 3 ders saati, 7 ve 8. sınıflarda ise haftada 4 ders saati olarak belirlenmiştir (MEB Tebliğler Dergisi, 2018). İngilizce öğretimi ile ilgili sadece ders saatlerinde yapılan değişikliklerle yetinilmemiş, öğretim programı, yöntem ve tekniklerde de güncellemeler olmuştur. Bu öğretim programının en önemli özelliklerinden birisinin de, İngilizce dersi kapsamında okuma ve yazma becerilerine sınırlı oranda yer verilirken, konuşma ve dinleme becerilerine ise daha çok önem verilmesi olduğu söylenebilir. Bunun yanında 2005 ve 2006 öğretim yılı

programında 14 ünite olan muhteva, 10 ünite olacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin aktif olarak öğrenmelerini hedefleyen ders etkinlikleri ve değerlendirme alanında da ürün dosyası, proje, öğretmen gözlemleri, akran ve öz değerlendirme gibi teknikler önerilmiştir. Ayrıca İngilizce dili öğretilirken dikkate alınması gereken birçok başlıktan ya da öneriden söz edilebilir. Örneğin; İngilizce öğretim programları, dilin bir alt becerisi olan dilbilgisi öğretiminden çok, konuşma, dinleme, okuma ve yazma gibi dilin dört temel becerisini kazandırmaya yönelik olmalıdır. Bu süreçte öğrencilerin öğrenme ve öğretme süreçlerine aktif katılımlarının sağlanması önemlidir. Çünkü dilin, öğrenci tarafından iletişim aracı olarak kabul edilmesi ve temel becerilerinin geliştirilip günlük yaşamda uygulanması öğrenmeyi kolaylaştıracaktır. Bu önerilere ek olarak öğretimsel faaliyetler, basitten karmaşığa ve somuttan soyuta olacak şekilde planlanmalı, görsel ve işitsel materyaller de gerektiğinde anadili de içine alabilecek şekilde etkin olarak planlanmalıdır. Yabancı dil öğretiminin her aşamasında, bilgilerin günlük hayatta kullanılması ve sürece aktif katılımın sağlanması, öğrencilerin bireysel farklılıklarına ve motivasyon ilkelerine dikkat edilmesi önerilmektedir (Demirel, 1999, s.31-34). Millî Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği (2009)'inde; yabancı dil eğitim ve öğretimi amaçları; öğrenenlerin dinleme ve anlama, okuma ve anlama, konuşma, yazma becerilerini kazanmalarını, öğrendikleri dilde iletişim sağlamalarını ve yabancı dil öğretimine yönelik olumlu tutum geliştirmelerini sağlamak şeklinde sıralanmıştır (Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı [TEPAV], 2014, s.87-88). “Türkiye’deki Devlet Okullarında İngilizce Dilinin Öğretimine İlişkin Ulusal İhtiyaç Analizi Forumu” raporuna göre:

- Türkiye’de, % 80’den fazla orta veya üst düzeyde İngilizce konuşabilen, vasıflı ve tecrübeli daimi öğretmenlerin oluşturduğu bir yetenek havuzu bulunmaktadır. Ayrıca bu öğretmenlerin, pozitif değişimi ileri taşıyabilmek ve ülke genelinde devam ettirebilmek üzere eğitilebileceği ve motive edilebileceği belirtilmektedir.

- Türkiye genelindeki okullarda, planlanan dönüşümü destekleyecek etkin ve kararlı bir altyapının var olduğu belirtilmektedir.
- Mevcut okul imkanları, sınıf ortamları ve donanımları da uygun görüldüğünde ileri iletişim dili öğrenme ve öğretme teknolojilerinin kurulmasına uygundur.
- Türkiye çapındaki öğrencilerin çoğunun İngilizce konuşma isteği taşıdığı ve bu konuda başarılı olabilmeleri için desteklenebilir ve motive edilebilir oldukları belirtilmektedir.

PISA 2018 sonuçlarına bakıldığında ise, Türkiye'nin okuma becerileri alanındaki ortalama puanının 466 olarak belirtildiği ve 2015 yılına göre 38 puanlık artış gösterdiği, matematik alanındaki ortalama puanının da 34 puan artış ile 454 puana yükseldiği görülmektedir. Bunlara ek olarak fen okuryazarlığı alanındaki ortalama puanın da 2015 yılına göre 43 puanlık artış ile 468 puana yükseldiği görülmektedir. Bu doğrultuda araştırılan alanlardaki Türkiye puanlarının, 2015 yılına göre daha yüksek olduğu ve bu alanlarda gelişmelerin elde edildiği görülmektedir (MEB, 2019).

2.3. Kosova'da İngilizce Dil Öğretimi

Kosova'da özellikle 1990 - 1999 yıllarından bugüne eğitim sisteminde savaşın ve Sırp hükümetince uygulanan dışlanma ve ayrılığın ortaya çıkardığı durumun yansımaları görülmektedir. Eğitim sistemi Haziran 1999'dan itibaren yeniden düzenlenmeye başlanmıştır. Önce savaş sırasında harap olmuş okulların tamiri ile başlanmış ve öğrenme sürecini geliştirmek için gerekli envanter ve araçların belirlenmesi önem kazanmıştır. Bu süreçte eğitim mevzuatı, eğitim programı çerçevesi ve eğitim programları, ders kitapları, okul süresi, öğretmenlerin mesleki gelişimi vb. gibi tüm alanlarda bazı değişiklikler olmuştur. 2000 yılından sonra ise eğitimde reform süreci başlamıştır (Devetaku, Mehmeti ve Zylfiu, 2010, s.8). 1999 yılındaki NATO müdahalesinin ardından 9 Haziran 1999 tarihinde NATO ile Sırbistan arasında Kumanova anlaşması ile ateşkes imzalanmış,

Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi'nin 1244 sayılı kararı ile de BM Kosova Misyonu UNMIK yönetimi kurulmuştur. UNMIK Yönetimi eğitim konusunda Kosova'da 1999 yılına kadar var olan yapıyı korumakla birlikte eğitim sisteminin yeniden yapılanması konusunda düzenlemeler çıkartmıştır. UNMIK yönetimi 2001 yılında Yeni Kosova Eğitim Programı Çerçevesi 6 yaşını doldurmuş olan çocukların ilköğretim okulunun birinci sınıfına kaydını yaptırma yönetmeliğini çıkartmıştır. 2002 yılında Kosova İlk ve Orta Eğitim Yasasını (2002/2 Sayılı Yasa) çıkardıktan sonra, ülkede 2002 - 2003 öğretim yılında yeni eğitim sistemine geçilmiştir (EBTB, 2001, s.113). Yeni eğitim sistemine göre, öğrencilerin ilköğretim okulu birinci sınıfına kayıtları yedi yaş yerine altı yaşında yapılmaya başlanmış, üniversite öncesi eğitim (4+4+4) yerine (5+4+3 veya 4) şeklinde uygulanmaya başlanmış ve yüksek eğitimde de Bologna eğitim sistemine geçiş yapılmıştır. Kosova'da 2002- 2003 eğitim ve öğretim yılında uygulanmaya başlanılan yeni eğitim reformuyla, zorunlu ilköğretim sekiz yıldan dokuz yıla çıkartılmıştır. Ayrıca Kosova Eğitim Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (EBTB) tarafından hazırlanan yeni öğretim müfredatları uygulanmaya konulmuştur (Koro, Kervan, Volkan, Yıldırım ve Bay, 2017, s.27-30). Buna göre okul öncesi eğitim 9 aydan 3 yaşa kadar yuva; 3 - 5 yaş kreş ve 5 - 6 yaş ana sınıfı kademelerine ayrılmıştır. İlkokul / temel öğrenim birinci kademesi 6 - 11 yaş ve birden beşinci sınıfa kadardır. Orta öğretim ikinci kademesi ise 12 - 15 yaş aralığında ve 6 - 9'uncu sınıflar arasındadır. Üst orta öğretim (lise) kademesi ise 15 - 19 yaş aralığı ve 10 - 13'üncü sınıflar arasındadır. İngilizce dersi bu kademelerdeki bütün ders programlarında yer almaktadır. Kosova eğitim sisteminde 2 Şubat 2007 tarihinde önemli temel düzenlemelerden birisi daha yapılmıştır. Bu düzenleme 'Genel Kapsamlı Kosova Statüsü Anlaşma Önergesi'dir (Safçı ve Koro, 2008, s.11). 17 Şubat 2008'de Kosova bağımsızlığının ilan edilmesiyle eğitim alanında da yeni bir döneme geçilmiştir. Bu dönemde başlatılan eğitim reformları süreci devam etmiş, eğitimde kalite arayışları artmıştır. Bu bağlamda Kosova Meclisi 2011'de Yeni Kosova Eğitim Programı (Kosova Cumhuriyeti Üniversite Öncesi Eğitim Program Çerçevesi) ve Kosova Cumhuriyeti

Üniversite Öncesi Eğitim Yasası'nı (04/L-032 Sayılı Yasa) kabul etmiştir. 2011 yılı eğitim programı ile lise düzeyinde de değişiklikler olmuştur. Bu eğitim programı ile lise son sınıfa denk gelen 13. sınıf kaldırılmıştır. Bu değişim ile birlikte üniversite öncesi eğitim sistemi (5+4+3) olmuştur. Bunun yanında meslek lisesi mezunlarının meslekte uzmanlaşmaları için 4. kademedeki üniversite dışı uygulamalar ile (6 aydan 2 yıla kadar) yüksek mesleki öğretimin geliştirilmesi öngörülmüştür. Hazırlanan bu yeni program, 2013 - 2014 öğretim yılında pilot okullarda uygulanmıştır. Ayrıca 2014 - 2015 ve 2018 - 2019 öğretim yıllarında tüm Kosova Cumhuriyeti okullarında uygulanacağı belirtilmiş ve programın etkililiğini artırmak için hizmet içi eğitimlerin gerekliliği vurgulanmıştır (Koro vd., 2017, s.31). Yeni eğitim programı kapsamında da İngilizce'nin öğrenilmesi ve öğretilmesi konusuna dikkat çekilmiştir. Yeni program da İngilizce dersi 3.sınıftan itibaren başlatılacak şekilde yer almıştır. 2016 yılında ise eğitim programı yeniden revize edilmiş ve İngilizce dersi 2017 - 2018 öğretim yılında okul öncesi döneminden itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Yeni Kosova eğitim programı, Kosova toplumunun 21. yüzyılın problemlerini aşabilmesini ve güncel bilgiler ile küresel boyutta bir yer edinmesini hedeflemektedir. Üniversite öncesi eğitimin, Kosova eğitimini ve demokratik toplum için gereken bilgi, tutum, beceri ve değerleri geliştirme amacı vardır. İfade edildiği gibi yeni eğitim programı bilgi kazanımları yerine yeterliliklerin kazandırılmasına önem vermektedir. Programda öğrencilerin iletişim, düşünme ve öğrenme becerilerini yaşam, iş ve çevreyi koruma gibi bireysel ve toplumsal yeterliliklerini geliştirmek başlıca öncelikler olmuştur (Koro vd., 2017, s.31). 2015 yılında Kosova, uluslararası PISA testine ilk kez katılmıştır. Fakat Avrupa'nın en düşük sıralamasında yer almıştır. 2018 yılında Kosova PISA'ya ikinci kez katılmıştır. 2018 yılında okuma ve matematik alanında benzer ortalama performans elde edilmiştir. Ancak fen okuryazarlığının 2015 yılına göre 14 puan gerilediği görülmektedir. Okuma becerileri alanında 15 yaş grubunun ortalama puanı 353 olmuştur. Bu alandaki PISA 2018 Kosova test sonuçlarının, OECD ortalama puanlarının çok altında olduğu görülmektedir. Matematik okuryazarlığı alanında, 2015 yılında 362 puan, 2018

yılında ise 366 puanlık bir performans ile önceki değerlendirmeye göre minimal bir artış görülmüştür. Fen okuryazarlığı alanında ise, Kosova 2018 yılında 2015'ten daha kötü bir performans göstermiş ve ortalama puanı 378'den 365'e gerilemiştir (OECD, 2018).

2.4. Öğretim Programı

Varış (1994)'a göre eğitim programı, bir eğitim kurumu ya da okulda (kurum içi ya da dışı) bulunan tüm eğitim etkinlikleri kapsamaktadır. Öğretim programı ise öğrenme ve öğretme süreçlerine ilişkin bütün faaliyetlerdir (s.17). Öğretim programının hedef, içerik, eğitim durumu ve sınav durumu olmak üzere başlıca dört temel boyutu vardır ve her bir unsura karşılık gelen sorular (6N+1K) şeklinde formüle edilebilir.

- Hedef: Niçin?
- İçerik: Ne?
- Eğitim durumu: Nasıl? Nerede? Ne zaman? Ve Kim? (Kim ile?),
- Sınav durumu: Ne kadar? Sorularına cevap arar

Bu açıklamalar doğrultusunda program kavramının, hedef unsurları ile bir işin niçin yapılacağını, içerik unsurları ile bölümler ve bölümlerin sırasını ve eğitim durumu unsurları ile nasıl, nerede, ne zaman ve kim ile yapılacağını gösteren önceden düzenlenmiş bir çizelge olduğu söylenebilir. Program hazırlanıp, uygulamaya başlandıktan sonra ise sınav durumu unsurları ile hedeflere ne kadar ulaşıldığı belirlenmektedir (Uşun, 2016, s.2).

Birinci program boyutu olan hedefler, öğrencinin ulaşması istenen noktaya işaret etmektedir. Hedeflerin, öğretime yol göstermesi, öğrenme ve öğretme süreçlerini ortaya koyması ve ölçme konusunda rehberlik yapması açısından önemi büyüktür. Hedefler, öğrencilere kazandırılmak istenen bilgiler, beceriler, yetenekler, tutumlar, eğilimler ve alışkanlıklar gibi önceden seçilen özelliklerdir (Demirel, 2015, s.95). Kısacası hedef

kavramı, belirli bir plan ve düzenlenmeler doğrultusunda yaşantılar yolu ile kazandırılması istenen, durum ya da davranış değişiklikleri olarak nitelendirilen bir özelliktir (Ertürk, 1972, s.24-25). Eğitimde hedefler, uzak hedefler, genel hedefler ve özel hedefler olmak üzere üç düzeyde sınıflandırılmaktadır (Demirel, 2015, s.95-96). Hedefler ayrıca, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel (psikomotor) olacak şekilde üç temel alan üzerinde ele alınmaktadır. Bilişsel alan kapsamında, ağırlıklı olarak zihinsel öğrenmelere ve kişinin zihinsel yetileri, becerileri ve öğrenilmiş davranışları gibi özelliklere yer verilmektedir. Duyuşsal alanda ise bilişsel alandan farklı olarak, tutum, eğilim, güdüleme, sevgi, nefret ve alışkanlık gibi değer yargılarına ve ağırlıklı olarak duygusal yönlerle ilişkin öğretim hedeflerine yer verilmektedir. Devinişsel alana bakıldığında ise kas ve zihin uyumu ve birlikte kullanımını gerektiren becerilerin, öğretim hedefleri açısından ağırlıkta olduğu görülmektedir (Sözer, 2003, s.37).

Kosova’da 2011 yılında pilot uygulamaya konulan güncel program kapsamında, İngilizce dersi öğretim programında amaç, hedef ve kazanımlar yerine öğrenme sonuçları ifadesi kullanılmıştır. Güncellenen öğretim programında, öğrencilerin fiziksel ve psikomotor gelişimlerine göre değişen ve derinleşen öğrenme sonuçlarına yönelik bilgi, beceri ve tutumlara yer verilmiştir. Bu sonuçların ise, program kapsamında belirlenen becerilere ulaşmayı sağlayacağı ön görülmüştür (Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı [EBTB], 2016).

İçerik, ikinci program boyutu olup, hedeflere uygun içeriğin ve faaliyetlerin belirlenmesi ve düzenlemesi ile ilişkilidir (Varış, 1988, s.155). İçerik boyutu kapsamında, belirlenen amaçlara ulaşmak için ne öğretilmesi gerektiğine yönelik cevaplar aranmaktadır. Bu doğrultuda, programın içerik boyutu ile öğretilmek istenen konuların düzenlenmesi ön görülmektedir (Demirel, 2015, s.122). Saylan (1995)’a göre program içeriği; hedef ve davranışlara, öğrencilerin gereksinim, eğilim ve yaşantılarına uygun ve uygulanabilir olmalıdır. Ayrıca sosyal ve kültürel gerçekler ile bağdaşmalı, tutarlı, geçerli, öğrenilebilir, kapsamlı ve sınırlı olmalıdır (s.12). Saracaloğlu vd. (2007) içerik seçiminde bireysel ve

toplumsal fayda sağlanması, içeriğin öğrenme, öğretme ve bilginin yapısındaki yerine dikkat edilmesi gibi ölçütlerin önemli olduğunu belirtmektedir (s.16). İçerik düzenleme konusunda literatüre bakıldığında, içerik seçimi sonrasında, bu içeriğin öğrencilere hangi sıra ve düzen doğrultusunda aktarılacağına ilişkin birçok farklı yaklaşım olduğu görülmektedir. Bu yaklaşımlar, doğrusal programlama, sarmal programlama, modüler programlama, piramitsel ve çekirdek programlama, konu ağı ve proje merkezli program, sorgulama merkezli program ve meslek analizi olarak sınıflandırılmaktadır (Taşpınar, 2007, s.10).

Kosova pilot okullarında uygulanan güncel program içeriğinin seçiminde en çok dikkat edilen nokta içeriğin programdaki hedefler açısından tutarlı olmasıdır. Ders kitapları güncel program ve hedeflere uyum sağlayamadığında öğretmenler içerik düzenlenmesi açısından farklı kaynaklardan faydalanabilmektedir. Bu doğrultuda okul ve öğretmenlere içerik seçimi konusunda bir esneklik tanındığı görülmektedir. Öğretmenler içerik seçimi konusunda ders kitapları, çeşitli internet kaynakları, kendileri veya öğrencileri tarafından hazırlanan materyaller, rehberler ve kataloglar gibi birçok farklı kaynaktan yararlanabilmektedir (Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı [EBTB], 2012).

Eğitim durumu üçüncü sıradaki program boyutudur. Bu boyut öğretmen ve öğrenci etkileşimlerini, uygulanan öğretim yöntemlerini, kullanılan araç - gereçleri ve zamanlama bilgilerini yani öğrenme - öğretme durumuna ilişkin bütün değişkenleri içermektedir (Varış, 1988, s.218). Eğitim durumları, seçilen hedefler doğrultusunda içeriğin nasıl verileceğine yönelik aşama ve işlemleri içermektedir. Eğitim durumları kapsamında belirlenen hedeflere nasıl ulaşılabileceği veya bilgilerin nasıl aktarılacağı ile ilgili yanıtlar aranır (Demirel, 2015, s.135). Ertürk (1972)' e göre eğitim durumları, belirli bir süre içerisinde kişiyi etkileme gücünde olan harici koşullar olarak nitelendirilmektedir. Ayrıca eğitim durumlarının aşağıda belirtilen özellikleri taşıması gerektiği belirtilmektedir:

- Hedefe görelilik: Eğitim durumlarının, belirlenen hedefleri veya davranışları geliştirici ve bu konuya yönelik hizmet sağlayıcı özellikte olması gerekmektedir.

Bu amaca yönelik olarak, belirlenen hedeflerin davranışlara dönüştürülmesi ve hangi konu alanları doğrultusunda kazandırılacağıın belirlenmesi gerekmektedir.

- Öğrenene görelilik: Seçilen davranışların kazandırmasına yönelik olarak düzenlenen eğitim durumları, öğrencilerin isteklerini karşılamalı ve gereksinimlerine uygun olmalıdır.
- Ekonomiklik: Bu kavram kapsamında anlatılmak istenen, yaşantıların, araç - gereçlerin ve öğretme sürelerinin daha ucuza mal edilmesidir. Bu doğrultuda, öğrenme yaşantısının birden çok davranışı gerçekleştirci özellikte olması gerekmektedir. Bilişsel ve duyuşsal alandaki davranış ve özelliklerin bir arada gerçekleştirilmesi buna örnek olarak gösterilmektedir (s.95).

Eğitim durumlarında, öğretme yöntemleri, teknikleri ve stratejileri, ipucu, geri bildirim, düzeltme ve öğrenci katılımları gibi birçok önemli değişken yer almaktadır. Kosova pilot okullarında uygulanan yeni eğitim sisteminin temel amacı, insan hakları ve toplum değerlerinin korunması, eğitimde kapsayıcılık olması, bireysel değerlere saygı gösterilmesi, bireyin becerilerine uygun geliştirilmesi ve aktif kılınmasına yönelik kavramların geliştirilmesidir. Programda, belirlenen bütün ders ve konu amaçlarının gerçekleştirilmesinde esneklik tanınmaktadır. Konuların öğretiminde öğretmenler için, program düzeyi ve öğrenim ile alan sonuçları arasında ilişki kurabilmeye yönelik birçok farklı yöntem, teknik ve araç - gereç setleri düzenlemiştir. Ayrıca eğitim durumlarında öğrenci merkezli eğitime önem verilmesi ve buna yönelik yöntem, teknik ve araç - gereçlerin kullanılması tavsiye edilmektedir. Öğretmenlerden ise eğitim ve öğretim süreçlerinde, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını, deneyimlerini ve potansiyellerini desteklemeleri, öğrencilerin bireysel farklılıklarına, becerilerine ve eğilimlerine yönelik konu içeriği seçimi ve düzenlemesi yapmaları beklenmektedir (Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı [EBTB], 2012).

Sınama durumu, dördüncü ve programın son boyutu olarak, öğrenciye kazandırılması istenen davranışların gözlemlenerek kazanıldığı veya kazanılmadığı konusunda bir karar

verilmesini sağlamaktadır (Demirel, 2015, s.152). Sınama durumu aynı zamanda, öğrenme düzeyinin bir kanıtı olarak da nitelendirilebilmektedir (Şahan, 2007). Saylan (1995)'a göre sınama durumu, içerik, hedefler, davranışlar ve öğrenme durumları ile tutarlılık göstermeli aynı zamanda anlaşılır, geçerli, güvenilir, bütüne yönelik ve kalıcı olmalıdır (s.54). Sınama durumu kapsamında ulaşılan bulgular, öğrencilerin amaçlara varma düzeylerine ve öğretmenlerin, uyguladıkları öğretim etkinlikleri ile etkililik düzeylerine ilişkin geri bildirim sağlamaktadır (Erden, 1998, s.8). Başka bir deyişle sınama durumunun, eğitim programının kontrol vazifesini üstlenen bir unsur olduğu söylenebilmektedir Sınama durumu, planlanan, hazırlanan ve uygulanan eğitim programının, belirlenen amaçlara ulaşılması açısından ne kadar başarı sağladığını göstermek ile birlikte programın güçlü, yetersiz ve geri kalan yönlerinin saptanmasına olanak tanır (Korkmaz, 2004, s.10). Demirel (2015)'e göre, programın tüm unsurları arasındaki ilişkilerin dinamik olması, unsurların birbirini etkilemesine ve sistem yaklaşımı açısından, sistem içindeki unsurlardan birindeki değişimin diğer unsurları da etkilemesine yol açacaktır. Bu doğrultuda, eğitim programındaki bir ögede yapılacak olan değişimin tüm programı etkileyeceği varsayılmaktadır (s.5).

Kosova'nın yeni eğitim programı kapsamında biçimlendirici ve özetleyici değerlendirme olmak üzere iki değerlendirme türüne yer verilmiştir. Biçimlendirici (formative) değerlendirme kapsamında öğrencilerin, programa başlamalarından sonraki süreçte devamlı olarak değerlendirilmeleri gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca bunun öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin saptanması ve gerekli düzenlemelerin yapılması açısından fayda sağlayacağı ön görülmektedir. Biçimlendirici değerlendirme, programa devamlı olarak geri bildirim sağlamak ile birlikte iyileştirici düzenlemelerin getirilebilmesine yönelik bir kontrol sisteminin oluşmasını sağlamaktadır. Özetleyici (summative) değerlendirme ise program bitiminde öğrencilerin, kazanmış oldukları beceri, nitelik ve davranışların ölçülmesini sağlayan bir değerlendirme türüdür. Özetleyici değerlendirme alanında en çok

başarı ya da yeterlilik testleri kullanılmakta ve bu şekilde öğrenciye kazandırılması planlanan tüm özellikler sınanmaya çalışılmaktadır (Demirel, 2015, s. 173-174).

2.5. Karşılaştırmalı Eğitim

Karşılaştırmalı eğitim; ülke ve toplumların deneyimlerini, eğitim sistemlerinin gelişimlerini, sorunlarını ve temel dinamiklerini, tüm boyutları ile ele alarak ve farklı ülkelerin de deneyimlerinden faydalanarak, planlanan değişim ve iyileştirmelerin daha kontrollü, tutarlı ve kalıcı bir şekilde gerçekleşmesine olanak tanımaktadır (Sel, 2004). Karşılaştırmalı eğitim kavramı ilk olarak 1817 yılında ortaya çıkmıştır. Bu konuda günümüzde hala uluslararası boyutta kabul gören ortak bir tanıma ulaşılmış olunmasada, karşılaştırmalı eğitimin;

1. Eğitim bilimlerinin bütün alanlarından faydalanmak
2. Eğitsel olguları analiz etmek,
3. Toplumsal, kültürel, ekonomik ve politik ilişkileri incelemek,
4. Dünya çapında iki veya daha fazla ülke ve bölgenin benzer ve farklı yönlerini karşılaştırmak,
5. Her olgunun kendi eğitim sistemi içinde ele alınması için çaba harcamak
6. Nihai hedefi ve amacı doğrultusunda, eğitime yönelik sorunlara çözüm getirmek gibi niteliklere sahip olduğu belirtilebilmektedir (Türkoğlu, 2012, s.5).

Trethewey (1976)'e göre karşılaştırmalı eğitim, farklı ulus ve toplumların eğitim sistemleri ile ilgili incelemeler yaparak, bölgesel ulus ve toplumların eğitim sistemlerinin daha etkili bir şekilde anlaşılmasını ve uluslararası anlayışlara, yargılara ve ilkelere katkı sağlanmasını amaçlamaktadır (s.74).

Karşılaştırmalı eğitim araştırmacılarının, yöneticiler ve politikacılar gibi karar verenlere, benzer ve farklı şartlarda hangi eğitim olgularının nasıl gerçekleştiğini göstermeleri açısından fayda sağladıkları düşünülmektedir. Bununla birlikte, ileriye yönelik

karşılaştırmalı eğitim önerilerinin, eğitim yönetimi, eğitim planlaması, eğitim ekonomisi, eğitim politikası ve nüfus durumu ile doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir (Erdoğan, 2015). Erkol (2015)'a göre karşılaştırmalı eğitim, iki veya daha fazla şeyin birbirine olan üstünlüklerinin ya da düşüklüklerinin belirlenmesinde, bir şeyin daha nitelikli ve gelişmiş olduğu kanıtlanmış başka bir şey ile karşılaştırılmasında ve bu şekilde geliştirilmesi istenen şeyin gerekli unsurlarının belirlenmesinde fayda sağlamaktadır. Ayrıca karşılaştırmalı eğitim, bilinen ile karşılaştırılarak, bilinmeyen ile ilgili bilgilerin elde edilmesinde, bir şeydeki değişimin veya değişim düzeyinin gösterilmesinde ve birbirinden farklı olduğu düşünülen iki şeyin, aslında ne kadar benzer olduğunun ya da tam tersi birbirine benzer olduğu düşünülen iki şeyin, aslında ne kadar farklı olduğunun gösterilmesinde fayda sağlamaktadır (s.8).

2.6. İlgili Araştırmalar

Ülkeler arasında hem İngilizce öğretim programları ve hem de diğer derslerin programlarının karşılaştırıldığı yurt içi ve yurt dışında yapılmış bazı araştırmalar mevcuttur. Çalışmalara ilişkin özetler, aşağıda yurt dışı ve yurt içi olmak üzere iki alt başlıkta sunulmuştur.

2.6.1.Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Galo (2008) çalışmasında, Türkiye ve Kosova ilköğretim matematik programlarının karşılaştırılması ve iki ülke öğretim programlarının benzer ve değişik yönlerinin saptanmasını hedeflenmiştir. Çalışmanın sonucunda, Türkiye ve Kosova ilköğretim matematik programlarının birçok yönden benzer olduğu saptanmıştır. Konulara ayrılan zamanın ve konu içeriklerindeki yetersizliklerin ise iki ülke arasında uyuşmadığı ve temel farkları oluşturduğu belirlenmiştir. Öğretim programlarının karşılaştırılması sonucunda, Türkiye öğretim programının öğretmen ve öğrenci açısından iyi yapılandırılmış bir

program olduğu sonucuna varılmıştır. Kosova ğretim programının ise bazı eksikliklerinin ve zayıf yönlerinin olduğu tespit edilmiştir.

Suarman (2011) çalışmasında, Endonezya'daki 2004 yeterlilik temelli ğretim programı ile Filipinler'deki 2010 ilköğretim ortaokul programlarının arasındaki benzerlikleri, farklılıkları, güçlü ve zayıf yönleri tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmada hedef belirleme, yaklaşımlar, ğretim süreci ve değerlendirme alanlarında benzerlikler olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte tasarım, materyallerin organizasyonu, ğretim süreci ve değerlendirme alanlarında ise farklılıklar olduğu görölmüştür. Sonuç olarak, Filipin 2010 ilköğretim ortaokul programının, Endonezya'daki 2004 yeterlilik temelli ğretim programından daha eksiksiz ancak daha karmaşık olduğu bulunmuştur. Her iki ülke programların uygulanmasında, muhtemelen yetersiz sosyalleşmeden kaynaklanan, benzer esneklik ve zayıflıkların olduğu saptanmıştır. Son olarak, Endonezya'nın zayıf yönlerini gidermek için programını gözden geçirilmesi gerektiği, ancak ekonomik açıdan sıkıntılara yol açmaması için ani değişikliğe gidilmemesi tavsiye edilmiştir.

Emilov ve Grigorov (2014), yapılandırmacı yaklaşım bağlamında, ortaokul fen sınıf ortamlarını incelemiştir. Çalışmada Arnavutluk, Kosova, Romanya ve Türkiye'deki uluslararası ve devlet okulları yer almaktadır. Çalışma sonuçları, ankete katılan sınıfların çoğunda, harmanlanmış geleneksel ve yapılandırmacı ortam türünün hakim olduğunu göstermektedir. Türkiye'de incelenen okullarda, öğrencilerin fen derslerindeki memnuniyet düzeylerinin düşük olduğu saptanmıştır. Bunun sebebinin kullanılan geleneksel ve test odaklı ğretim yöntemleri olduğu açıklanmıştır. Yapılan anketlerde en yüksek puanların ise Kosova'daki okul öğrencilerine ait olduğu görölmüştür.

Diaz ve Arıkan (2016) çalışmalarında, Arjantin ve Türkiye İngiliz dili ğretmenliği eğitim ders programının karşılaştırılmasını amaçlamıştır. Sonuçlar, Arjantin eğitim programının bireysel gelişimlerine önem veren ve dil ğretim yöntemlerini çalışma ortamlarında uygulayabilen yabancı dil öğretmenleri yetiştirmeyi hedeflediğini göstermektedir. Diğer

yandan Türkiye eğitim programının, öğretim yöntemleri ile ilgili yüksek bilgiye sahip olan ve dil becerilerini zaman içerisinde geliştirecek özveriye sahip olan öğretmenler yetiştirmeyi hedeflediği görülmektedir. Ayrıca Arjantin öğretmen eğitim kurumlarınca hazırlanan eğitim programında kültür ve edebiyat ile ilgili derslere önemli yer verildiği görülürken, Türkiye eğitim programında ise kültür ve edebiyata yönelik derslere yeterince yer verilmediği görülmektedir.

Kic-Drgas ve Comoglu (2017) araştırmasına göre, Türkiye’de İngilizce’nin iletişim dili olarak kullanımı hala hedeflenen uluslararası standartlara ulaşamamıştır. Bununla birlikte araştırmacılar, İngilizce yeterlik seviyesinin düşük olmasını, İngilizce öğretmeni yetiştirme sistemindeki bazı eksikliklere bağlamaktadır. Çalışma, Türkiye ve Polonya’daki İngilizce öğretmeni yetiştirme sistemlerini karşılaştırarak, benzerlik ve farklılıklarını ortaya çıkarmayı ve her iki ülke için önerilerde bulunmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Türkiye ve Polonya’da İngilizce öğretmeni yetiştiren iki üniversitede uygulanmada olan öğretmen yetiştirme programları karşılaştırılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde, Türkiye ve Polonya’da İngilizce’nin eğitimsel ve sosyal alanlardaki yeri ele alınmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde, Polonya Adam Mickiewicz Üniversitesi İngilizce öğretmeni yetiştirme programı ile Türkiye Dokuz Eylül Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği bölümü öğretmen yetiştirme programları karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Son bölümde ise Türkiye ve Polonya’da uygulanmakta olan eğitim sistemleri karşılaştırmalı olarak tartışılmıştır. Bu araştırmanın, yararlı uygulamaların ortaya çıkmasına ve başta Türkiye olmak üzere, Türkiye ve Polonya’da uygulanan İngilizce öğretmeni yetiştirme programlarının güncellenmesine ve iyileştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2.6.2.Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Harman (1999) alışmasında ilköğretim (6, 7 ve 8. sınıf) okullarında uygulanan yabancı dil dersi programlarının değerdendirilmesini amaçlamıştır. Değerdendirme, yabancı dil dersi programlarının, program öğeleri (hedefler, içerik, eğitim durumu ve değerdendirme) açısından analiz edilmesi ile yapılmıştır. Elde edilen bulgular, hedef, içerik, eğitim durumu ve değerdendirme başlıkları altında düzenlenmiştir. Araştırma bulgularına göre, yabancı dil dersinde yeterli seviyede öğrenme sağlanabilmesi için sadece hedeflerin tutarlı olmasının yeterli olmadığı aynı zamanda etkili öğrenmenin gerçekleşmesi için ortamın da önem taşıdığı, sınıfların kalabalık olmasının, araç ve gereçlerin eksik olmasının da öğrenmeyi zorlaştırdığı sonucuna varılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin, yabancı dil dersinde kullanılan kaynakları, ihtiyaca cevap açısından orta düzey olarak derecelendirdikleri belirtilmiştir. Kaynaklardaki konuların öğrencilerin öğrenmesi gereken konular açısından yeterli değil orta düzeyde olduğu, öğrencilerin günlük yaşantılarıyla ilişkilendirilmesinin ise orta ve ortanın üstünde bir düzeyde olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte öğrencilerin yabancı dil dersinde edindikleri bilgileri günlük yaşantılarında çok düşük düzeyde kullandıkları saptanmıştır. Yabancı dil dersi içeriğinin, öğrencilerin yaş, bilgi ve kavrama düzeyine uygunluk açısından orta düzeyde olduğu ayrıca programın da konu içerikleri açısından orta düzeyde yeterli olduğu belirtilmiştir. Öğrenci görüşleri, yabancı dil dersinde kullanılan konuların öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığını göstermektedir. Öğrencilerin çoğunluğunun yabancı dili okuma, anlama, yazma, konuşma gibi bütün yönleriyle öğrenmek istediğı ayrıca okutulan konuların ağırlığı ile öğrencilerin anlama ve kavrama becerileri arasında uyum olduğu sonucuna varılmıştır. Öğretmen görüşleri, kullanılan kaynak kitapların çeşitlendirilmesinin öğrenci başarısını artırdığını göstermektedir. Ancak, öğretmenlerin yeterli düzeyde farklı kaynak kullanmadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte yabancı dil dersinde en sık grup çalışması, anlatım, eğitsel oyunlar, soru - cevap, canlandırma, ezberleme olmak üzere daha birçok yöntemin kullanıldığı ifade edilmiştir. Yabancı dil derslerinde araçlar açısından ise en sık alıştırma

kitapları, resimler, sesli ve görüntülü kasetler, eşya ve modeller olmak üzere birçok materyalin kullanıldığı ileri sürülmektedir. Ayrıca öğretmen kılavuzlarının da en çok kullanılan eğitim araçlarından biri olduğu belirtilmiştir. Öğrencilerin öğretim yöntemlerinden en çok soru - cevap, anlatım, grup çalışması ve eğitsel oyunları tercih ettiği görülmektedir. Öğretmenlerin ise ders anlatımında en çok olay ve eşyalardan yararlandıkları ve dersleri öğrencilerin düzeylerine göre aktarmaya çalıştıkları görülmektedir. Öğrencilere göre ders sayılarının ve saatlerinin yeterli olması ayrıca tatil zamanlarında dil kurslarına katılımın çok düşük olması, yabancı dil öğretimine önem verilmediğini göstermektedir. Öğretmenlere göre yabancı dil dersindeki öğrenci performansları zayıf ve orta düzey olarak belirlenmiştir. Öğrenci değerlendirilmesinde en çok kısa cevaplı ve çok sorulu testlerin ayrıca sözlü sınavların tercih edildiği bu yöntemlerin de iki test, iki sözlü ve ara quizler şeklinde uygulanmasının yararlı görüldüğü ifade edilmektedir. Öğrencilere göre bireysel başarı düzeyleri, öğrendikleri yabancı dilde kendilerini tanıtırma konusunda iyi, konuşulana anlama konusunda orta, yazma konusunda orta ve genel olarak da başarılı olarak ifade edilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin büyük kısmının uygulanan yabancı dil değerlendirme yöntemlerini iyi bulduğu gözlenmiştir.

Mersinligil (2002) yaptığı çalışmada ilköğretim 4. ve 5. Sınıflarının İngilizce dersi öğretim programının incelenmesini amaçlamıştır. Araştırmada öğretmen, yönetici ve öğrenci görüşlerine başvurulduğu görülmektedir. Araştırmada, İngilizce programının hedeflerinde, öğrenme sürecinde ve sınama boyutlarında öğrencilerin ilgilerine, ihtiyaçlarına, donanımlarına ve yeterlilik seviyelerine yönelik bazı güncelleme ve iyileştirmeler yapılması gerektiği düşünülmektedir. Bununla birlikte, araştırmada İngilizce öğretim programlarının, Türkçe ve sosyal bilgiler öğretim programları ile desteklenmesi gerektiği önerilmektedir. Aynı zamanda öğretmen nicelik ve niteliklerinin artırılması, öğretmenlerin özellikle öğrencilere yabancı dil öğretimi konusunda iyi eğitilmesi, ebeveynlerin ve öğrencilerin de İngilizce öğretimi konusunda bilinçlendirilmesi gerektiği eğitim araç -

gereçleri, teknolojik olanakların ve öğretim koşullarının iyileştirilmesi sonuçlarına varılmıştır.

Büge (2005) araştırmasında, Finlandiya ve Türkiye ülkeleri ilköğretim yabancı dil İngilizce öğretim programlarının hedef, içerik, eğitim durumları ve sınama durumları yönünden karşılaştırılmasını, benzer ve farklı yönlerinin belirlenmesini amaçlamıştır. Araştırmada verilerin elde edilmesinde doküman analizi ile birlikte literatür taraması kullanılmıştır. Araştırma sonucunda değerli bulgulara ulaşılmıştır. Finlandiya ilköğretim yabancı dil öğretim programının, içeriğin sadece genel hatlarıyla verildiği bir çerçeve program olduğu belirlenmiştir. Finlandiya ilköğretim yabancı dil öğretim programındaki kazanımların, dört dil becerisi ile birlikte kültürel iletişim becerileri, çalışma stratejileri ve iletişim stratejileri olmak üzere toplam dört ana başlık altında incelendiği bulgulanmıştır. Türkiye ilkokul İngilizce öğretim programının ağırlıklı olarak öğrencilere belirli dilbilgisi kalıplarını aktarmayı, öğretmeyi ve gerekli koşullarda kullandırtmayı hedeflediği saptanmıştır. Finlandiya yabancı dil programının hazırlanmasında Avrupa konseyi'nin dökümanlarından yararlandığı ve bu kaynaktaki dil yeterlilik konularının Finlandiya eğitim sistemine uyarlandığı bulunmuştur. Türkiye ilköğretim İngilizce öğretim programındaki içeriğin, işlevsel ders tasarımına yönelik hazırlandığı, işlevlerin yanında yapı ve sözvarlığının bulunduğu görülmüştür. Finlandiya ilköğretim yabancı dil öğretim programının içeriğinde ise, çerçeve program kullanımı nedeniyle sadece konu ve tema gibi ana yapıları belirtildiği bulunmuştur. Türkiye İngilizce öğretim programında, eğitim durumlarına yönelik açıklamaların bulunduğu, Finlandiya ilköğretim yabancı dil öğretim programında ise bu açıklamaların öğretimin görevleri bölümünde hedef olarak bulunduğu saptanmıştır. Türkiye İngilizce öğretim programı sınama durumunda ürün değerlendirme yöntemine yer verildiği görülürken, Finlandiya ilköğretim yabancı dil öğretim programı sınam durumlarında süreç değerlendirme yöntemine de yer verildiği saptanmıştır.

Büyükduman (2005) araştırmasında, Milli Eğitim Bakanlığı'na 1997 senesinde uygulamaya konan ilköğretim birinci kademe İngilizce dersi öğretim programını değerlendirmeyi hedeflemiştir. Değerlendirme programın genel özelliklerini, amaçlarını, içeriğini ve işleyişini betimsel model kullanarak incelemeyi hedeflemektedir. Örneklemede İstanbul'un beş ilçesi ve 46 ilköğretim okulunda görev yapmakta olan 54 öğretmen yer almıştır. Çalışmada programın özellikleri ve öğelerine yönelik öğretmen görüşleri, anket yöntemi kullanılarak toplanmış ve yorumlanmıştır. 1997 senesinde İngilizce öğretimi yasa ile ilköğretimin birinci kademesine zorunlu hale getirilmiştir. Bununla birlikte İngilizce, haftada iki ders olacak şekilde ilköğretim birinci kademe ders programında yer almıştır. Çalışmadan önemli sonuç ve öneriler elde edilmiştir. Uygulanmakta olan İngilizce öğretim programının detaylandırılması ayrıca programda İngilizce öğretim ilke, yaklaşım ve yöntemlerine yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından İngilizce öğretmenlerine, küçük çocuklara İngilizce öğretimine ilişkin eğitim ve seminerlerin düzenlenmesi ayrıca küçük çocuklara İngilizce öğretimine yönelik çeşitli oyun ve aktivite içeren farklı soru türlerinin ve alıştırmaların yer aldığı kitapların hazırlanması ya da tavsiye edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Programda önerilen aktivitelere yönelik materyallerin sağlanması ve programın hazırlama ve uygulama basamaklarında, öğrenci özelliklerini daha yakından tanıyan öğretmenlere daha fazla söz hakkı verilmesinin önemli olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Örmeci (2009) çalışmasında, ilköğretim 4, 5 ve 6. sınıflarında kullanılmakta olan İngilizce öğretim programını incelemiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin öğretim programı yönünden genel olarak olumlu düşüncelere sahip oldukları saptanmıştır. Bununla birlikte katılımcıların öğretim programında eksikliklerin olduğuna yönelik bazı olumsuz düşüncelerinin olduğu da görülmektedir. Bu eksik yönleri ders saati ve öğretmen klavuzlarındaki yetersizlikler, kapasitenin üzerindeki hedefler, yoğun içerik, yetersiz değerlendirme açıklamaları ve öğrenci düzeyi üzerinde teknik ve strateji kullanımı oluşturmaktadır. Sonuç olarak, programdaki eksik yönlerin gözden geçirilmesi

önerilmektedir. Ayrıca çalışmanın eğitim alanına, eğitimcilere, araştırmacılara ve program geliştiricilere önemli bilgi ve dönüt sağlayacağı düşünülmektedir.

Demirel, Gümüştekin ve Yazgünoğlu (2010)'nın yaptıkları araştırmada, Türkiye ve Almanya da uygulanmakta olan ilköğretim dördüncü sınıf İngilizce öğretim programlarının benzer ve farklı yönlerinin ortaya konulmasını hedefledikleri görülmektedir. Sonuç olarak, Türkiye öğretim programında genel hedeflerin dil yeterlik düzeyleri olarak yer aldığı görülürken, Almanya öğretim programında ise aynı hedeflerin olanak (gelegenheit) olarak yer aldığı görülmüştür. Ayrıca Türkiye öğretim programının içerik açısından daha kapsamlı ve detaylı olduğu saptanırken, Almanya öğretim programının okullara hedeflerde değişiklik yapabilme imkânı sağladığı ve derslerin çoklu zekâ kuramına yönelik uygulanmasını önerildiği saptanmıştır. Her iki ülke öğretim programında dört temel becerinin geliştirilmesine önem verildiği ve iletişimsel beceri hedeflerine yoğunlaşıldığı bulunmuştur.

Üner (2010) çalışmasında, Türkiye, Finlandiya ve Hollanda ülkeleri ilköğretim İngilizce öğretim programlarının amaç, içerik, eğitim ve sınav durumları açısından karşılaştırılmasını, benzerlik ve farklılıklarının tespit edilmesini amaçlamıştır. Araştırma sonunda elde edilen bulgular yorumlanmıştır. Çalışmada Türkiye, Finlandiya ve Hollanda ülkeleri ilköğretim İngilizce dersi öğretim programlarının, öğrenci merkezli dersleri ve oyuna dayalı aktiviteleri içermeleri açısından benzer olduğu saptanmıştır. Programlardaki bir başka ortak nokta ise öğretmen tarafından öğrencilerin derse aktif katılımlarının sağlanmasına yönelik hedefler içermesidir. Bununla birlikte programlardaki, sözel dile öncelik verilmesi, öğrenci motivasyonuna katkı sağlayacak ortamların hazırlanması, görsel ve işitsel kaynaklara yer verilmesi hedeflerin de ülkeler arasında benzer olduğunu göstermektedir. Çalışmada, ülkelerin ilköğretim İngilizce öğretim programları arasındaki benzerlikler ile birlikte farklı yönlerde incelenmiştir. Bu bağlamda Finlandiya ve Hollanda ilköğretim İngilizce öğretim programlarında dinleme ve konuşma becerilerine daha fazla ağırlık verildiği görülürken, Türkiye öğretim programında ise dinleme, konuşma, okuma

ve yazma olmak üzere dört dil becerisine de eşit ağırlık verildiği saptanmıştır. Finlandiya ve Hollanda programlarında dört dil becerisine yönelik amaçlar ile birlikte iletişim becerilerine, çalışma stratejilerine ve kültürel becerilere yönelik amaçlar yer alırken; Türkiye öğretim programında bu konuya yönelik ek amaçlara yer verilmediği saptanmıştır. Çalışmada Finlandiya, Hollanda ve Türkiye ilköğretim İngilizce dersi öğretim programlarındaki amaçların öğrenme sürecini yansıttığı düşünülmektedir. Bu doğrultuda, Türkiye öğretim programında hedef ve davranış yazma ilkelerine uyulduğu belirtilmiştir. Türkiye ilköğretim İngilizce dersi öğretim programı içeriğinin, işlevsel ders tasarımına uygun olarak hazırlandığı görülürken, Finlandiya ve Hollanda öğretim programlarının çerçeve programı niteliğine uygun olarak sadece konu ve temalar gibi temel yapıları içerdiği tespit edilmiştir. Finlandiya ve Hollanda öğretim programlarında süreç değerlendirme yönteminin kullanıldığı gözlenirken, bu konuda Türkiye'nin de Avrupa Birliği ülkelerinin programlarına uyum sağladığı gözlenmiştir. Ayrıca portfolyo değerlendirme yönteminin de ön plana çıktığı tespit edilmiştir.

Yiğit (2010) çalışmasında, ilköğretim altıncı sınıf İngilizce öğretim programının, ortak başvuru metnine uygunluk düzeyini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmada ele alınan Avrupa diller için ortak başvuru metni, Avrupa dil öğretim çalışmalarına katkı sağlamak, yön vermek ve çerçeve çizmek amacıyla hazırlanmıştır. Ayrıca yabancı dil öğretimi başlığı, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne kabul sürecinde de öne çıkan konulardan biri olmuştur. Çalışmada altıncı sınıf İngilizce öğretim programının içerik, amaç, hedefler, eğitim durumları ve sınama durumlarının ortak başvuru metnine uyumu açısından karşılaştırılmalı incelemesi yapılmıştır. Araştırma nitel olup, durum çalışması yaklaşımı ve doküman incelemesi tekniği kullanılarak yürütülmüştür. Çalışmalar sonucunda, Türkiye altıncı sınıf İngilizce öğretim programının ortak başvuru metnine uygun olduğu, ayrıca iyi hazırlanmış ve dil yeterlik düzeyi yönünden A2 düzeyinde olduğu saptanmıştır.

Çelen (2011) araştırmasında, altıncı sınıf İngilizce dersi öğretim programının içerik hedefler, eğitim durumları ve sınama durumlarına yönelik öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesini amaçlamıştır. Araştırma sonucunda, cinsiyet, mesleki tecrübe, hizmet içi eğitimlere katılım durumu ve sayısı, İngilizce konuşulan ülkelerden birinde bulunma durumu ve sayısı gibi değişkenler doğrultusunda alınan öğretmen görüşlerinin program boyutları açısından olumlu olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucundaki öğrenci görüşlerine bakıldığında ise erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre eğitim durumları ile ilgili daha olumlu görüşe sahip oldukları görülmüştür. Ayrıca araştırmada, İngilizce ders başarısı yüksek olan öğrencilerin daha az olumlu görüş bildirdikleri sonucuna varılmıştır.

Seçkin (2011) araştırmasında, ilköğretim dördüncü sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesini amaçlamıştır. Değerlendirme içerik, kazanımlar, eğitim durumları ve sınama durumları gibi temel eğitim programı boyutlarına yönelik yapılmıştır. Bununla birlikte araştırmada öğretmenlerin, programın güçlü ve zayıf yönleri, bilgilendirme seviyesi, uygulanma alanındaki güçlükleri ve geliştirilmesi gerekli olan yönleri hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Araştırma nitel olup görüşme tekniği kullanılarak yapılmıştır. Araştırma verileri durum incelemesi ile belirlenerek betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin, programın uygulanmasındaki güçlüklerden ve programın bilgilendirme seviyesindeki yetersizliklerinden dolayı program hakkında olumsuz görüş belirttikleri görülmektedir. Ayrıca programın uygulanmasında güçlük oluşturmaları açısından kalabalık sınıf ortamlarına, yetersiz ders sürelerine ve kısıtlı ders araç gereçlerine yönelik olumsuz görüş belirttikleri saptanmıştır. Öğretmenler, programın en zayıf yönünün yoğun olması, en güçlü yönünün ise öğrenme sürecinde öğrencilerin aktif katılımlarını sağlaması olduğunu bildirmektedir. Araştırmadaki öğretmen önerileri, programın geliştirilmesi, daha nitelikli kaynaklara yer verilmesi, sınıf ortamlarının iyileştirilmesi, ders sürelerinin

artırılması ve değerlendirmeye yönelik yardımcı kaynaklara yer verilmesi gerektiği yönünde olmuştur.

Arı (2014) alışmasında, ilköğretim altıncı sınıf İngilizce öğretim programının yürütülmesi sırasında ortaya çıkan zorlukları belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma nitel olup, durum değerlendirmesi yaklaşımı kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın alışma grubunda 11 Eskişehir ilköğretim okulunda çalışmakta olan 13 öğretmen yer almıştır. Araştırma verilerinin elde edilmesinde görüşme tekniği, analizinde ise betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, altıncı sınıf İngilizce öğretim programının öğrenci düzeyinin üstünde olduğu, programdaki konu içeriklerinin fazla, yoğun ve zor olduğu, konulara ayrılan srenin yetersiz olduğu ve konuların arasındaki bağlantıların yetersiz olduğu bulgulanmıştır.

İyitoğlu ve Alcı (2015) araştırmalarında, ikinci sınıf İngilizce öğretim programına yönelik öğretmen görüş ve farkındalıklarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın alışma grubu 5 farklı ilin 14 ilköğretim okulunda çalışmakta olan 14 öğretmenden oluşmuştur. Verilerin elde edilmesi yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin ikinci sınıf İngilizce öğretim programını kelime öğretimi, öğretim teknikleri, ihtiyaç analizi, öğrenci düzeyine uygunluğu, lme ve değerlendirme yöntemleri açısından olumlu buldukları saptanmıştır. Bununla birlikte öğretmenlerin, kültürel odağının ve yeterli öğrenme tekniklerinin bulunmaması, materyal yetersizliği, yetersiz sınıf ortamlarında uygulanma güçlüğü, öğrenci ve ailelerine yeterli motivasyon sağlayamaması gibi açılardan ikinci sınıf İngilizce öğretim programını eleştirdikleri saptanmıştır.

Yılmazlar ve avuş (2016) araştırmalarında, Türkiye ortaokul fen bilimleri öğretim programı fizik dersi konuları ile Kosova ortaokul fizik dersi öğretim programının içerik yönünden karşılaştırılmasını amaçlamıştır. Araştırmada iki ülke öğretim programları fizik konularının amaç, kazanımlar, öğrenme alanları ve sınıf düzeylerine göre dağılımları,

üniteler ve sınıf düzeylerine göre dağılımları ve ders saati açısından karşılaştırmalı analizi yapılmış, benzer ve farklı yönleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda Türkiye öğretim programındaki amaçların, Kosova öğretim programına göre daha açık ve anlaşılır olduğu saptanmıştır. Konular açısından bakıldığında, Türkiye öğretim programında sarmal yaklaşımın, Kosova öğretim programında ise doğrusal yaklaşımın tercih edildiği görülmüştür. Ülkelerin öğretim programlarında, aynı kademelerdeki ortak fizik konularının nadir olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Türkiye öğretim programı fizik dersi kazanımlarının daha fazla olduğu ve fizik konularına daha çok ders süresi tanındığı belirlenmiştir. Diğer yandan Türkiye öğretim programında temel fizik konuları görülürken Kosova öğretim programında daha detaylı fizik konularına yer verildiği saptanmıştır. Bulgular doğrultusunda, Kosova ortaokul fen bilimleri öğretim programının, başarılı ülkelerin programlarından çıkarımlar yapılarak iyileştirilmesi ve güncellenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Demirel (2017) çalışmasında, Türkiye ve Kosova ülkeleri ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf müzik dersi programlarının karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesini amaçlamıştır. Araştırma sonucunda Türkiye ve Kosova ülkeleri ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf müzik dersi öğretim programlarının birçok açıdan benzer ve farklı yönleri sahip olduğu tespit edilmiş ve detaylandırılmıştır. Araştırmada, Türkiye ve Kosova ülkeleri eğitim sistemlerinin, Kosova ilköğretiminin 9 yıl, Türkiye ilköğretiminin ise 8 yıl olması yönünden farklı oldukları gözlenmiştir. Bununla birlikte, öğretim programları açısından, iki ülke arasında bazı yaklaşımsal farklılıklar olduğu da saptanmıştır.

Alkan ve Kartal (2018) araştırmalarında, İngilizce'nin yabancı dil olarak öğretildiği Türkiye, Danimarka, Macaristan ve Portekiz gibi farklı ülke İngilizce öğretim sistemlerinin karşılaştırmalı analiz edilmesini amaçlamıştır. Araştırma İngilizce öğretiminde daha düşük başarıya sahip olduğu belirtilen Türkiye'nin öğretim sistemine odaklanılarak İngilizce öğretiminde yüksek başarıya sahip oldukları belirtilen Danimarka, Macaristan ve Portekiz'in öğretim sistemleri ile karşılaştırmalı incelenmesi şeklinde yapılmıştır.

Ülkelerin başarı düzeyi ve seçimi beş yıllık Yabancı Dil Olarak İngilizce Sınavı (TOEFL) ve Eğitim İlk İngilizce Yeterlik Endeksi (EF-EPI) verileri doğrultusunda ülkelerin ortalama puanları dikkate alınarak belirlenmiştir. Araştırmada nitel yöntem kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise döküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada ülkeler genel eğitim sistemleri, öğretim programı içerikleri, hedefleri, eğitim durumları ve sınama durumları gibi boyutlar açısından incelenmiştir. Araştırma sonucunda, Türkiye eğitim sisteminin diğer ülkelere göre daha öğrenci merkezli olduğu ve ilkokuldaki en önemli hedefinin İngilizce'ye yönelik olumlu tutum göstermek olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte, Türkiye eğitim sisteminin, İngilizce öğrenmede dört dil becerisine eşit ağırlık verdiği saptanırken, araştırmadaki diğer ülke sistemlerinin dilin iletişimsel boyutuna daha çok vurgu yaptığı gözlenmiştir.

Avcı (2018) araştırmasında, Türkiye, Norveç ve Danimarka ilköğretim İngilizce öğretim programlarının ve İngilizce öğretmeni yetiştirme programlarının hedef, içerik, eğitim durumları ve sınama durumları açısından karşılaştırılmasını, benzer ve farklı yönlerinin tespit edilmesini amaçlamıştır. Araştırma sonucunda, Türkiye ilköğretim İngilizce öğretim programının, Norveç ve Danimarka öğretim programlarına göre daha ayrıntılı olduğu, daha fazla kazanım içerdiği ve en merkezîyetçi yapıya sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, Türkiye öğretim programının diğer ülkelere kıyasla hedef dilin kültürüne en az yer verdiği ve dil becerilerine yönelik farklılıklar içerdiği saptanmıştır. Norveç ve Danimarka ülkelerinde öğretmenlerin içeriği değiştirebilmeleri mümkünken, Türkiye öğretim programının tema odaklı olması nedeniyle öğretmenlerin içerik konusunda esnek davranabilmeleri pek mümkün değildir. Bu bilgilerden Norveç ve Danimarka ülkelerinde öğretmen özerkliğinin daha yüksek olduğu sonucuna varılabilmektedir. Araştırmadaki üç ülke programında sarmal yaklaşıma göre hazırlandığı saptanmıştır. Ayrıca üç ülke programının da öğrenci merkezli olduğu ve biçimlendirici değerlendirmeyi öne çıkardığı saptanmıştır. Norveç ve Danimarka ülkelerindeki öğrencilerin İngilizce dersinden zorunlu ulusal bir sınava girmeleri istenmektedir. İngilizce öğretmenliği programına girişte ise,

Norveç ve Danimarka ülkelerinde Türkiye'nin tersine merkezi sınav uygulaması bulunmazken, Danimarka öğrenci seçerken mülakat uygulayan tek ülkedir. Norveç ise öğrencilerin adli sicil kayıtlarını takip etmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda Danimarka ve Norveç ülkelerinin öğretmen adaylarının kişilik ve karakter özelliklerine dikkat ettiği anlaşılmaktadır. Programlar Türkiye'de (lisans) 240, Norveç'te (yüksek lisans) 300 ve Danimarka'da ise (lisans) 240 AKTS'den oluşmaktadır. Ayrıca Türkiye öğretim programı bir alanda uzman öğretmen hazırlarken, Norveç ve Danimarka öğretim programları üç alana kadar öğretim yapabilen yarı uzman öğretmenler hazırlamaktadır. Danimarka 2, Norveç ise 3 ayrı yaş grubuna yönelik uzmanlaşma fırsatı tanımaktadır. Norveç'te tez yazım, Danimarka'da proje yazım zorunluluğu bulunurken, Türkiye'de bilimsel araştırmaya yönelik materyal sunma zorunluluğu bulunmamaktadır. Bununla birlikte öğretmenlik uygulamasının, Norveç ve Danimarka ülkelerinde daha erken dönemlerde başladığı ve daha uzun sürdüğü görülmektedir.

Karşılaştırmalı eğitim birçok araştırmacının, araştırma konusu olmaktadır. Literatüre bakıldığında öğretim programlarının karşılaştırıldığı birçok yurt içi ve yurt dışı araştırmayı görmek mümkündür. Araştırmalar arasında Türkiye'nin öğretim programlarının farklı ülkelerin öğretim programlarıyla karşılaştırılmış olduğu görülmektedir. Kosova öğretim programlarının farklı ülkelerin öğretim programlarıyla karşılaştırıldığı araştırmalar ise sınırlıdır. Türkiye ve Kosova arasında matematik, fen, müzik gibi farklı branşlarda, iki ülke öğretim programlarını karşılaştıran araştırmaların ağırlıkta olduğu görülmektedir. Ancak Türkiye ve Kosova İngilizce öğretim programlarının karşılaştırıldığı herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, veri toplama yöntemi ve verilerin analizi ile ilgili başlıklara yer verilmektedir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma nitel araştırma desenlerinden bir durum çalışmasıdır. Araştırma verilerinin toplanmasında doküman incelemesi kullanılmıştır. Nitel araştırma, bir problemin çözümü ile ilgili olarak görüşme, gözlem ve doküman incelemesi gibi veri toplama yöntemlerini kullanarak, önceden bilinen veya farkına varılmamış problemlerin algılanmasını, problem ile ilgili doğal olguların gerçeğe uygun bir şekilde ele alınmasını sağlayan öznel ve yorumlayıcı bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Seale, 1999). Durum çalışması ise bir veya daha fazla durumun ortam ve zaman gibi sınırlılıkları ile birlikte bütüncül bir biçimde incelenmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda durum çalışması, nasıl ve niçin sorularına odaklanılan, araştırmacının olaylar üzerindeki etkisinin çok az ya da hiç olmadığı bir araştırma yöntemi olarak nitelendirilmektedir. Ayrıca durum çalışması, bir olayın ya da olgunun kendi doğal ortamı çerçevesinde çalışılmak istenildiği, olay ve gerçek arasındaki ilişkinin yeterince bilinmediği zamanlarda tercih edilen bir araştırma yöntemidir. Durum çalışmasında, görüşmeler, direkt gözlem, katılımcı gözlem, dokümanlar, arşiv kayıtları ve fiziksel yapılar (sanat eserleri vb. gibi incelenen fiziksel kanıtlar) olmak üzere altı veri toplama aracından bahsedilmektedir. Bahsedilen altı veri toplama aracı ayrıca fotoğraf,

film, video, yaşam hikâyeleri ve sözsüz iletişim gibi kaynaklar ile de genişletilebilir (Yin, 1984, s.81). Durum çalışmasında veri toplama gözlem, görüşme, odak grup ve döküman incelemesi ile çok boyutlu bir şekilde yapılmaktadır. Verilerin analizinde ise betimleme, örnekleme, tema ve örüntüler oluşturma ve karşılaştırmalı inceleme yöntemleri kullanılmaktadır. Ayrıca durum çalışmasında raporlaştırma, durumların kendi içinde veya karşılaştırmalı olarak nitelendirilmesi ve yorumlanması ile yapılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.75). Karşılaştırmalı eğitim çalışmalarında çeşitli yaklaşımlar kullanılmaktadır. Erdoğan (2015)'a göre karşılaştırmalı eğitim araştırmacıları en çok yatay yaklaşım tekniğini tercih etmektedir (s.38). Aynal (2012)'a göre yatay yaklaşım, farklı eğitim sistemlerinin öğelerini ayrı ayrı ancak paralel bir şekilde bütüncül olarak inceleyen bir tekniktir. Yatay yaklaşımda bütün parametreler yan yana getirilip farklılıklar tespit edilmeye çalışılır. Ayrıca öğretim programlarının karşılaştırılmasında, bir programdaki bütün boyutların bir diğer programın boyutları ile karşılaştırılması yapıldığında yatay yaklaşım tekniği kullanılmış olur (s.217). Türkiye ve Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programları karşılaştırılmasında, karşılaştırmalı eğitim araştırması yaklaşımlarından yatay yaklaşım kullanılmıştır.

3.2. Verilerin Toplanması

Nitel araştırmalarda üç çeşit veri toplama yöntemi yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu veri toplama yöntemlerini gözlem, görüşme ve döküman analizleri oluşturmaktadır. Döküman analizi yöntemi, gözlem, görüşme gibi veri toplama yöntemlerinin doğrudan kullanımının mümkün olmadığı durumlarda tek başına veri toplama yöntemi olarak kullanılmaktadır. Ayrıca döküman analizinden, gözlem ve görüşme gibi veri toplama yöntemlerinden elde edilen verileri ilişkilendirmek için de faydalanılabilir. Döküman analizi, araştırmada ele alınan olay veya olgular ile ilgili bilgiler içeren yazılı dökümanların detaylı bir şekilde incelenmesini ve elde edilen bilgilerden yeni bir bütünlük oluşturulmasını kapsamaktadır (Creswell, 2002, s.180). Araştırmada Türkiye ve Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim

programları analiz edilip karşılaştırılmıştır. Bu tanım ve gereksinimler doğrultusunda araştırmanın nitel verileri döküman incelemesi yöntemi ile elde edilmiştir. Döküman incelemesi beş aşamada yapılmaktadır:

- 1) Dökümanlara ulaşılması
- 2) Dökümanların orjinalliğinin denetlenmesi
- 3) Dökümanların anlamlandırılması
- 4) Verilerin analiz edilmesi
- 5) Verilerin kullanılması (Forster'dan aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.194).

Yukarıdaki döküman incelemesi aşamaları doğrultusunda araştırma verilerinin toplanması sağlanmıştır. Araştırmada veri kaynağı olarak, Türkiye ve Kosova ülkelerinin Milli Eğitim Bakanlıkları web sayfalarından ve Milli Eğitim Bakanlıklarından elde edilmiş olan 6. sınıf İngilizce dersi (2018) öğretim programları kullanılmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Araştırmada doküman incelemesi ile elde edilen nitel veriler, içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada içerik analizi kullanılmasıdaki temel amaç, doküman içeriğini uygun kategorilere yerleştirerek sınıflandırmak, elde edilen verileri objektif olarak analiz etmek ve bu verileri açıklayacak kavramları ve bağlantıları oluşturmaktır. Bu doğrultuda, içerik analizinin uygulanabilmesi için bazı aşamalara uyulması gerekmektedir. Bu aşamalar toplanan verilerin daha ayrıntılı incelenmesi ve bu verileri açıklayan kavram, kategori ve temalara ulaşılmasıdır. İçerik analizi yönteminde elde edilen veriler incelenir ve veri setleri oluşturulur. Bundan sonra veri setlerinde sık tekrar eden ve daha fazla vurgu yapılan olgu ve olaylardan kodlar hazırlanır. Kodlardan kategoriler ve kategorilerden de temalar oluşturulur. Bu şekilde benzer ve bağlantılı olduğu belirlenen verilerden oluşturulan kodlar belirli kategori ve temalar çerçevesinde

birleştirilerek yorumlanır (Bengtsson, 2016). Araştırmada elde edilen verilerin analizi yukarıda belirtilen içerik analiz aşamaları takip edilerek yapılmıştır.

Bilimsel araştırmalardaki en önemli kriterlerden biri sonuçların inandırıcılığıdır. İnandırıcılığın sağlanmasında ise araştırmalarda en yaygın olarak geçerlik ve güvenilirlik ölçütleri kullanılmaktadır. Bilimsel araştırmaların kabul görebilmesi için belirli düzeyde geçerliğe ve güvenilirliğe sahip olması gerekmektedir. Araştırmalarda kullanılan veri toplama araçlarının, veri analiz yöntemlerinin ve araştırma desenlerinin de geçerlik ve güvenilirlik üzerine, araştırmanın inandırıcılığına ve kabul görme düzeyine etkisi bulunmaktadır. Nicel araştırmalarda geçerliğin ve güvenilirliğin ölçülmesine yönelik farklı birçok ölçme yöntemi bulunurken, nitel araştırmalarda geçerliğin ve güvenilirliğin kesin bir şekilde ölçülmesi pek mümkün değildir (Shenton, 2004). Nitel araştırmada elde edilen verilerin detaylı bir şekilde raporlanması ve sonuçlara nasıl ulaşıldığının açıklanması geçerliğin önemli ölçütleri olarak bilinmektedir. Bununla birlikte nitel bir araştırma yapılmak istendiğinde geçerlik açısından kullanılabilecek bazı farklı stratejiler de bulunmaktadır. Bu stratejiler iç geçerlik ve dış geçerlik olarak iki farklı başlık altında incelenmektedir. İç geçerlik açısından araştırmacıdan, veri toplama, veri analizi ve elde edilen bulguların yorumlanması aşamalarında tutarlılık göstermesi ve tutarlılığı hangi yolla sağladığını izah etmesi beklenmektedir. Bu stratejiler çerçevesinde araştırmanın iç geçerliğinin sağlanması açısından araştırmacı, kendisini ve araştırma süreçlerini sürekli olarak eleştirel bir gözle sorgulayarak, elde ettiği bulguların ve sonuçların gerçeği yansıtıp yansıtmadığını denetlemiştir. Araştırmada bu aşamalar okuyucuya açık ve anlaşılır bir şekilde aktarılmıştır. Dış geçerliğin ise araştırma sonuçlarının genellenebilirliği ile ilişkili olduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda araştırmanın dış geçerliğinin, araştırma sonuçlarının benzer durumlara ve ortamlara genellenebildiği zaman sağlandığı söylenebilir. Araştırma sonuçlarının benzer ortamlara genellenebilmesi için araştırmacı, araştırmanın tüm aşamaları hakkında okuyucuyu ayrıntılı bir şekilde bilgilendirmiştir. Araştırma güvenilirliğinin ise araştırmanın farklı bir araştırmacı tarafından aynı şekilde tekrar yapıldığı

zaman da aynı veya benzer sonuçları vermesi ile bağlantılı olduğu belirtilmektedir. Bu açıdan bakıldığında güvenilirlik bir araştırmadaki, araştırmacı hatalarının ve yanlılık payının en aza indirilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.272). Araştırmada, güvenilirliğin sağlanması açısından, araştırmanın yöntemleri ve aşamaları, veri toplama, işleme, analiz etme, yorumlama ve sonuçlara ulaşma konularında neler yapıldığı ayrıntılı bir biçimde tanımlanmıştır. Sonuçlar kullanılan verilerle açık bir biçimde ilişkilendirilip ve ham veriler başkaları tarafından incelenebilir şekilde eklerde sunulmuştur. Ayrıca inandırıcılığın sağlanması konusunda uzman incelemesine başvurulmuştur.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde yapılan analizlerden elde edilen sonuçlar, araştırmanın alt amaçları çerçevesinde düzenlenerek verilmiştir.

1) Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğeleri açısından;

- a) “Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı kazanımları nelerdir?” sorusuna ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Türkiye 'de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı kazanımları

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 1 <i>Life</i>	▪ Listening Students will be able to recognize phrases, words, and expressions related to repeated actions.	5	
	▪ Spoken Interaction Students will be able to talk about repeated actions.		
	▪ Spoken Production Students will be able to use a series of phrases and simple expressions to express their repeated actions. Students will be able to tell the time and dates.		
	▪ Reading Students will be able to understand short and simple texts, such as personal narratives about repeated actions.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 2 <i>Yummy Breakfast</i>	Listening Students will be able to identify the names of different food in an oral text.	4	1
	Spoken Interaction Students will be able to ask people about their food preferences.		
	Spoken Production Students will be able to express their opinions about the food they like and don't like.		
	Reading Students will be able to understand short and simple texts about food and preferences. Students will be able to understand the label of food products.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 3 <i>Downtown</i>	Listening Students will be able to identify expressions and phrases related to present events. Students will be able to pick up the expressions in a dialogue comparing things.	5	2
	Spoken Interaction Students will be able to ask people questions about what they are doing at the moment. Students will be able to ask people to compare things.		
	Spoken Production Students will be able to describe people doing different actions. Students will be able to make comparisons between two things.		
	Reading Students will be able to understand visually supported, short and simple texts.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 4 <i>Weather and Emotions</i>	Listening Students will be able to pick up specific information from short oral texts about weather conditions and emotions.	3	1
	Spoken Interaction Students will be able to ask people about the weather.		
	Spoken Production Students will be able to talk about the weather and their emotions in a simple way.		
	Reading Students will be able to understand short and simple texts about the weather, weather conditions and emotios.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 5 <i>At the Fair</i>	▪ Listening Students will be able to recognize the words related to the expression of emotions.	5	
	▪ Spoken Interaction Students will be able to talk about and express the feelings and personal opinions about places and things.		
	▪ Spoken Production Students will be able to use various simple expressions to state the feelings and personal opinions about places and things.		
	▪ Reading Students will be able to understand general meaning in simple texts related to the feelings and personal opinions about places and things. Students will be able to read specific information on a poster about a certain place.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 6 <i>Occupations</i>	Listening Students will be able to understand familiar words and simple phrases concerning people's occupations in clear oral texts. Students will be able to understand the time, days and dates.	6	1
	Spoken Interaction Students will be able to talk about occupations.		
	Spoken Production Students will be able to ask personal questions. Students will be able to state the dates.		
	Reading Students will be able to understand familiar words and simple sentences about occupations and the dates.		
	Writing Students will be able to produce a piece of writing about occupations and the dates.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 7 <i>Holidays</i>	Listening Students will be able to spot the activities about holidays in oral texts.	5	
	Spoken Interaction Students will be able to talk about their holidays.		
	Spoken Production Students will be able to describe past activities and personal experiences.		
	Reading Students will be able to understand short, simple sentences and expressions related to past activities.		
	Writing Students will be able to write short and simple pieces in various forms about holidays.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 8 <i>Bookworms</i>	Listening Students will be able to listen to the instructions and locate things. Students will be able to understand past events in oral texts.	9	
	Spoken Interaction Students will be able to talk about the locations of people and things. Students will be able to talk about past events with definite time.		
	Spoken Production Students will be able to describe the locations of people and things. Students will be able to describe past events with definite time.		
	Reading Students will be able to understand short, simple sentences and expressions about past events with definite time.		
	Writing Students will be able to write about past events with definite time. Students will be able to write about the locations of people and things.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 9 <i>Saving the planet</i>	Listening Students will be able to recognize appropriate attitudes to save energy and to protect the environment. Students will be able to understand suggestions related to the protection of the environment in simple oral texts.	6	1
	Spoken Interaction Students will be able to give each other suggestions about the protection of the environment.		
	Spoken Production Students will be able to talk to people about the protection of the environment.		
	Reading Students will be able to understand the texts about the protection of the environment. Students will be able to follow short, simple written instructions.		
	Writing Students will be able to write simple pieces about the protection of the environment.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 10 <i>Democracy</i>	▪ Listening Students will be able to recognize some key features related to the concept of democracy.	6	
	▪ Spoken Interaction Students will be able to talk about the stages of classroom president polls.		
	▪ Spoken Production Students will be able to give short descriptions of past and present events. Students will be able to talk about the concept of democracy.		
	▪ Reading Students will be able to recognize familiar words and simple phrases related to the concept of democracy.		
	• Writing Students will be able to write simple pieces about concepts related to democracy.		

Tablo 1'e göre, Türkiye'de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında toplam 10 ünite ve ünitelerde farklı konu başlıkları olduğu görülmektedir. Ünite bazında en çok kazanım (9) 'Unit 8 Bookworms' başlıklı ünite de yer almaktadır. Daha sonra toplam 6'şar kazanım ile 'Unit 6 Occupations, Unit 9 Saving the planet ve Unit 10 Democracy' üniteleri gelmektedir. 'Unit 1 Life, Unit 3 Downtown, Unit 5 At the Fair, Unit 7 Holidays' ünitelerinde 5'er kazanım; 'Unit 2 Yummy Breakfast' ünitesinde 4 ve 'Unit 4 Weather and Emotions' ünitesinde ise sadece 3 kazanım vardır. İngilizce öğretim programı kazanımları bütün olarak incelendiğinde ünitelerde toplam 60 kazanım olduğu ve bunların içinde sadece 6 tanesinin (%10) duyuşsal ve büyük bir çoğunluğunun (%90) ise bilişsel kazanım türünde olduğu bulunmuştur.

- b) "Türkiye'de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı içeriğinde yer alan üniteler/konu başlıkları nelerdir?" sorusuna ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2

Türkiye İngilizce Dersi 6. Sınıf Öğretim Program İçeriğinde Yer Alan Üniteler/Konular

Üniteler	Konular	Hedef Sayısı
<i>Unit 1</i> Life	-Describing what people do regularly (Making simple inquiries) -Telling the time and dates	5
<i>Unit 2</i> Yummy Breakfast	-Accepting and refusing -Describing what people do regularly -Expressing likes and dislikes	5
<i>Unit 3</i> Downtown	-Describing places -Describing what people are doing now (Making simple inquiries)	7
<i>Unit 4</i> Weather and Emotions	-Describing the weather -Making simple inquiries -Expressing emotions	4
<i>Unit 5</i> At the Fair	-Describing places -Expressing feelings -Expressing likes and dislikes -Stating personal opinions	5
<i>Unit 6</i> Occupations	-Talking about occupations -Asking personal questions -Telling the time, days and dates	7
<i>Unit 7</i> Holidays	-Talking about past events (Making simple inquiries)	5

Üniteler	Konular	Hedef Sayısı
<i>Unit 8</i> Bookworms	-Talking about locations of things and people -Talking about past events	9
<i>Unit 9</i> Saving the planet	-Giving and responding to simple suggestions	7
<i>Unit 10</i> Democracy	-Talking about stages of a procedure -Making simple inquiries -Talking about past events	6
Toplam		60

Tablo 2 incelendiğinde, Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında toplam 10 ünite ve ünitelerde farklı konu başlıkları olduğu görülmektedir. 1. Ünite (Yaşam) (Geniş zaman, günlük aktiviteler ile ilgili kelimeler, saati söyleme), 2. Ünite (Leziz kahvaltı) (Yiyecek ve içecekler, sevilen ve sevilmeyen şeylerden bahsetme), 3. Ünite (Şehir merkezi) (Şimdiki zaman ve karşılaştırma cümleleri), 4. Ünite (Hava durumu ve duygular) (Hava durumu ve duygular), 5. Ünite (Panayırda) (Kişisel düşünceleri ifade etme), 6. Ünite (Meslekler) (Meslekler, tarihleri okuma ve sıra sayıları), 7. Ünite (Tatiller) (Geçmiş zaman), 8. Ünite (Kitap kurtları) (Nesnelerin ve insanların yerlerinden bahsetme), 9. Ünite (Gezegeni korumak) (Should ile basit önerilerde bulunma) ve 10. Ünite (Demokrasi) (Should ile basit önerilerde bulunma) yer almaktadır. Türkiye 6. sınıf öğretim programı için seçilen konular, öğrencilerin hayal gücü gibi özelliklerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

- c) “Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı eğitim durumunun yöntem/teknik/stratejileri nelerdir?” sorusuna ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3

Türkiye’de Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Eğitim Durumu

Üniteler	Eğitim Durumu
Unit 1 <i>Life</i> Topics -Describing what people do regularly (Making simple inquiries) -Telling the time and dates	Chants and Songs Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Games Information Transfer Labeling Matching Questions and Answers Reordering True/False/No information
Unit 2 <i>Yummy Breakfast</i> Topics -Accepting and refusing -Describing what people do regularly -Expressing likes and dislikes	Games Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Information Transfer Labeling Questions and Answers True/False/No information
Unit 3 <i>Downtown</i> Topics -Describing places -Describing what people are doing now (Making simple inquiries)	Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Information/Opinion Gap Information Transfer Games Labeling Matching Question and Answers True/False/No information

Üniteler	Eğitim Durumu
Unit 4 <i>Weather and Emotions</i> Topics -Describing the weather -Making simple inquiries -Expressing emotions	Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Labeling Matching Question and Answers True/False/No information
Unit 5 <i>At the Fair</i> Topics -Describing places -Expressing feelings -Expressing likes and dislikes -Stating personal opinions	Chants and Songs Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Labeling Matching Question and Answers True/False/No information
Unit 6 <i>Occupations</i> Topics -Talking about occupations -Asking personal questions -Telling the time, days and dates	Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Matching Labeling Questions and Answers Reordering Storytelling True/False/No information
Unit 7 <i>Holidays</i> Topics -Talking about past events (Making simple inquiries)	Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Making Puppets Matching Labeling Questions and Answers Reordering Storytelling True/False/No information

Üniteler	Eğitim Durumu
Unit 8 <i>Bookworms</i> Topics -Talking about locations of things and People -Talking about past events	Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Matching Labeling Questions and Answers Reordering Storytelling öykü anlatımı True/False/No information
Unit 9 <i>Saving the planet</i> Topics -Giving and responding to simple suggestions	Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Labeling Matching Question and Answer Reordering Storytelling True/False/No information
Unit 10 <i>Democracy</i> Topics -Talking about stages of a procedure -Making simple inquiries -Talking about past events	Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Labeling Matching Question and Answer

Tablo 3 incelendiğinde; öğretim programı’nda hikâyeler, tablolar, kısa şiirler, tekerlemeler, posterler, diyaloglar, şarkılar, karikatürler, çizgi filmler, kartpostallar, kısa mesaj ve notlar gibi bu yaş grubundaki çocukların günlük hayatta sıklıkla rastlayabileceği başlıklar olduğu görülmektedir. Genellikle sınıf içinde yapılanların, sınıf dışına yansıtılmasını kolaylaştıracak etkinlikler seçilmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018). ‘Unit 1 Life’ başlıklı ünite, eğitim durumuna bakıldığında şarkılar, drama, oyunlar, bilgi aktarımı, eşleştirme, etiketleme, soru cevap, yeniden düzenlemek ve doğru - yanlış gibi 9 yöntem

önerilmektedir. ‘Unit 2 Yummy Breakfast’ başlıklı unite de oyunlar, drama, bilgi aktarımı, etiketleme, soru cevap ve doğru - yanlış gibi yöntemler bulunmaktadır. ‘Unit 3 Downtown’ adlı unite de drama, bilgi boşluğu, bilgi aktarımı, oyunlar, eşleştirme, etiketleme, soru cevap ve doğru - yanlış gibi yöntemlerin yer aldığı görülmektedir. ‘Unit 4 Weather and Emotion ve Unit 10 Democracy’ unitelerinde drama, bilgi boşluğu, bilgi aktarımı, oyunlar, eşleştirme, etiketleme, soru cevap ve doğru - yanlış gibi yöntemler kullanılmaktadır. ‘Unit 5 At the Fair’ ünitesinde şarkılar, drama, bilgi boşluğu, bilgi aktarımı, oyunlar, eşleştirme, etiketleme, soru cevap ve doğru - yanlış gibi yöntemler yer almaktadır. ‘Unit 6 Occupations’ ünitesinde drama, oyunlar, bilgi aktarımı, eşleştirme, etiketleme, soru cevap, yeniden düzenlemek, öykü anlatımı ve doğru - yanlış gibi yöntemler uygulanmaktadır. ‘Unit 7 Holidays’ başlıklı ünitesinde drama, oyunlar, bilgi aktarımı, kukla yapmak, eşleştirme, etiketleme, soru cevap, yeniden düzenlemek, öykü anlatımı ve doğru - yanlış gibi yöntemler yer almaktadır. ‘Unit 8 Bookworms ve Unit 9 Saving the Planet’ ünitelerinde drama, oyunlar, bilgi aktarımı, kukla yapmak, eşleştirme, etiketleme, soru cevap, yeniden düzenlemek, öykü anlatımı ve doğru - yanlış gibi farklı yöntemler kullanılmaktadır. Genel olarak ele alındığında yöntemlerin üniteler bazında tekrar edildiği ve daha çok öğrencilerin aktif tutulmaya çalışıldığı görülmektedir.

- d) “Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı sınama durumunda yer alan yöntemler nelerdir?” sorusuna ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

Türkiye’de Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Sınama Durumu

Üniteler	Sınama Durumu
Unit 1 <i>Life</i> Topics -Describing what people do regularly (Making simple inquiries) -Telling the time and dates	-Self assessment (self - evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual - assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment -Performance task
Unit 2 <i>Yummy Breakfast</i> Topics -Accepting and refusing -Describing what people do regularly -Expressing likes and dislikes	-Self assessment (self - evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment -Performance task
Unit 3 <i>Downtown</i> Topics -Describing places -Describing what people are doing now (Making simple inquiries)	-Self assessment (self - evaluation) -Groupassessment(group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment -Performance task

Üniteler	Sınama Durumu
Unit 4 <i>Weather and Emotions</i> Topics -Describing the weather -Making simple inquiries -Expressing emotions	-Self assessment (self - evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment -Performance task
Unit 5 <i>At the Fair</i> Topics -Describing places -Expressing feelings -Expressing likes and dislikes -Stating personal opinions	-Self assessment (self - evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment -Performance task
Unit 6 <i>Occupations</i> Topics -Talking about occupations -Asking personal questions -Telling the time, days and dates	-Self assessment (self - evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment -Performance task

Üniteler	Sınama Durumu
Unit 7 <i>Holidays</i> Topics -Talking about past events (Making simple inquiries)	-Self assessment (self - evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment -Performance task
Unit 8 <i>Bookworms</i> Topics -Talking about locations of things and People -Talking about past events	-Self assessment (self - evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment -Performance task
Unit 9 <i>Saving the planet</i> Topics -Giving and responding to simple suggestions	-Self assessment (self - evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment -Performance task

Üniteler	Sınama Durumu
Unit 10 <i>Democracy</i>	-Self assessment (self - evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation)
Topics -Talking about stages of a procedure -Making simple inquiries -Talking about past events	-Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects. -Rubric -Peer assessment

Tablo 4'e göre, Türkiyedeki 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının tüm ünitelerinde özetleyici ve biçimlendirici değerlendirme teknikleri, öz değerlendirme, grup değerlendirme, akran değerlendirme, portfolyo, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, yazılı sınavlar gibi değerlendirme yöntemlerinin olduğu görülmektedir.

2) Kosova'da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğeleri açısından;

- a) “Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı hedefleri/kazanımları nelerdir?” sorusuna ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5

Kosova’da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 1 <i>All About Me</i>	Understands simple yes/no and wh-questions and responds to simple yes/no wh-questions with a simple response.	5	
	Explores structures and vocabulary used in describing people (present simple tense, adjectives) and practices their use in context.		
	Produces short texts of description of a person’s appearance and character using appropriate vocabulary and structures.		
	Expresses present activities and notes the difference between present simple and continuous.		
	Express likes and dislikes on a variety of everyday topics.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 2 <i>Having Fun</i>	Asks and answers about the way they live including clothes, activities, free time and people.	6	2
	Identifies and uses count and non-count nouns and common quantifiers.		
	Gives and receives information about quantities, numbers, prices etc.		
	Identifies the types of foods found in grocery stores.		
	Identifies and classifies foods in each group.		
	Listens about food and discusses information regarding health, diet, recipe and countries.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 3 <i>Past Times</i>	• Produces short texts of description of a person's physical appearance and character's using appropriate vocabulary and structures.	8	
	• Demonstrates awareness of connections, similarities and differences between people and reacts in positive ways.		
	• Discusses with peers and teacher regarding travel and transport.		
	• Understands short simple descriptions of known people including how they met, place and time.		
	• Gets information about things around them.		
	• Uses words that signal differences between present and past in simple statements related to common activities.		
	• Identifies the correct form of a verb to convey the meaning of a completed past event.		
	• Applies the pronunciation rules for (-ed) endings in past forms of regular verbs in aural discrimination activities.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 4 <i>It's a Musical World</i>	Express likes and dislikes on a variety of everyday topics.	5	2
	Completes most forms related to personal information on daily routines.		
	Asks questions to clarify when information is not making sense.		
	Composes clear and coherent sentences using appropriate grammatical structures: aspects of verbs.		
	Asks questions to clarify or provide further understanding on the topic.		
	Makes suggestions about places to go.		
	Understands short simple descriptions of people and places and reflect on them.		
	Recognizes basic prepositions in contextualized speech.		
	Composes clear and coherent sentences using appropriate grammatical structures: prepositions.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 5 <i>Things I Like</i>	Responds to simple conversation in familiar contexts with familiar vocabulary.	9	
	Gives purposes about activities.		
	Completes most forms related to people's personal information.		
	Uses speaking to explore and refine their own ideas and opinions , and begin to respond to the ideas of others.		
	Uses a particular kind of sentence for aspecific purpose and audience - expressing opinions, emotions, preferences.		
	Writes short, simple informal notes or messages about themselves, stores, eating, shopping, preferences, likes and dislikes.		
	Explores structures and vocabulary used in describing people (present simple, adjectives) and practices their use in context.		
	Identify adjectives and use correctly in their writing.		
	Discuss family members using a variety of adjectives to describe personality.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
Unit 6 <i>Day by Day</i>	• Uses quantifying expressions (much / many, a lot of, too, not enough) to talk about quantity.	5	2
	• Expresses obligations and responsibilities using have to.		
	• Asks and answers about obligations and responsibilities at home and school.		
	• Asks and answers about the way they live including clothes, activities, free time and people.		
	• Describes activities using adjectives.		
	• Understands short simple descriptions of people and places and the relationship with them.		
Unit 7 <i>Out and About</i>	• Gets information about things and buy something in a shop.	2	1
	• Asks and answers questions using the present, past and future tenses.		
	• Uses going to/present continuous to express future plans and fixed future arrangements.		
	• Takes part in discussions to express inevitable events in the future.		

Üniteler	Dil becerileri ve Öğrenme Çıktıları	Bilişsel Hedefler	Duyuşsal Hedefler
	• Uses going to/present continuous to express future plans and fixed future arrangements.		
	• Explores differences in words that represent people, places and things (nouns including pronouns), happenings and states (verbs) qualities (adjectives) and details such as when, where and how (adverbs).		
Unit 8 <i>Happy Holidays</i>	• Explores structures and vocabulary used in describing people (present simple tense, adjectives and possessive nouns) and practices their use in context.	6	
	• Express likes and dislikes on a variety of everyday topics.		
	• Expresses ideas and feelings and understands and respects the perspectives of others.		
	• Uses vocabulary related to holiday and vacation.		

Tablo 5'e göre, Kosova'da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında 8 ünite bulunmaktadır. Kazanımların programda yer alan üniteler bazında dağılımına bakıldığında şu sonuçlar görülmektedir. En çok kazanım (9) 'Unit 5 Things I Like ve Unit 4 It's a Musical World' başlıklı üniteler de yer almaktadır. Daha sonra 8 kazanım ile 'Unit 3 Past times' yer almaktadır. 'Unit 6 Day by Day ve Unit 8 Happy Holidays' ünitelerinde 7 şer kazanım bulunmaktadır. 'Unit 2 Having Fun ' ünitesinde 6 kazanım, 'Unit 1 All About Me' başlıklı ünite de 5 kazanım yer almaktadır. En az kazanım ise 'Unit 7 Out and About' ünitesinde görülmektedir. İngilizce öğretim programı kazanımlar açısından incelendiğinde ünitelerde toplam 53 kazanım olduğu ve bunların içinde sadece 6 tanesinin (%11) duyuşsal ve büyük bir çoğunluğunun (%89) ise bilişsel kazanım olduğu bulunmuştur.

- b) "Kosova'da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı içeriğinde yer alan üniteler/konu başlıkları nelerdir?" sorusuna ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6

Kosova İngilizce Dersi Öğretim Program İçeriğinde Yer Alan Üniteler/ Konular

Üniteler	Konular	Hedef Sayısı
<i>Unit 1</i> All About Me	-Asking for and giving personal information -Vocab. field-countries -Food and cooking -In,on,at -How do you live? -Positives and negatives	5
<i>Unit 2</i> Having Fun	-Countable and uncountable -Expressions of quantity -Offering food and drink -Food around the world -Being healthy	6
<i>Unit 3</i> Past Times	-A famous movie star -Hobbies and interests -An exciting journey -A famous inventor -Past actions	8
<i>Unit 4</i> It's a Musical World	-At home -At school -Question words -Travelling -In,on,at	9

Üniteler	Konular	Hedef Sayısı
<i>Unit 5</i> Things I Like	-Sports and equipment -Giving a purpose -Travelling around the world -An exciting journey -A wonderful world -The place where I live -Where I would like to go -Describing words	9
<i>Unit 6</i> Day by Day	-Expressions of quantity -Expressing obligation (have to) -How do you live -Positives and negatives -Describing activities -Working together -Shopping	7
<i>Unit 7</i> Out and About	-Future plans -Expressing voluntary actions will -Relaxing activities	3
<i>Unit 8</i> Happy Holidays	-Future plans -Expressing possession -Opposites (big-small) -Describing people and their relations -Describing feelings and things -Vocabulary field holidays and travelling -Feelings	6
Toplam		53

Tablo 6 incelendiğinde, Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında 8 ünite bulunmaktadır. 1. Ünite (Benim hakkımda herşey) (Kişisel bilgi talep etme, kelime bilgisi-ülkeler, gıda ve yemek pişirme, zaman edatları (in, on, at), pozitif ve negatif cümleler), 2. Ünite (Eğlenmek) (Sayılabilen ve sayılamayan isimler, miktar ifadeleri, yiyecek ve içecek sunmak, dünya çapında yemekler, sağlıklı olmak), 3. Ünite (Geçmiş zamanlar) (Ünlü bir film yıldızı, hobiler ve ilgi alanları, heyecan verici bir yolculuk, ünlü bir mucit, geçmiş zaman eylemleri), 4. Ünite (Bu müzikal bir dünya) (Evde, okulda, soru kelimeleri, seyahat, zaman edatları (in, on, at)), 5. Ünite (Hoşlandığım şeyler) (Spor ve ekipman, dünya'yı gezmek, heyecan verici bir yolculuk, harika bir dünya, yaşadığım yer, nereye gitmek istiyorum, kelimeleri açıklama), 6. Ünite (Günden güne) (Miktar ifadeleri, zorunluluğun ifade edilmesi, pozitif ve negatif cümleler, aktiviteler, birlikte çalışma, alışveriş yapmak), 7. Ünite (Dışarıda) (Gelecek planları, isteğe bağlı eylemlerin ifade edilmesi ve dinlendirici aktiviteler) ve 8. Ünite (Mutlu tatiller) (Gelecek planları, sahiplik ifadeleri, zıt anlamlı kelimeler (büyük-küçük), insanları ve ilişkilerini tanımlamak, duyguları tanımlamak, tati ve seyahat, duygular) yer almaktadır.

6. sınıf İngilizce dersinde öğrenciler anlamı yorumlama, ifade etme, müzakere etme gibi iletişim becerileri, fikir kalıpları, davranışlar, kültürel eserler ve semboller, sesler, kelime bilgisi, dil bilgisi, bilişsel, sosyo-duygusal ve meta-bilişsel gibi beceriler kazanmaktadırlar.

- c) “Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı eğitim durumunun yöntem/teknik/stratejileri nelerdir?” sorusuna ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7

Kosova’da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Eğitim Durumu

Üniteler	Eğitim Durumu
Unit 1 <i>All About Me</i> Topics -Asking for and giving personal information -Vocab. Field-countries -Food and cooking -In,on,at. -How do you live? -Positives and negatives.	Matching; Memory games; filling in crosswords, grids, and diagrams. Problems and puzzles; Drilling; Open dialogues; Substitution tables; Guided writing. Drama activities Projects Quizzes
Unit 2 <i>Having Fun</i> Topics -Countable and uncountable -Expressions of quantity -Offering food and drink -Food around the World -Being healthy	Matching; Memory games; filling in crosswords, grids, and diagrams. Problems and puzzles; Drilling; Open dialogues; Substitution tables; Guided writing. Drama activities Projects Quizzes
Unit 3 <i>Past Times</i> Topics -A famous movie star -Hobbies and interests -An exciting journey -A famous inventor -Past actions	Matching; Memory games; filling in crosswords, grids, and diagrams. Problems and puzzles; Drilling; Open dialogues; Substitution tables; Guided writing. Drama activities Projects Quizzes

Üniteler	Eğitim Durumu
Unit 4 <i>It's a Musical World</i> Topics -At home -At school -Question words -Travelling -In,on,at.	Matching; Memory games; filling in crosswords, grids, and diagrams. Problems and puzzles; Drilling; Open dialogues; Substitution tables; Guided writing. Drama activities Projects Quizzes
Unit 5 <i>Things I Like</i> Topics -Sports and equipment -Giving a purpose -Travelling around the world -An exciting journey -A wonderful world -The place where I live -Where I would like to go -Describing words	Matching; Memory games; filling in crosswords, grids, and diagrams. Problems and puzzles; Drilling; Open dialogues; Substitution tables; Guided writing. Drama activities Projects Quizzes
Unit 6 <i>Day by Day</i> Topics -Expressions of quantity -Expressing obligation (have to) -How do you live -Positives and negatives -Describing activities -Working together -Shopping	Matching; Memory games; filling in crosswords, grids, and diagrams. Problems and puzzles; Drilling; Open dialogues; Substitution tables; Guided writing. Drama activities Projects Quizzes

Üniteler	Eğitim Durumu
Unit 7 <i>Out and About</i> Topics -Future plans -Expressing voluntary actions will -Relaxing activities	Matching; Memory games; filling in crosswords, grids, and diagrams. Problems and puzzles; Drilling; Open dialogues; Substitution tables; Guided writing. Drama activities Projects Quizzes
Unit 8 <i>Happy Holidays</i> Topics -Future plans -Expressing possession -Opposites (big-small) -Describing people and their relations -Describing feelings and things -Vocabulary field holidays and travelling -Feelings	Matching; Memory games; filling in crosswords, grids, and diagrams. Problems and puzzles; Drilling; Open dialogues; Substitution tables; Guided writing. Drama activities Projects Quizzes

Tablo 7’ye göre, Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında; eşleştirme, hafıza oyunları, bulmaca, tekrar etme, diyalog, yazma, drama, proje ve kuiz gibi teknik ve yöntemler yer almaktadır. Tüm üniteler için aynı teknik ve yöntemler yer almaktadır. Hedeflenen amaçlara ve öğrenme çıktılarına ulaşmak ve öğrencileri gereken yeterliliklerle donatmak için, Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı, dil öğretimi ve öğrenimindeki en güncel yaklaşımları teşvik etmektedir (Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë [MASHT], 2018).

- d) “Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı sınama durumunda yer alan yöntemler nelerdir?” sorusuna ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8

Kosova'da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Sinama Durumu

Üniteler	Sinama Durumu
Unit 1 <i>All About Me</i> Topics -Asking for and giving personal information -Vocab. Field-countries -Food and cooking -In,on,at. -How do you live? -Positives and negatives.	-Self assessment (self – evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects -Checklist
Unit 2 <i>Having Fun</i> Topics -Countable and uncountable -Expressions of quantity -Offering food and drink -Food around the World -Being healthy	-Self assessment (self – evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects -Checklist
Unit 3 <i>Past Times</i> Topics -A famous movie star -Hobbies and interests -An exciting journey -A famous inventor -Past actions	-Self assessment (self – evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects -Checklist

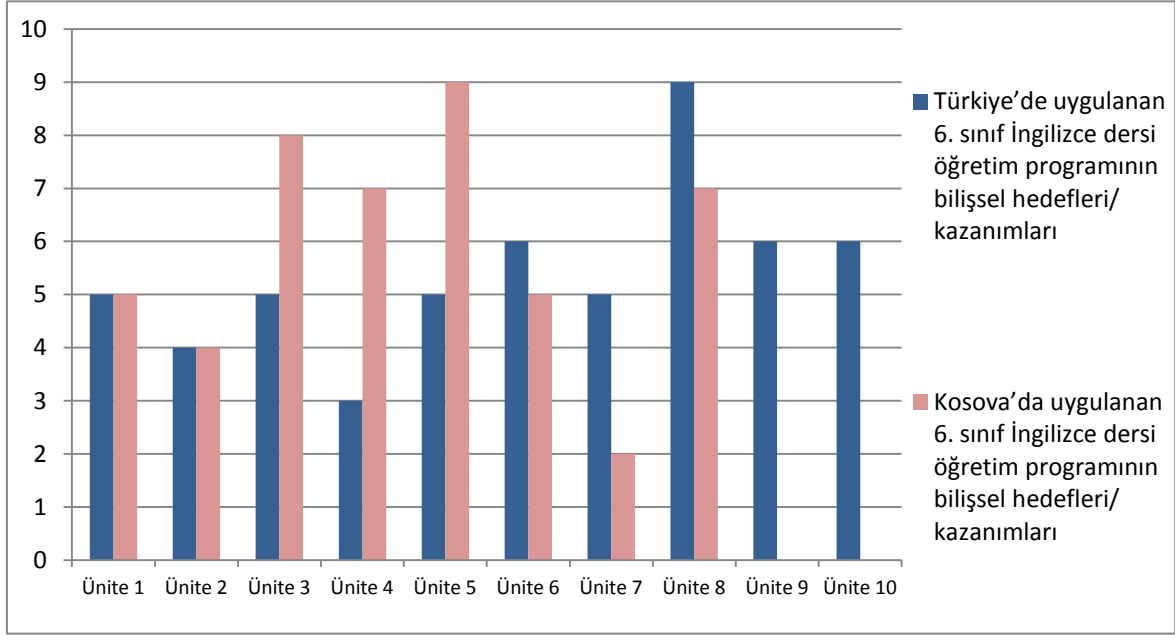
Üniteler	Sınama Durumu
Unit 4 <i>It's a Musical World</i> Topics -At home -At school -Question words -Travelling -In,on,at.	-Self assessment (self – evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects -Checklist
Unit 5 <i>Things I Like</i> Topics -Sports and equipment -Giving a purpose -Travelling around the world -An exciting journey -A wonderful world -The place where I live -Where I would like to go -Describing words	-Self assessment (self – evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects -Checklist
Unit 6 <i>Day by Day</i> Topics -Expressions of quantity -Expressing obligation (have to) -How do you live -Positives and negatives -Describing activities -Working together -Shopping	-Self assessment (self – evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects -Checklist

Üniteler	Sınama Durumu
Unit 7 <i>Out and About</i> Topics -Future plans -Expressing voluntary actions will -Relaxing activities	-Self assessment (self – evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects -Checklist
Unit 8 <i>Happy Holidays</i> Topics -Future plans -Expressing possession -Opposites (big-small) -Describing people and their relations -Describing feelings and things -Vocabulary field holidays and travelling -Feelings	-Self assessment (self – evaluation) -Group assessment (group - evaluation) -Individual assessment (evaluation) -Combination of group and individual assessment -The use of work samples, portfolios and projects -Checklist

Tablo 8’de, Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında, öz değerlendirme ve süreç değerlendirme gibi alternatif ölçme yöntemlerinin vurgulandığı görülmektedir. Öz değerlendirme, grup değerlendirme, portfolyo, proje ve kontrol listesi vb. gibi değerlendirme yöntemleri tüm üniteler için uygulanmaktadır.

3) Türkiye ve Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğeler açısından aralarındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

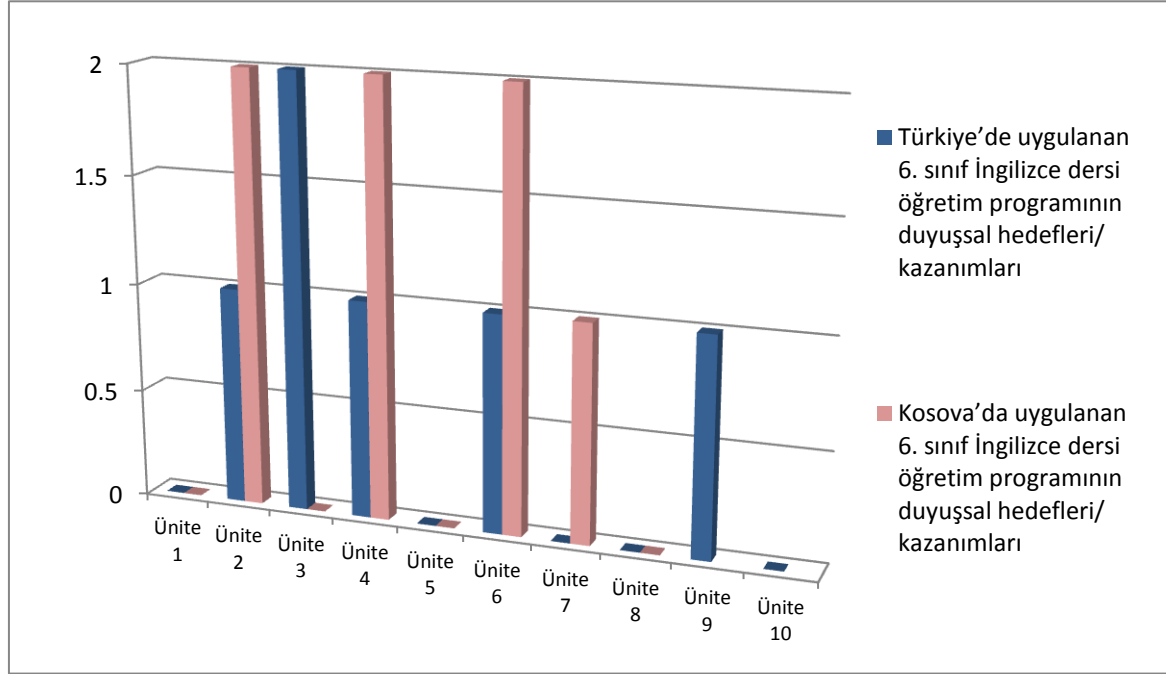
a) Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının kazanımlar açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Şekil 4. Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının bilişsel kazanımları

Şekil 4’e göre, Türkiye ve Kosova da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının bilişsel kazanımları incelendiğinde iki ülkede de kazanımların ağırlıklı olarak bilişsel alanda olduğu görülmektedir. Eylem odaklı bir öğretim modeline göre belirlenen kazanımlar; öğrencilerin günlük dilde gerekli basit ve kullanışlı dil işlevleriyle kendilerini ve düşüncelerini ifade edebilmelerini hedeflemektedir. Türkiye 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında hedefler dört temel dil becerisi (Listening, speaking, reading, writing) vurgulanarak sunulmuştur. Kosova da ise tüm hedefler birlikte ifade edilmiştir. Türkiye 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı dinleme ve konuşma becerilerinin birincil

beceri olarak tanımladığı belirtilirken, Kosova da ise bu şekilde bir tanımlama bulunmamaktadır.

Şekil 5. Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının duyuşsal kazanımları

Şekil 5’e göre, Türkiye ve Kosova da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının duyuşsal hedefleri incelendiğinde iki ülkede de çok az (%10) olduğu görülmektedir.

- b) Türkiye ve Kosova’da 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının içeriğinde yer alan üniteler/konu başlıkları açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

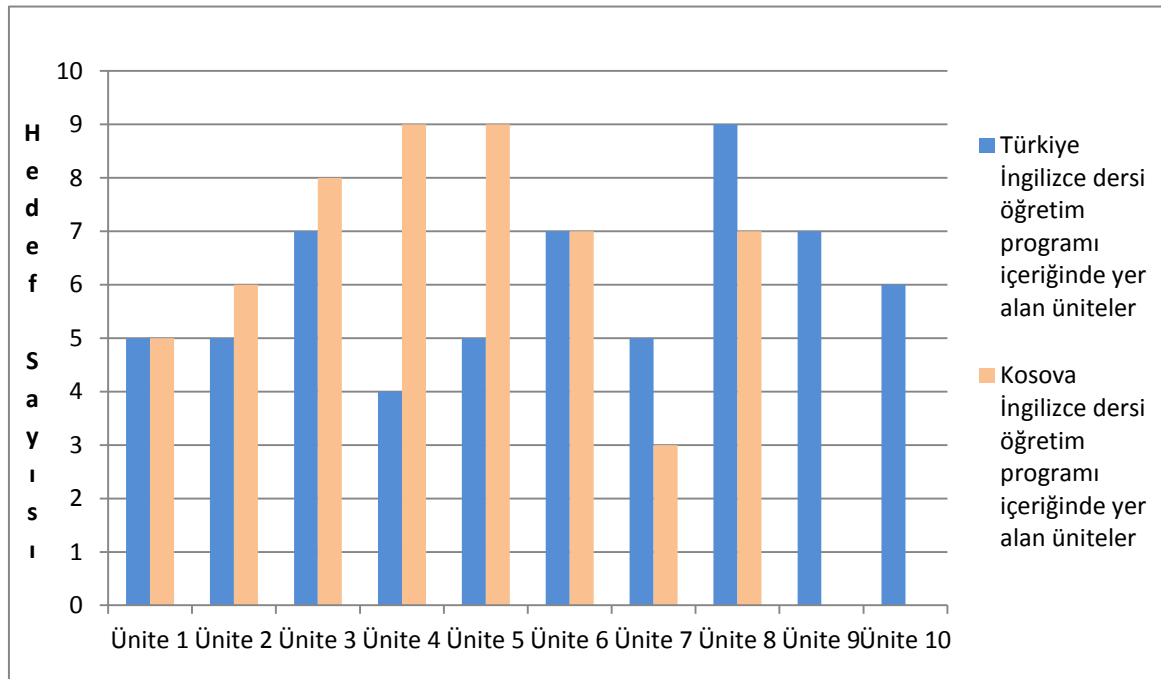
Tablo 9

Türkiye ve Kosova İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan Üniteler

<i>Türkiye (Üniteler)</i>	<i>Kosova (Üniteler)</i>
Unit 1 – <i>Life</i>	Unit 1 – <i>All About Me</i>
Unit 2 – <i>Yummy Breakfast</i>	Unit 2 – <i>Having Fun</i>
Unit 3 – <i>Downtown</i>	Unit 3 – <i>Past Times</i>
Unit 4 – <i>Weather and Emotions</i>	Unit 4 – <i>It's a Musical World</i>
Unit 5 – <i>At the Fair</i>	Unit 5 – <i>Things I Like</i>
Unit 6 – <i>Occupations</i>	Unit 6 – <i>Day by Day</i>
Unit 7 – <i>Holidays</i>	Unit 7 – <i>Out and About</i>
Unit 8 – <i>Bookworms</i>	Unit 8 – <i>Happy Holidays</i>
Unit 9 – <i>Saving the planet</i>	
Unit 10 – <i>Democracy</i>	

Tablo 9 incelendiğinde iki ülke arasındaki fark, Türkiye’de 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında 10 ünite, Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında 8 ünite bulunmasıdır. Tespit edilen bu farklılığın nedeni ise Türkiye’de haftalık üçer saat, Kosova’da ise haftalık ikişer saat İngilizce dersi veriliyor olmasıdır. Üniteler içerisinde sadece bir ünite başlığının benzer olduğu tespit edilmiştir. Türkiye İngilizce dersi 6. sınıf öğretim programında 7. Ünite ‘Holidays’ olarak yer alırken, Kosova’da ise 8. Ünite de ‘Happy

Holidays' yer almaktadır. Ayrıca, Türkiye İngilizce dersi 6. sınıf öğretim programında her bir ünite/tema ile ilgili kısa bir kelime listesi de yer aldığı görülmüştür. Kosova da ise böyle bir kelime listesi yoktur. Öğrencilerin geçmiş ve şimdi hakkında, meslekler, yiyecekler, kişisel beğeniler, günlük yaşantılar, duygular, saati söyleme, tarihler, sıra sayıları ve hava durumu gibi konularda dil işlevlerini kullanarak iletişim kurmaları planlanmıştır. Tüm bunlara ek olarak, çevre ve demokrasi temalarıyla öğrencilerin yaşadıkları çevreye ve topluma karşı sorumlu bireyler olarak yetişmeleri amaçlanmıştır. (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018). Kosova da benzer olarak yiyecekler, kişisel beğeniler, günlük yaşantılar, duygular gibi konular yer almaktadır. Farklılıklar ise Kosova da zıt anlamlı kelimeler, gelecek zaman, zaman edatları, sayılabilen ve sayılamayın isimler, aitlik durumu yer almaktadır. Çevre ve demokrasi konuları ile ilgili ünitelere rastlanmamaktadır.

Şekil 6. Türkiye ve Kosova İngilizce dersi öğretim program içeriğinde yer alan üniteler

Şekil 6'da görüldüğü gibi, Türkiye 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında 10 ünite, Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında ise toplam 8 ünite bulunmaktadır.

- c) Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programları eğitim durumu ögesinin yöntem/teknik/strateji açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Tablo 10

Türkiye ve Kosova’da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Eğitim Durumu

Eğitim Durumu	
Türkiye (Ünite1-10)	Kosova (Ünite 1-8)
• Chants and Songs; • Drama; (Role Play, Simulation, Pantomime); • Find Someone Who; • Games; • Information/Opinion Gap; • Information Transfer; • Matching; • Labeling; • Questions and Answers; • Reordering; • Storytelling; • True/False/No information; • Making Puppets.	• Matching; • Memory games; filling in crosswords, grids, and diagram; • Problems and puzzles; • Drilling; • Open dialogues; • Substitution tables; • Guided writing; • Drama activities; • Projects; • Quizzes.

Tablo 10 incelendiğinde, iki ülkenin de çok benzer teknikleri kullandığı görülmektedir. Türkiye 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında daha fazla dinleme ve konuşma ile ilgili etkinlikler yer almaktadır. Çünkü Türkiye 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı dinleme ve konuşma becerilerinin birincil beceri olarak tanımladığı belirtilirken, Kosova da ise bu şekilde bir tanımlama bulunmamaktadır.

- d) Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programları sınav durumu ögesi açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Tablo 11

Türkiye ve Kosova’da Uygulanan 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Sınama Durumu

Sınama Durumu	
Türkiye (Ünite 1-10)	Kosova (Ünite 1-8)
Farklılık Gösteren Sınama Durumları	
• Rubric • Peer assessment • Performance task	• Checklist
Benzerlik Gösteren Sınama Durumları	
• Self assessment (self – evaluation) • Group assessment (group - evaluation) • Individual assessment (evaluation) • Combination of group and individual assessment • The use of work samples, portfolios and projects	• Self assessment (self – evaluation) • Group assessment (group - evaluation) • Individual assessment (evaluation) • Combination of group and individual assessment • The use of work samples, portfolios and projects

İki ülke öğretim programlarında ölçme-değerlendirme anlayışlarında benzerlik gösteren unsurlar; hem ürün hem de süreç değerlendirilmesi, öz değerlendirme, grup değerlendirme, portfolyo, yazılı sınavlar gibi değerlendirme yöntemleridir. Farklı olarak Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ve akran değerlendirme uygulanmaktadır. Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında ise ayrıca kontrol listesi de kullanılmaktadır.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Araştırmanın bu bölümünde, bulgulara dayalı olarak varılan sonuçlar ve tartışmaya yer verilmektedir. Ayrıca araştırmanın amacı ve alt soruları doğrultusunda araştırmanın sonucuna değinilmiş, alanyazın ile ilişkilendirilmiş ve bu doğrultuda öneriler sunulmuştur. Araştırmanın genel amacı, Türkiye ve Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı öğelerinin (hedef/içerik/eğitim durumu ve sınama durumu) analizinin yapılarak, öğretim programlarının birbirlerine göre benzerlik ve farklılıklarının karşılaştırılmasıdır.

5.1.1. Türkiye ve Kosova İngilizce öğretim programlarının kazanım ögesine ilişkin sonuçlar

Türkiye ve Kosova da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının hedefleri incelendiğinde iki ülkede de kazanımların ağırlıklı olarak bilişsel alanda olduğu görülmektedir. Bloom (1956)’a göre bilişsel basamaklar, üst düzey analiz, değerlendirme ve yaratma ile alt düzey hatırlama, anlama ve uygulama şeklinde sınıflandırılmaktadır (s.35). Üst düzey ve alt düzey bilişsel basamaklar arasındaki temel fark, üst düzey bilişsel basamakların daha genellenebilir bilişsel süreçler olması ve bütün bilgi türlerini içine almasıdır. Bundan dolayı alt düzey bilişsel basamaklarda öğrenmenin kolaylaştırılması için

üst düzey bilişsel basamaklar kullanılabilmektedir (Anderson vd. 2001, s.12). Amaçlar taksonomisi, bilgileri yeniden yapılandırmayı, ön bilgilerle ilişkilendirmeyi, analiz etmeyi, çıkarım ve değerlendirmelerde bulunmayı sağlar. Öğrenciler, öğretmenlerinin aktardığı bilgilerin tamamını ve eksiksiz olarak alamazlar. Bunun için aktarılan bilgiyi zihinlerinde yapılandırmak zorundadırlar. Bilgilerin yapılandırılması ise üst düzey düşünme becerilerinin kazandırılması ile mümkün olmaktadır (Çiftçi, 2010). 2013 yılı fen bilimleri programı alanında yapılan genel analizler, bireylerin alt düzey düşünme becerileri üzerinde yoğunlaşmasının, ilerleyen süreçlerde bilgiyi yapılandırarak yeni bilgilere ulaşmalarını zorlaştırabileceğini göstermektedir (Cangüven, 2019). Öğrenmenin etkili bir şekilde gerçekleşmesi için kazanımların sınıf düzeylerine ve konu alanlarına göre değişkenlik göstermesi gerekmektedir. Öğretim programlarındaki kazanımların alt düzey seviyelerde olması, aynı zamanda öğretmenlerinde alt düzey bilişsel seviyede eğitim vermelerine neden olmaktadır (Gökler, Aypay ve Arı, 2012). Demir (2008)'in araştırmasına göre, ilköğretim sınıflarında okutulmakta olan İngilizce ders kitapları içeriğinde üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilebilmesine yönelik önemli değişiklikler yapılması gerekmektedir. İki ülke duyuşsal kazanımlar basamakları bakımından ele alındığında ise, toplam 6 duyuşsal kazanımın yer aldığı görülmektedir. Ayrıca, Kosova da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında kazanımlar birden fazla eylem içermektedir. Bu durumun zamanın kısıtlı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Kazanımların aktarılmasında birden fazla kazanım ifadesinin aynı cümle içinde verilmesi, kazanımların ne tür sınırlılıklar çerçevesinde kazandırılacağı konusunda bilinmezliklere neden olmaktadır (Yumuşak, 2017). Çıray, Küçükyılmaz ve Güven (2015) çalışmalarında, kazanımların belirsizlikler içerdiği yönünde öğretmen görüşlerinin bulunduğunu aktarmaktadır. Türkiye 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında hedefler dört temel dil becerisi vurgulanarak sunulmuştur. Kosova da ise tüm hedefler birlikte ifade edilmiştir. Türkiye ve Kosova da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının duyuşsal hedefleri incelendiğinde iki ülkede de çok az olduğu görülmektedir. Çünkü duyuşsal

hedeflerin insandan insana farklılık gösterdiği gibi, kişinin bulunduğu şartlara göre de değişebileceği, bu nedenle tek bir doğru yada yanlışın olmadığı düşünülmektedir. Bu gibi durumlar öğretim sonunda duyuşsal hedefleri değerlendirmenin zor olduğunu göstermektedir (Tahiroğlu ve Çetin, 2019). Türkiye’deki öğretim programında dinleme ve konuşma becerilerinin birincil beceri olarak tanımladığı belirtilirken, Kosovanın öğretim programında bu şekilde bir tanımlama bulunmamaktadır. Birçok araştırma dil öğrenimindeki temel amacın iletişim becerisi olduğu; iletişimin temelinde ise dinleme ve konuşma gibi sözlü iletişim becerilerinin yer aldığı vurgulanmaktadır (Efe, Demiröz ve Akdemir, 2011). Konuşan kişinin ailesinden, yetiştiği ortamdaki, sosyal çevresinden edindiği dinleme dilini konuşmalarına yansıttığı açıktır. Konuşmalarda kullanılan lehçe, konuşmanın akıcılığı ve konuşanın performansı dinleyiciyi etkiler ve konuşanın taklit edilmesine iter. Konuşmanın etkili ve güzel olabilmesi, etkili ve güzel konuşanların özenle dinlenmesiyle kazanılabilir. Öte yandan konuşmaya başlamada, dinleme becerilerinin gelişmesinin yardımı çok önemli görülmektedir. Dinleyen, konuşulan uzun ve karmaşık cümleleri anlayabilir ve konuşabilir. Tüm bunlar konuşma ve dinleme arasındaki ilişkiyi oluşturmaktadır (Aldyab, 2017). Haznedar ve Uysal (2010) öncelik olarak dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verilmesi gerektiğini ve öğretimde temel odağın biçimden çok anlam üzerinde olması gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca dilin kullanımı konusunda görsel kaynaklar, nesneler, hareket veya mimikler kullanılarak örneklendirme yapılmasının önemine ve derslerin yabancı dilde gerçekleştirilmesine olabildiğince gayret edilmesi gerektiğine dikkat çekmektedirler (s.7). Yılmaz (2005) çalışmasında, İngilizce öğrenim ve öğretim planlamasında konuşma ve dinleme gibi iletişimsel becerilere önem verilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. İletişim aracı olarak konuşma, iletişim açısından oldukça önemlidir. Kaçar ve Zengin (2009)’de çalışmalarında dil öğreniminde konuşma becerisinin öncelikli hedef beceri olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda, İngilizce eğitiminde konuşma becerisinin çok önemli bir bölüm olduğu çıkarımını yapmak mümkündür. Yıldırım ve Doğan (2010) bir dili konuşmanın, o dile hakim olunduğunun en

büyük göstergesi olduğunu belirtmektedir. Anadil öğrenme sırasında dikkat edilmesi gereken noktalardan biri süreç içerisinde ilk başta anlama ile birlikte dinlemenin bunun ardında da üretimin yani konuşmanın gelişmesini sağlamaktır. Çünkü bu süreç aynı zamanda insan beyninin normal bir işlevidir ve bu sıranın dil öğretim sürecinde korunması gerekmektedir (Taşer, 1996, s.61). İşisağ ve Demirel (2010) iletişim kurmak için dil öğrenmenin ve konuşma becerilerinin geliştirilmesinin önemini vurgulamaktadırlar. Rosio (2012) anadilinden başka bir dilde konuşma ve dinleme becerisinin karmaşık olduğunu ve özel olarak geliştirilmesi gerektiğini belirtmektedir. Bununla birlikte çalışmada İngilizce öğrenen öğrencilere İngilizce öğrenmenin zorluklarını yenmeleri konusunda tavsiyelerde bulunmaktadır. Birinci tavsiye İngilizce öğretiminin ilköğretim seviyesine alınması ve bu şekilde çocukların erken yaşta dile aşina olmasının sağlanması gerektiğidir. İkinci tavsiye İngilizce ile ilgili ders ve sınıf sayılarının artırılmasının gerektiğidir. Üçüncü tavsiye öğrenenlerin günlük rutin yaşantılarında İngilizce dilini kullanabilecekleri okul harici etkinlikler yapılması ve İngilizce konuşulan ülkelerden pratik yapabilmek açısından kişilerin davet edilmesi gerektiği yönündedir. Son tavsiye ise öğrencilerin motivasyonunun artırılması için teknolojik imkanlardan faydalanılması gerektiğidir. Robertson (2008)'a göre dinleme becerisi ile başarı derecesi arasındaki bağlantı, bir kişinin başarı derecesi ile zekâ düzeyi arasındaki bağlantıdan daha kuvvetlidir (s.51). Dinleme becerilerini geliştirmiş öğrenciler, öğrenmelerini kolaylaştırmakta ve öğrendikleri bilgileri belleklerinde uzun zaman saklayabilmektedir. Öğrencinin tek ders saati içerisinde dinleme ve izleme ile öğrenmesi mümkün olan bir konuyu, yalnız başına ders harici öğrenmesi için gerekli olan süre en az üç ders saatine eşit olup dersin içeriğine göre değişebilmektedir (Uluğ, 1996, s.70). Dinleme becerileri gelişmiş öğrencilerin ders yani okul öğrenmelerinde ve toplumdaki yaşantılarında daha başarılı olabilecekleri düşünülmektedir. Eğitimcilerin çoğu, dinleme becerisinin yabancı dil öğreniminde özellikle çocuklar açısından kritik öneme sahip olduğunu belirtmektedir (Rost, 2014). Öğrencilerin, dilin telaffuzunu daha etkili ve kolay edinebilmeleri açısından dinleme becerisinin yanı sıra, konuşma becerisinin

de erken yaşta kazandırılmasının önemli olduğu belirtilmektedir (Flege, Munro ve Mackay, 1995). Dolayısıyla, Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında dinleme ve konuşma becerilerinin birincil beceri olarak tanımlanmasının erken yaşta dil öğrenimine katkı sağladığı ilgili çalışmalarla da desteklenmektedir.

5.1.2. Türkiye ve Kosova İngilizce öğretim programlarının içerik ögesine ilişkin sonuçlar

Türkiye’de İngilizce dersi 6. sınıf öğretim program içeriğinde sarmal içerik düzenleme yaklaşımı uygulanmaktadır. Milli Eğitim’e göre sarmallıkta amaç öğretmen merkezli yaklaşımdan öğrenci merkezli yaklaşıma geçiş yapmaktır. Öğrenci merkezli yaklaşımda öğrenme ortamı ve öğrencinin nasıl öğrendiğini keşfetmesi önem kazanmaktadır. Sarmal yaklaşım kullanılmasının bir diğer nedeni de öğrencinin bilgiyi pekiştirerek öğrenmesini sağlamaktır (Tebliğler Dergisi, 1997 Demirel (2013)’e göre Bruner’in geliştirmiş olduğu sarmal yaklaşım önceden işlenilen ve öğrenilen konuların zamanı geldikçe genişletilerek yeniden tekrar edilmesini kapsamaktadır (s.127). Masters ve Gibbs (2007)’te çalışmalarında sarmal yaklaşımın kullanılmasını yeni bilgileri anlayabilmek için öğrenilmiş bilgilerin tekrar edilerek bir daha gözden geçirilmesi olarak ifade etmektedir. Harden ve Dent (2001) sarmal yaklaşımın üç ana özelliği olduğunu belirtmektedir. Bu özellikler; bilgilerin tekrar edilerek güncellenmesi, öğrenilecek yeni bilgilerin yapılacak ön öğrenmelerle ilişkilendirilmesi ve öğrenilen bilgilerin gittikçe derinleştirilmesidir (s.418). İçerik düzenlemesinin dil öğretimi yönünden en uygun yaklaşım olduğu belirtilmektedir. Bundan dolayı özellikle İngilizce öğretim programı tasarlanırken bir içerik düzenleme yaklaşımı olan sarmal programlama kullanılmaktadır. Sarmal yaklaşım programlardaki ders ve konuların belirli zaman ve şartlarda tekrar edilerek öğretilmesine olanak tanımaktadır. Böylelikle ders ve konularda öğrenilen bilgilerin tekrarlanarak derinleştirilmesine ve genişletilebilmesine fırsat verilmiş olmaktadır (Millî Eğitim

Bakanlığı [MEB], 2006). Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında toplam 10 ünite ve ünitelerde farklı konu başlıkları vardır ve bunlar genel olarak bakıldığında öğrencilerin hayal güçlerini geliştirmeye yöneliktir. Hazırlanan programdaki konu ve içeriklere, ilgili yaş grubundaki öğrencilerin sosyal, bilişsel ve duyuşsal gelişim evreleri dikkate alınarak karar verilmektedir. Tema ve konu başlıkları merkezi bir şekilde, tüm sınıf ve kademeler özelinde ayrı ayrı hazırlanarak kullanılmaktadır. Tema odaklı öğretim, bir konu kapsamında ele alınan kelimelere, dil bilgisi kavramlarına, anlamlı öğrenmeyi hedefleyen ders konularına (bilim insanları, coğrafya, ev ve toplum yaşamındaki sorumluluklar vb.) ve öğretim hedefleri ile yüksek derecede ilişkilendirilmiş öğrenme ortamlarına göre seçilmiş tema ile bütünleşen beceri ve aktiviteler şeklindedir (MEB, 2018). Cameron (2001) tema odaklı öğretimin, öğrencilerin doğal öğrenme sürecine uygun olduğunu ayrıca öğrencilerin anlamlı öğrenmelerine ve motivasyonlarına katkı sağladığını söylemektedir (s.191). Scott ve Ytreberg (1990) çalışmalarında tema odaklı öğretimin, öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiğini belirtmektedir. Ayrıca tema odaklı öğretimin öğrenilen sözcük, yapı ve durumlar ile öğrenilen tema arasında ilişki kurmaya yardımcı olduğunu ve bundan dolayı öğrencilerin bilgiyi daha kolay depolamasını ve geri çağırabilmesini sağladığını ifade etmektedirler (s.85). Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında 8 ünite bulunmaktadır. Kosova 6. sınıf İngilizce öğretim programı, kültür, sanat, tarih, coğrafya, medya okuryazarlığı, kişisel eğitim gibi konuları ve bunlarla doğrudan bağlantılı olan konuları kapsamında birleştirmektedir (EBTB, 2018). Türkiye İngilizce dersi 6. sınıf öğretim program içeriğinde 10 ünite, Kosova da ise 8 ünite bulunmaktadır. Bir unite başlığı birbirine benzerlik göstermektedir. Şöyle ki; Türkiye İngilizce 6. sınıf öğretim programında 7. Ünite ‘Holidays’ olarak yer alırken, Kosova da ise 8. Ünite de ‘Happy Holidays’ yer almaktadır. Ayrıca, Türkiye İngilizce dersi 6. sınıf öğretim programında her bir ünite/tema ile ilgili kısa bir kelime listesi eklenmiştir. Yabancı dil eğitiminde seviyelere uygun metin seçimi ve oluşturulması, öğretilecek kelimelerin belirlenmesi gibi konularda

yararlanılan sözlüklerin eğitim yönünden önemi büyüktür. Dil öğretiminde, öğretilecek dilin en çok kullanılan ve en gerekli sözcüklerinin saptanması, dil öğretiminden elde edilecek başarının önemli bir etkenidir. Öğrenen kişiye en gerekli sözcüklerin belirlenmesi konusunda, özellikle sıklık sayımlarına dayanan çalışmalar yapılmaktadır (Aksan, 2009, s.17). Kosova'daki öğretim programında ise böyle bir kelime listesi yer almamaktadır. Öğretim programlarında öğrencilerin günlük yaşantılar, duygular, kişisel beğeniler, meslekler, hava durumu, tarihler, saat bilgileri, yiyecekler, sayılar gibi konularda dil becerilerini kullanarak iletişim kurabilmelerine yönelik planlamalar yapılmaktadır. Ayrıca çevre ve demokrasi temaları ile öğrencilerin çevrelerine ve topluma karşı sorumluluk taşıyan bireyler olarak eğitilmeleri hedeflenmektedir (MEB, 2018). Kosova'da benzer olarak yiyecekler, kişisel beğeniler, günlük yaşantılar, duygular gibi konular yer almaktadır. Farklılıklar ise Kosova'da zıt anlamlı kelimeler, gelecek zaman, zaman edatları, sayılabilen ve sayılamayın isimler, aitlik durumu bulunmaktadır. Çevre ve demokrasi konuları ile ilgili üniteler ise yer almamaktadır. İki ülkede uygulanmakta olan programlar sarmal içerik düzenleme yaklaşımına imkân verecek şekilde hazırlanmakta ve her sınıf için ayrı ayrı ve tema-konu başlığı ile birlikte kullanılmaktadır.

5.1.3. Türkiye ve Kosova İngilizce öğretim programlarının eğitim durumuna ilişkin sonuçlar

Türkiye İngilizce dersi 6. sınıf öğretim programı'nda hikâyeler, tablolar, kısa şiirler, tekerlemeler, posterler, diyaloglar, şarkılar, karikatürler, çizgi filmler, kartpostallar, kısa mesaj ve notlar gibi bu yaş grubundaki çocukların günlük hayatta sıklıkla rastlayabileceği metinler önerilmektedir. Öğrencilerin aktif bir şekilde katıldığı, fikirlerini paylaştığı ve öğrenme sürecine etkin bir şekilde katıldığı etkinlikler yer almaktadır. 'Unit 1 Life' başlıklı ünite de şarkılar, drama, oyunlar, bilgi aktarımı, eşleştirme, etiketleme, soru cevap, yeniden düzenlemek ve doğru yanlış olmak üzere 9 yöntem yer almaktadır. 'Unit 2

Yummy Breakfast’ başlıklı unite de oyunlar, drama, bilgi aktarımı, etiketleme, soru cevap ve doğru yanlış yöntemleri bulunmaktadır. ‘Unit 3 Downtown’ adlı unite de drama, bilgi boşluğu, bilgi aktarımı, oyunlar, eşleştirme, etiketleme, soru cevap ve doğru yanlış yöntemlerin yer aldığı görülmektedir. ‘Unit 4 Weather and Emotion ve Unit 10 Democracy’ unitelerinde drama, bilgi boşluğu, bilgi aktarımı, oyunlar, eşleştirme, etiketleme, soru cevap ve doğru yanlış gibi yöntemler kullanılmaktadır. ‘Unit 5 At the Fair’ ünitesinde şarkılar, drama, bilgi boşluğu, bilgi aktarımı, oyunlar, eşleştirme, etiketleme, soru cevap ve doğru yanlış gibi yöntemler vardır. ‘Unit 6 Occupations’ ünitesinde drama, oyunlar, bilgi aktarımı, eşleştirme, etiketleme, soru cevap, yeniden düzenlemek, öykü anlatımı ve doğru yanlış gibi yöntemler uygulanmaktadır. ‘Unit 7 Holidays’ başlıklı ünitesinde drama, oyunlar, bilgi aktarımı, kukla yapmak, eşleştirme, etiketleme, soru cevap, yeniden düzenlemek, öykü anlatımı ve doğru yanlış gibi yöntemler yer almaktadır. ‘Unit 8 Bookworms ve Unit 9 Saving the Planet’ unitelerinde drama, oyunlar, bilgi aktarımı, kukla yapmak, eşleştirme, etiketleme, soru cevap, yeniden düzenlemek, öykü anlatımı ve doğru yanlış gibi yöntemler kullanılmaktadır. Farklı etkinlikler kullanılarak çocukların eğlenerek öğrenebilmeleri hedeflenmiş, sınıf içinde yapılanların sınıf dışına yansıtılmasını kolaylaştıracak etkinlikler seçilmiştir. Mayer ve Harris (2010) yabancı dil öğrenirken oyun oynama gibi aktivitelerin kullanılmasının sınıf ortamına olumlu katkı sağladığını ayrıca oyunların konu öğretiminde de konu içeriğini zenginleştirmesi açısından önemli fayda sağladığını belirtmektedir (s.11). Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı, dil öğretimi ve öğrenimi alanındaki yeni yaklaşımları ve iyileştirmeleri teşvik ederek, öğrencilere gerekli yeterlilikleri ve donanımları kazandırmayı ayrıca planlanan amaç ve kazanımlara ulaşmayı hedeflemektedir. Öğrenme merkezli yaklaşımın geleneksel yaklaşımlara tercih edilmesinin nedeni, hedefe yönelik ve proje bazlı öğrenmeyi teşvik etmesi, öğrenci yaratıcılığı ve özerkliğini geliştirme yönündeki iletişimsel yaklaşımları benimsemesi ve en önemlisi öğrenci işbirliği ve etkileşimini kolaylaştırması olarak görülmektedir (EBTB, 2018). Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında,

eşleştirme, hafıza oyunları, bulmaca, tekrar etme, diyalog, yazma, drama, proje ve quiz gibi yöntemler yer almaktadır. Tüm üniteler için benzer yöntemler önerilmiştir. İki ülkenin öğretim programı da, öğrenci merkezli ve oyun yoluyla eğlenerek öğrenme, yüksek motivasyon sağlanması ve görsel-işitsel medya araçlarının kullanılması açısından benzerlik taşımaktadır. Her iki ülkede yer alan öğretim yöntem ve teknikleri listesinin öğretmenlere yol gösterici nitelikte olduğunu söylemek güçtür, hangi yöntemin ne zaman ve nasıl kullanılacağı konusunda açıklama yapılmamaktadır. Seçkin (2011)'in çalışmasından öğretmenlerin, öğretim teknik ve yöntemleri ile ilgili hangi teknik ve yöntemi ne zaman, nerede ve nasıl kullanacakları konusunda yeterince bilgilendirilmediği ve yönlendirilmediği sonucuna varılmaktadır. Hâlbuki dil öğretiminde başarı elde edebilmek için sadece dil ile ilgili bilgi veren değil, öğrenciye anlaşılabilir, zengin girdi sağlamayı hedefleyen, dili öğrenme ve iletişim aracı olarak benimseyen yöntemlere ihtiyaç duyulmaktadır (Krashen, 2000). Bundan dolayı programın en önemli yönünün, öğrenme ve öğretme süreçlerine öğrencilerin aktif katılımlarını hedeflemesi olduğu belirtilmektedir (Seçkin, 2011).

5.1.4. Türkiye ve Kosova İngilizce öğretim programlarının sınama durumuna ilişkin sonuçlar

Türkiye 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programının teste yönelik açık felsefesi, hem ürüne yönelik değerlendirme hem de sürece yönelik değerlendirme testlerinin ve diğer tüm test yöntemlerinin ayrıca dört dil becerisinin (okuma, yazma, konuşma, dinleme) ve dil bileşenlerinin örtük olarak değerlendirilmesini içermektedir (MEB, 2018). Bununla birlikte öğretim programında öğretim yöntemlerinin olabildiğince çeşitlendirilmesi gerektiği, ayrıca ölçme ve değerlendirme kapsamında öğrencilerin bilgi ve becerilerini sunabilecekleri çeşitli ve çoklu değerlendirme imkânlarının tanınması gerektiği vurgulanmaktadır (MEB, 2006). Bu bilgi ve önerilerden yola çıkarak bilinen geleneksel

ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarının öğrencilerin değerlendirilmesinde yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Türkiye’ de öz değerlendirme, grup değerlendirme, akran değerlendirme, portfolyo, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, yazılı sınavlar gibi değerlendirme yöntemleri uygulanmaktadır. Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında, öz değerlendirme ve süreç değerlendirme gibi alternatif ölçme yöntemleri vurgulanmıştır. Öz değerlendirme, grup değerlendirme, portfolyo, proje gibi değerlendirme yöntemleri uygulanmaktadır. Programlarda sonuç değerlendirme yerine süreç değerlendirmeye teşvik eden aktiviteler ve alternatif değerlendirme yöntemleri yer almaktadır. Kalabalık sınıflarda ölçme ve değerlendirme uygulanmasının güç ve uzun sürdüğü varsayılsa da bu şekilde uygulanmasının öğrencilere fayda sağlayabileceği belirtilmektedir (Yıldırım ve Öztürk, 2009). Farklı olarak Türkiye’de uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ve akran değerlendirme uygulanmaktadır. Performans değerlendirmede en yaygın kullanılan ölçme aracı dereceli puanlama anahtarı (DPA)’dır. Performans düzeyleri ve ölçütlerden oluşan yapısı ile DPA, puanlama sürecinde meydana gelebilecek yanlışlıkları en düşük seviyeye indirerek, öğrencilerin performansları ile ilgili daha doğru ve detaylı bilgi sağlama imkânı vermektedir. Etkili bir şekilde tanımlanmış bir DPA, puanlamada oluşabilecek güvenirlik sorunlarını engelleyebilmektedir (Parlak ve Doğan, 2014). Akran ve grup değerlendirmeleri ile öğrencilerin, değerlendirme sürecine aktif katılımları sağlanabilmekte ve öğrencilere görüşlerinin önemsendiği bilgisi verilebilmektedir. Ayrıca akran ve grup değerlendirmeleri, öğrencilerin kendi yaşlılarıyla etkileşime girebilmesine imkan sağlamak ve öğrencilerin bilişsel becerileri ile birlikte sosyal yönlerinin gelişmesine fayda sağlamaktadır (Öztürk ve Şahin, 2014). Öğrencilerin değerlendirme ile ilgili düşüncelerinin, deneyimlerinin, tutumlarının ve değerlendirme ile ilgili cevaplarının bilinmesi, öğrencileri anlayabilme konusunda önem arz etmektedir (Brown ve Wang, 2011). Kosova 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programında değerlendirme alanında kontrol listesi kullanılmaktadır. Türkiye’nin değerlendirme konusunda oldukça ayrıntılı, ölçme

tekniki ve tavsiyeleri içerdiki görülürken, Kosova da ise buna rastlanılmamaktadır. Ayrıca, iki programda da klasik değerlendirme yaklaşımlarının yanı sıra alternatif değerlendirmeye de yer verilmektedir. Wiggins (1993)'e göre alternatif değerlendirme, öğretim sürecinin sonunda bir neticeye ulaşmayı değil, öğrenme süreci içerisinde sistemin paydaşlarının geliştirilmesine yönelik çok yönlü ve hızlı dönüt verebilmeyi hedeflemektedir (s.11). Bu yönü ile alternatif değerlendirmenin, eğitimin temel amaçlarından biri olan öğrenmeyi tamamladığı ve öğrenme eylemine katkı sağladığı belirtilmektedir (Broadfoot ve Black, 2004). Alternatif değerlendirme uygulaması, öğrenci merkezli eğitim yaklaşımları ile nitelendirilmektedir. Zira öğrencilerin önceki bilgilerini, tecrübelerini, bireysel farklılıklarını ve gereksinimlerini, farklı öğrenme tarzlarını, kültürel ve dil farklılıklarını ele alarak sisteme geri bildirim sunmaktadır (Darling Hammond, 1994). Alternatif değerlendirme tekniklerine, performans odaklı değerlendirme, öz değerlendirme, akran ve grup değerlendirme uygulamaları ile birlikte portfolyo ve günlükler örnek verilmektedir. Alternatif değerlendirme tekniğinde öğrenme süreci içerisinde öğrenenlerin aktif rol almaları sağlanarak öğrenme sorumluluğunu hissetmeleri amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin, rubrik oluşturma, öz ve akran değerlendirme gibi alanlarda, işbirlikleri sağlanarak, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının hedeflerine ulaşmada, özelliklerini belirlemede öğrencilerin aktif katılımları sağlanmaktadır (Smith, 2000, s.59). Özdemir (2010) alternatif değerlendirme tekniğinin, öğrenenlerin üst düzey bilişsel becerilerini, sorun çözme becerilerini ve yaratıcılıklarını öne çıkardığını ayrıca sonuç ile birlikte sürecin de değerlendirilmesine dikkat çektiğini belirtmektedir. Öğretmenler üzerine uygulanan bir araştırmada, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini planlama, hazırlama ve uygulama konusunda kendi seviyelerini kısmi yeterli olarak derecelendirdikleri görülmektedir (Kanatlı, 2008). Türkiye'de yapılan bir çalışmada, aktif çalışmakta olan öğretmenlerin büyük bir kısmının alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri konusunda istenilen seviyeye ve donanıma ulaşmamış oldukları görülmektedir (Çakan, 2004). İki ülkenin öğretim programlarının ölçme ve değerlendirme

anlayışlarında benzerlik gösteren unsurlar, ürün değerlendirilmesi, süreç değerlendirilmesi, öz ve grup değerlendirme, portfolyo ve yazılı sınavlar gibi değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasıdır. Fer (2015) biçimlendirici değerlendirme olarak bilinen süreç değerlendirmesinin, öğretimi kolaylaştırdığını, iyileştirdiğini ve daha etkili bir hale getirdiğini ayrıca gerekli tedbirlerin alınmasına katkı sağladığını ifade etmektedir (s.240). İnal ve Aksoy (2014) ise araştırmalarının sonucunda, biçimlendirici değerlendirme tekniklerinin istenen düzeyde olmadığını ve alternatif ölçme yöntemlerinin yeterli seviyede kullanılmadığını saptamaktadırlar. C. Küçüktepe, Küçüktepe ve Baykın (2014) da araştırmalarında farklı bir açıdan benzer sonuçlara ulaşmıştır. Araştırmada, programda öğretmenlere tavsiye edilen ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerinin ne zaman, nasıl ve nerede kullanılacağı hakkında yeterli bilgi paylaşımının yapılmadığı bulgulanmaktadır. Araştırmada ayrıca bu sorunun iyileştirilmesine yönelik, programda somut örnekler verilerek uygulamadaki etkililiğinin artırılması ve bu soruna yönelik hizmet içi eğitimlerin yapılması gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

5.2. Öneriler

5.2.1. Elde edilen bulgular doğrultusunda öneriler

- Kosova İngilizce öğretim programı tüm öğeleri açısından yeniden gözden geçirilebilir.
- Bilişsel kazanımlar, duyuşsal kazanımlar ve psikomotor kazanımlarına yönelik iyileştirme ve güncelleme yapılabilir.
- Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı eğitim durumunda yer alan yöntem, teknik veya stratejiler diğer ülkede uygulanan yöntemler dikkat alınarak geliştirilebilir.
- Kosova’da uygulanan 6. sınıf İngilizce dersi öğretim programı sınama durumu ile ilgili öğretmenlere yönelik daha detaylı açıklama yapılabilir. Ayrıca performans görevi, dereceli puanlama anahtarı gibi değerlendirme yöntemleri eklenebilir.

5.2.2. Yapılacak araştırmalara yönelik öneriler

- Çeşitli derslerin ğretim programları, farklı ğretim kademeleri seçilerek ülkeler bazında karşılaştırılabilir.
- Farklı araştırma desenleri ve veri toplama araçları kullanılarak ğretim programları ile ilgili yeni çalışmalar kurgulanabilir.
- Öğretim programlarının unsurları ve yapılan uygulamalar incelenerek mevcut durum betimlenebilir.
- Öğretmenler için her iki ülkede de dil ğretimi konusunda çeşitli seminer, workshop yada etkinlikler düzenlenerek, dil ğretimi konusunda güncel bilgiler tartışılabilir.

KAYNAKLAR

- Aksan, D. (2009). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim (III. Cilt)*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Aldemir, A. Y. (2010). *Türkiye ve Japonya’da İngilizce öğretmeni yetiştirme sistemlerinin karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Aldyab, A. (2017). Dil öğreniminde dinlemenin önemi. *International Journal of Cultural and Social Studies*, 3(SI), 440-448. <https://dergipark.org.tr/en/download/articlefile/388905> sayfasından erişilmiştir.
- Alkan, M. F. & Kartal, Ş. (2018). Comparison of teaching English as a foreign language in Turkey with Denmark, Hungary, and Portugal. *Turkish Online Journal of English Language Teaching*, 3(1), 10-23. https://www.researchgate.net/publication/326587886_Comparison_of_Teaching_English_as_a_Foreign_Language_in_Turkey_with_Denmark_Hungary_and_Portugal sayfasından erişilmiştir.
- Altan, M. Z. (2017). Yabancı dil: Neden öğretmiyoruz? Neden öğrenmiyoruz? *Eğitime Bakış: Eğitim ve Öğretim Bilim Araştırma Dergisi*, 13(39), 12-24. https://www.researchgate.net/publication/324412317_Yabanci_Dil_Neden_Ogretmiyoruz_Neden_Ogrenmiyoruz sayfasından erişilmiştir.
- Anderson, L. W., Krathwohl, D. R., Airasian, P. W., Cruikshank, K. A., Mayer, R. E., Pintrich, P. R., Raths, J. & Wittrock, M. C. (2001). *A taxonomy for learning, teaching and assessing: a revision of Bloom’s taxonomy of educational objectives*. New York: Addison Wesley Longman.

- Arı, A. (2014). İlköğretim altıncı sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(2), 172-194. <http://dx.doi.org/10.5578/keg.6646>
- Avcı, B. (2018). *Türkiye, Norveç ve Danimarka ilköğretim İngilizce dersi öğretim programları ile İngilizce öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Aynal, S. (2012). Karşılaştırmalı eğitim kimliği. S. Aynal (Ed.), *Karşılaştırmalı eğitim yansımaları* içinde (s.196- 229). Ankara: Pegem.
- Bengtsson, M. (2016). How to plan and perform a qualitative study using content analysis. *NursingPlus Open*, 2, 8-14. <https://doi.org/10.1016/j.npls.2016.01.001>
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives, the classification of educational goals, handbook I: Cognitive Domain*. New York: David McKay.
- Broadfoot, P. & Black, P. (2004). Redefining assessment? The first ten years of assessment in education. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 11(1), 7-26. <https://doi.org/10.1080/0969594042000208976>
- Brown, G. T. L. & Wang, Z. (2011). Illustrating assessment: How Hong Kong university students conceive of assessment's purposes. *Studies in Higher Education*, 39(2), 1-20. <https://doi.org/10.1080/03075079.2011.616955>
- Büge, B. C. (2005). *Türkiye ilköğretim İngilizce öğretim programı ve Finlandiya yabancı dil programının karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Büyükduman, F. I. (2005). The opinions of elementary school English teachers on the English curriculum for elementary schools. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(28), 55-64. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/issue/7808/102420> sayfasından erişilmiştir.
- Cameron, L. (2001). *Teaching languages to young learners*. Cambridge: Cambridge University.

- Cangil, B. E. (2004). Küreselleşme ve avrupa birliği yabancı dil eğitim politikaları ışığında 2000'li yıllarda Türkiye'de yabancı dil öğretmeni yetiştirme politikalarına bir bakış. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 123-131. <https://docplayer.biz.tr/19562327-Binnur-eriskon-cangil.html> sayfasından erişilmiştir.
- Cangüven, H. D. (2019). *2013 ve 2018 Fen bilimleri öğretim programlarının yenilenmiş bloom taksonomisine göre karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Creswell, J. W. (2002). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative*. New Jersey: Prentice Hall Upper Saddle River.
- Crystal, D. (2003). *English as a global language*. New York: Cambridge.
- Çakan, M. (2004). Öğretmenlerin ölçme-değerlendirme uygulamaları ve yeterlik düzeyleri: İlk ve ortaöğretim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 99-114. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000101
- Çelen, G. (2011). *İlköğretim altıncı sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Çıray, F., Küçükyılmaz, E. & Güven, M. (2015). Ortaokullar için güncellenen fen bilimleri dersi öğretim programına yönelik öğretmen görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (25), 31-56. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/zgefd/issue/47936/606382> sayfasından erişilmiştir.
- Çiftçi, Y. (2010). İlköğretim Türkçe öğretim programında 5. sınıfa ait okuduğunu anlama kazanımlarının bilişsel beceriler yönünden değerlendirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (27), 185-200. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16968/177229> sayfasından erişilmiştir.
- Darling Hammond, L. (1994). Performance-based assessment and educational equity. *Harvard Educational Review*, 64(1), 5-31. <https://doi.org/10.17763/haer.64.1.j57n353226536276>

- Demir, S. (2008). *An evaluation of thinking skills in elt coursebooks at primary and secondary levels*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Demirel, M., Gümüştekin, M. & Yazgünoğlu, S. (2010). *Türkiye ve Almanya'daki ilköğretim dördüncü sınıf İngilizce dersi öğretim programlarının karşılaştırılması (Bremen örneği)*. 1. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir. [file:///C:/Users/user/Downloads/Turkiye_ve_Almanyadaki_Ilkogretim_Dordun%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/Turkiye_ve_Almanyadaki_Ilkogretim_Dordun%20(1).pdf) sayfasından erişilmiştir.
- Demirel, Ö. (1999). *İlköğretim okullarında yabancı dil öğretimi*. İstanbul: Millî Eğitim.
- Demirel, Ö. (2013). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem
- Demirel, Ö. (2014). *Yabancı dil öğretimi, dil pasaportu - dil dosyası - dil biyografisi*. Ankara: Pegem
- Demirel, Ö. (2015). *Eğitimde program geliştirme: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem.
- Demirel, S. (2017). *Türkiye ve Kosova ilköğretim 6, 7, 8. sınıf müzik dersi öğretim programlarının karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Demirtaş, P. & Erdem, S. (2015). 5. Sınıf İngilizce dersi öğretim programı: Güncellenen programın bir önceki programlar karşılaştırılması ve programa ilişkin öğretmen görüşleri. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2), 55-80. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/192368> sayfasından erişilmiştir.
- Devetaku, H., Mehmeti, S. & Zylfiu, H. (2010). *Braktisja e shkollimit nga nxënësit në Kosovë, kërkime pedagogjike-1*. Prishtinë: Instituti Pedagogjik i Kosovës.
- Diaz, A. P. & Arıkan, A. (2016). A comparison of Argentinean and Turkish English language teacher education curricula. *Sustainable Multilingualism*, 9, 154-167. <http://dx.doi.org/10.7220/2335-2027.9.7>
- Education First. (2019). *EF English proficiency index*. <https://www.ef.com/wwen/epi/> sayfasından erişilmiştir.

- Efe, H., Demiröz, H. & Akdemir, A. S. (2011). A situated learning practice for language teaching classes: Teaching spoken English with authentic sketches. *Sino-US English Teaching*, 8(9), 549-555. https://www.researchgate.net/publication/263086364_A_Situated_Learning_Practice_for_Language_Teaching_Classes_Teaching_Spoken_English_With_Authentic_Sketches sayfasından erişilmiştir.
- Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2001). *Yeni Kosova Müfredat Çerçevesi*. Prishtinë.
- Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012). *Kosova ilk orta öğretimin ana müfredatı*. Prishtinë.
- Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2016). *Kurrikula bërthamë për klasën përgatitore dhe arsimin fillor të Kosovës (klasat 0, I, II, III, IV dhe V)*. Prishtinë.
- Ekmekçi, Ö. (2003). Düünden bu güne Türkiyede yabancı dil. İ. Erdoğan (Ed.), *Avrupa birliğine giriş sürecinde Türk eğitim sisteminde yabancı dil eğitimi ve kalite arayışları* içinde (s.37-44). İstanbul: Özel Okullar Derneği.
- Emilov, İ. & Grigorova, A.T. (2014). A cross-national study of the learning environment in chemistry classes at Albanian, Kosovar, Romanian and Turkish secondary schools. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 14(1), 107-123. <http://dx.doi.org/10.1007/s10763-014-9591-4>
- Erden, M. (1998). *Eğitimde program değerlendirme*. Ankara: Anı.
- Erdoğan, İ. (2015). *Karşılaştırmalı eğitim sistemleri*. İstanbul: Sümer.
- Ergün, M. (1985). *Karşılaştırmalı eğitim*. <https://mustafaergun.com.tr/wordpress/wpcontent/uploads/2015/11/kegitim-1.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Erkol, H.(2015). Karşılaştırmalı eğitimin tarihsel süreci, amaçları, varsayımları ve tarafları. A. Balcı (Ed.), *Karşılaştırmalı eğitim sistemleri* içinde (s.3-15). Ankara: Pegem.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde "program" geliştirme*. Ankara: Yelkentepe.
- Fer, S. (2015). *Öğretim tasarımı*. Ankara: Anı.

- Flege, J. E., Munro, M. J., & MacKay, I. R. A. (1995). Factors affecting strength of perceived foreign accent in a second language. *Journal of the Acoustical Society of America*, 97(5), 3125–3134. <https://doi.org/10.1121/1.413041>
- Galo, E. (2008). *Türkiye ve Kosova ilköğretim matematik programlarının karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Gökler, Z., Aypay, A. & Arı, A. (2012). İlköğretim İngilizce dersi hedefleri kazanımları SBS soruları ve yazılı sınav sorularının yeni bloom taksonomisine göre değerlendirilmesi. *Eğitimde Politika Analizi Dergisi*, 1(2), 115-133. https://oer.ogu.edu.tr/Storage/OsmangaziJournalOfEducationalResearch/Uploads/1_2_3_%C4%B0lk%C3%B6%C4%9Fretim-%C4%B0ngilizce-Dersi.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Halili, D. (2016, December 6). Kosovo amongst worst ranked nations in PISA education assessment. *Kosovo 2.0*. <https://kosovotwopointzero.com/en/kosovo-amongstworst-ranked-nations-pisa-assessment/> sayfasından erişilmiştir.
- Harden, R. M. & Dent, J. (Eds.). (2001). *A practical guide for medical teachers*. U.K.: Elsevier
- Harman, K. (1999). *İlköğretim okullarında yabancı dil dersi program uygulamalarında karşılaşılan sorunlar*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Haznedar, B. & Uysal, H. H. (2010). Introduction: Embracing theory and practice in teaching languages to young learners. B. Haznedar & H. H. Uysal (Ed.), *Handbook for teaching foreign languages to young learners in primary schools* içinde (s.1-20). Ankara: Anı.
- İnal, B. & Aksoy, E. (2014). Çankaya Üniversitesi hazırlık sınıfı İngilizce öğretim programının değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 85-98. <http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/08.inal.pdf> sayfasından erişilmiştir.

- İşisağ, K. U. & Demirel, Ö. (2010). Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin konuşma becerisinin gelişiminde kullanılması. *Eğitim ve Bilim*, 35(156), 190-204. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/538/25> sayfasından erişilmiştir.
- İyitoğlu, O. & Alcı, B. (2015). A qualitative research on 2nd grade teachers' opinions about 2nd grade English language teaching curriculum. *İlköğretim Online*, 14(2), 682-696. <http://dx.doi.org/10.17051/io.2015.73998>
- Kaçar, I. G. & Zengin, B. (2009). İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dil öğrenme ile ilgili inançları, öğrenme yöntemleri, dil öğrenme amaçları ve öncelikleri arasındaki ilişki: Öğrenci boyutu. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 5(1), 0-89. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jlls/issue/9928/122860> sayfasından erişilmiştir.
- Kanatlı, F. (2008). *Alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri konusunda sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Kazamias, A.M. (2009). Comparative education: Historical reflections. In R. Cowen, & A. Kazamias (Eds.), *International handbook of comparative education* (pp.139-157). Springer Science and Business.
- Kic-Drgas, J. & Comoglu, I. (2017). A comparison of English language teacher education programs in Poland and Turkey. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(2), 112-121. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/454864> sayfasından erişilmiştir.
- Korkmaz, H. (2004). *Fen ve teknoloji eğitiminde alternatif değerlendirme yaklaşımları*. Ankara: Yeryüzü.
- Koro, B., Kervan, S., Volkan, O., Yıldırım, S. & Bay, E. (2017). Kosova eğitim raporu 2017. H. Y. Celkan (Ed.), *Türk dünyasının eğitim sistemleri ve sorunları* içinde (s.1-100). Ankara: Pegem.
- Krashen, S. (2000). What does it take to acquire language? *ESL Magazine*, 3(3), 22-23. http://www.sdkrashen.com/content/articles/what_does_it_take.pdf sayfasından erişilmiştir.

- Küçüktepe, C., Küçüktepe, S. & Baykın, Y. (2014). İkinci sınıf İngilizce dersi ve programına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(22), 55-78. <http://hayefjournal.org/Content/files/sayilar/75/55.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Masters, K. & Gibbs, T. (2007). The spiral curriculum: Implications for online learning. *BMC Medical Education*, 7(1), 52. <https://doi.org/10.1186/1472-6920-7-52>
- Mayer, B. & Harris, C. (2010) *Libraries got game: Aligned learning through modern board game*. Chicago American Library.
- Mersinligil, G. (2002). *İlköğretim dört ve beşinci sınıflarda uygulanan İngilizce dersi öğretim programının değerlendirilmesi (Adana ili örneği)*. (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı (1997). İlköğretim birinci kademe 4. ve 5. sınıflar İngilizce dersi programı. *T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi*, (2481). <http://tebliğler.meb.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2006). *İlköğretim İngilizce dersi (4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) öğretim programı*. Ankara: Millî Eğitim.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2009). *Millî eğitim bakanlığı yabancı dil eğitimi ve öğretimi yönetmeliği*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/37477> sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2016a). *TIMSS 2015 ulusal matematik ve fen ön raporu (4. ve 8. sınıflar)*. http://timss.meb.gov.tr/wp-content/uploads/TIMSS_2015_Ulusal_Rapor.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2016b). *PISA 2015 ulusal raporu*. http://pisa.meb.gov.tr/wp-content/uploads/2014/11/PISA2015_UlusalRapor.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2018). *6. sınıf İngilizce öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812411191321%C4%B0NG%C4%B0L%C4%B0ZCE%20%C3%96%C4%9ERET%C4%B0M%20PROGRAMI%20Klas%C3%B6r%C3%BC.pdf> sayfasından erişilmiştir.

- Millî Eğitim Bakanlığı (2018). İlkokul (2-4.sınıflar), ortaokul ve imam hatip ortaokulu (5-8.sınıflar) İngilizce dersi öğretim programı. *T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi*, 81(2726), 1764. <http://tebligeler.meb.gov.tr/sayfasından> erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2019). *PISA 2018 Türkiye ön raporu*. http://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_12/03105347_PISA_2018_Turkiye_On_Raporu.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë (2018). *Kurrikulat Lëndore / programet mësimore - Klasa e gjashtë*. <https://masht.rks-gov.net/korniza-e-kurrikules-e-arsimit-parauniversitar> sayfasından erişilmiştir.
- Mitchell, R. & Myles, F. (2004). *Second language learning theories (2nd ed.)*. London: Hodder Arnold.
- Noack, R. & Gamio, L. (2015, April 23). The world's languages, in 7 maps and charts. *The Washington Post*. https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2015/04/23/the-worlds-languages-in-7-mapsandcharts/?noredirect=on&utm_term=.ffcf6a156478 sayfasından erişilmiştir.
- OECD, Education GPS. (2016). *Student performance (PISA 2015)*. <http://gpseducation.oecd.org/CountryProfile?primaryCountry=XKO&treshold=10&topic=PI> sayfasından erişilmiştir.
- OECD, Education GPS. (2018). *Student performance (PISA 2018)*. <https://gpseducation.oecd.org/CountryProfile?plotter=h5&primaryCountry=XKO&treshold=10&topic=PI> sayfasından erişilmiştir.
- Örmeci, D. N. (2009). *İlköğretim okullarının 4, 5 ve 6. sınıflarında uygulanmakta olan İngilizce öğretim programının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Özdemir, E. A. (2006). Türkiye’de İngilizce öğreniminin yaygınlaşmasının nedenleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 28-35. <http://dx.doi.org/10.17860/efd.02193>

- Özdemir, S. M. (2009). Eğitimde program değerlendirme ve Türkiye’de eğitim programlarını değerlendirme çalışmalarının incelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 126-149. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/146317> sayfasından erişilmiştir.
- Özdemir, S. M. (2010). İlköğretim öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarına ilişkin yeterlikleri ve hizmet içi eğitim ihtiyaçları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(4), 787-816. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/256227> sayfasından erişilmiştir.
- Öztürk, Y. A. & Şahin, Ç. (2014). The effects of alternative assessment and evaluation methods on academic achievement, persistence of learning, self-efficacy perception and attitudes / Alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerinin akademik başarı, kalıcılık, özyeterlilik algısı ve tutum. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 10(4), 1022-1046. <https://dergipark.org.tr/en/pub/eku/issue/5462/74156> sayfasından erişilmiştir.
- Parlak, B. & Doğan, N. (2014). Dereceli puanlama anahtarı ve puanlama anahtarından elde edilen puanların uyum düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 189-197. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/issue/7788/10181> sayfasından erişilmiştir.
- Robertson, A. K. (2008). *Etkili dinleme* (E. S. Yarmalı, Çev.). İstanbul: Hayat.
- Rosio, S. A. (2012). The importance of teaching listening and speaking skills. (Master thesis). *Universitas Complutensis Matritensis*. <https://www.ucm.es/data/cont/docs/119-2015-03-17-12.RocioSeguraAlonso2013.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Rost, M. (2014). Listening in a multilingual world: The challenges of second language (L2) listening. *International Journal of Listening*, 28(3), 131–148. <https://doi.org/10.1080/10904018.2014.937895>
- Safçı, N. & Koro, B. (2008). *Kosova’da Türkçe eğitimde öğretmen kadrosu*. Prizren: NLB.
- Saracaloğlu, A., Uşun, S., Küçüköğlü, A., Turan, M., Akdağ, M., Kayabaşı, Y. & Kaya, H. İ. (2007). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. İstanbul: Lisans.

- Saylan, N. (1995). *Eğitimde program tasarısı – temeller - prensipler - kriterler*. Balıkesir: İnce.
- Scott, W. A. & Ytreberg, L. H. (1990). *Teaching English to children*. New York: Longman.
- Seale, C. (1999). Quality in qualitative research. *Qualitative Inquiry*, 5(4), 465-478. <https://doi.org/10.1177/107780049900500402>
- Seçkin, H. (2011). İlköğretim 4. sınıf İngilizce öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2), 550-577. <http://www.InsanBilimleri.com> sayfasından erişilmiştir.
- Sel, V. G. (2004). *Dünyada ve Türkiye’de karşılaştırmalı eğitim: kavram, kapsam ve eğilimler*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı’nda sunulmuş bildiri, İnönü Üniversitesi, Malatya. <https://pegem.net/dosyalar/dokuman/344.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Senemoğlu, N. (2012). *Gelişim öğrenme ve öğretim: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem.
- Shenton, A. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for Information*. 22, 63-75. <https://doi.org/10.3233/EFI-2004-22201>.
- Smith, K. (2000). Negotiated assessment. in classroom decision making: Negotiating and process syllabuses in practice. In M. Breen & A. Littlejohn (Eds.), *Classroom decision making: Negotiation and process syllabuses in practice* (pp.55–62). Cambridge: Cambridge University.
- Sözer, E. (2003). Öğretimde amaçlar ve düzenlenmesi. M. Gültekin (Ed.), *Öğretimde planlama ve değerlendirme içinde* (s.31-44). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Suarman, A. (2011). *The comparison of Indonesian 2004 English and Philippine 2011 secondary English curriculum*. (Yüksek lisans tezi). <https://www.academia.edu> sayfasından erişilmiştir.

- Şahan, H. H. (2007). *İlköğretim 3. Sınıf matematik dersi öğretim programının değerlendirilmesi*. (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Tahiroğlu, M. & Çetin, T. (2019). Sosyal bilgiler dersinde değerler eğitimi ve diğer duyuşsal süreçlerde ölçme ve değerlendirme: Sorunlar ve çözüme yönelik etkinlik örnekleri. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 17(38), 295-331. <https://doi.org/10.34234/ded.577347>
- Taşer, S. (1996). *Konuşma eğitimi*. İstanbul: Papirus.
- Taşpınar, M. (2007). *Öğretim ilke ve yöntemleri - kuramdan uygulamaya*. Ankara: Nobel.
- Tok, H. & Arıbaş, S. (2008). Avrupa birliğine uyum sürecinde yabancı dil öğretimi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 205-227. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/inuefd/issue/8708/108725> sayfasından erişilmiştir.
- Trethewey, A. R. (1976). *Introducing comparative education*. Australia: Pergamon.
- Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (2014). *Türkiye'deki devlet okullarında İngilizce dilinin öğretimine ilişkin ulusal ihtiyaç analizi*. https://www.tepav.org.tr/upload/files/13993885191.Turkiyedeki_Devlet_Okullarinda_Ingilizce_Dilinin_Ogre_nimine_Iliskin_Ulusal_Ihtiyac_Analizi.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Türkoğlu, A. (2012). Karşılaştırmalı eğitim nedir. S. Aynal (Ed.), *Karşılaştırmalı eğitim yansımaları* içinde (s.2-21). Ankara: Pegem.
- Uluğ, F. (1996). *Okulda başarı*. İstanbul: Remzi.
- Uşun, S. (2016). *Eğitimde program değerlendirme: Süreçler - yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Anı.
- Üner, G. (2010). *Avrupa birliği ülkeleri ve Türkiye'de ilköğretim birinci kademe İngilizce öğretim programlarının karşılaştırılmalı olarak incelenmesi (Finlandiya ve Hollanda örneği)*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Varış, F. (1988). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Varış, F. (1994). *Eğitimde program geliştirme "teori ve teknikler"*. Ankara: Alkım.

- Wiggins, G. (1993). *Assessing student performance: Exploring the purpose and limits of teaching*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Yazar, T. & Karataş, K. (2018). Öğrenme - öğretme kuram ve yaklaşımları ile ilgili temel kavramlar. B. Oral (Ed.), *Öğrenme öğretme kuram ve yaklaşımları içinde* (s.3-41). Ankara: Pegem.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yıldırım, F. ve Öztürk, B. K. (2009). Türkçe dersi öğretim programının ölçme değerlendirme ögesi hakkında öğretmen görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(37), 92-108. <https://arastirmax.com/en/system/files/dergiler/240/makaleler/3/37/arastirmax-turkce-dersi-ogretim-programinin-olcme-degerlendirme-ogesi-hakkinda-ogret-men-gorusleri.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Yıldırım, R. & Doğan, Y. (2010). Young learner English teacher profile from students' perspective. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 1615-1619. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.246>
- Yılmaz, C. (2005). İngilizce öğretmenliği öğrencilerinin yabancı dili iletişim aracı olarak kullanabilme yeterlilikleri. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 15-23. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/67177> sayfasından erişilmiştir.
- Yılmazlar, M. & Çavuş, R. (2016). Türkiye ve Kosova ortaokul öğretim programlarının içerik açısından karşılaştırılması: Fizik konuları örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 6(3), 210-231. <http://dx.doi.org/10.19126/suje.282950>
- Yiğit, C. (2010). *Avrupa diller için ortak başvuru çerçevesi ile ilköğretim 6. sınıf İngilizce öğretim programının karşılaştırmalı analizi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Yin, R. (1984). *Case study research: design and methods*. California: Sage.

- Yumuşak, G. K. (2017). Comparative analysis of 2005 science and technology and 2013 science curriculum matter and change learning area achievements. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 6(2), 596-613. <https://doi.org/10.14686/buefad.289474>
- Yüksel, İ. & Sağlam, M. (2012). Karşılaştırmalı eğitimde araştırma yaklaşımları, yöntemleri ve türleri. S. Aynal (Ed.), *Karşılaştırmalı eğitim yansımaları* içinde (s.24-43). Ankara: Pegem.

EKLER

EK 1. Türkiye 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
1 Life	Describing what people do regularly (Making simple inquiries) What do you do at/after school? —I do my homework. —I play football on Wednesdays. —I finish all my homework. —I go to my step dance class. What does s/he do at/after school? —S/he listens to the teacher. —S/he helps her/his mother. —S/he rests after school. Telling the time and dates What time is it? / What is the time? —It's five p.m. —It's quarter past five. —It's ten to nine. —It's twenty past three. What is the date today? —11 August 2016. attend diary, -ies rest run errands take a nap ... care of something ... courses visit friends ... my aunt/uncle. traditional/folk dance	Listening E6.1.L1. Students will be able to recognize phrases, words, and expressions related to repeated actions. Spoken Interaction E6.1.SI1. Students will be able to talk about repeated actions. Spoken Production E6.1.SP1. Students will be able to use a series of phrases and simple expressions to express their repeated actions. E6.1.SP2. Students will be able to tell the time and dates. Reading E6.1.R1. Students will be able to understand short and simple texts, such as personal narratives about repeated actions.	Contexts Advertisements Cartoons Charts Conversations Illustrations Lists Notices Picture strip story Postcards Posters Songs Stories Tables Videos Websites Tasks/Activities Chants and Songs Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Games Information Transfer Labeling Matching Questions and Answers Reordering True/False/No information Assignments • Students prepare a visual dictionary by including new vocabulary items. • Students conduct a survey about their classmates' favorite school/after-school activities and prepare a poster.

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
2 Yummy Breakfast	Accepting and refusing Can I have some cheese? —Sure. —No, it's all gone. Do you want some tea? —Yes, please. —No, thanks. I don't like tea. —No, thanks. I don't want any tea. Describing what people do regularly I eat honey and butter in the mornings. Expressing likes and dislikes Yummy! I love/like muffins! I don't like junk food. It's my favorite! Enjoy it! bagel, -s butter cereal croissant, -s egg, -s fruit/orange/apple/... juice jam junk food muffin, -s pancake, -s sausage, -s nutritious tea/coffee/milk	Listening E6.2.L1. Students will be able to identify the names of different food in an oral text. Spoken Interaction E6.2.SI1. Students will be able to ask people about their food preferences. Spoken Production E6.2.SP1. Students will be able to express their opinions about the food they like and don't like. Reading E6.2.R1. Students will be able to understand short and simple texts about food and preferences. E6.2.R2. Students will be able to understand the label of food products.	Contexts Advertisements Cartoons Charts Conversations Illustrations Lists Menus Notices Picture strip story Postcards Posters Songs Stories Tables Videos Websites Tasks/Activities Games Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Information Transfer Labeling Questions and Answers True/False/No information Assignments • Students prepare a poster that shows and categorizes different food and drinks for breakfast. • In pairs students act out a role play about the food and drinks they like/don't like.

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
3 Downtown	Describing places (Making comparisons) Downtown is busier on Mondays. A skyscraper is higher than a school building. Which city is more beautiful? New York or Istanbul? The street is more crowded than the park. Describing what people are doing now (Making simple inquiries) What is s/he doing now/at the moment? —S/he is feeding the street cats. —Feeding? —Yes, s/he is. What is s/he doing right now? —S/he's reading a book right now. busy crowded downtown feed hometown high kiosk, -s sell skyscraper, -s street town, -s traffic jam	Listening E6.3.L1. Students will be able to identify expressions and phrases related to present events. E6.3.L2. Students will be able to pick up the expressions in a dialogue comparing things. Spoken Interaction E6.3.SI1. Students will be able to ask people questions about what they are doing at the moment. E6.3.SI2. Students will be able to ask people to compare things. Spoken Production E6.3.SP1. Students will be able to describe people doing different actions. E6.3.SP2. Students will be able to make comparisons between two things. Reading E6.3.R1. Students will be able to understand visually supported, short and simple texts.	Contexts Brochures Conversations Illustrations Maps Magazines Podcasts Signs Songs Stories Videos Websites Tasks/Activities Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Information/Opinion Gap Information Transfer Games Labeling Matching Question and Answers True/False/No information Assignments • Students keep expanding their visual dictionary by including new vocabulary items. • Students take/draw a picture of their street/ neighborhood in the morning and describe what everyone is doing (they can use professions as well). • Students prepare a poster comparing their hometown with another city.

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
4 Weather and Emotions	Describing the weather What's the weather like? —It's foggy. —It's very cold. It is 2 degrees Celsius! —It is stormy. I feel scared. —It's not snowy in the desert. It is dry. Making simple inquiries —I don't get it. Can you repeat that, please? Expressing emotions I feel ... anxious moody sleepy cloudy fabulous freezing hailing lightning stormy windy	Listening E6.4.L1. Students will be able to pick up specific information from short oral texts about weather conditions and emotions. Spoken Interaction E6.4.SI1. Students will be able to ask people about the weather. Spoken Production E6.4.SP1. Students will be able to talk about the weather and their emotions in a simple way. Reading E6.4.R1. Students will be able to understand short and simple texts about the weather, weather conditions and emotions.	Contexts Brochures Cartoons Conversations Illustrations Maps Magazines Podcasts Signs Songs Stories Videos Websites Tasks/Activities Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Labeling Matching Question and Answers True/False/No information Assignments • Students prepare a chart for weather forecast and include visuals in the chart. • Students act out weather conditions by using different emotions in various situations.

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
5 At the Fair	Describing places There are many fun things at the fair. —Roller coasters are crazy! Expressing feelings —I think they are frightening. Expressing likes and dislikes —I agree. I like the roller coaster very much. —I like the train ride. It is fun. —I hate bumper cars. They are boring. —I think a ghost train is more frightening than the roller coaster. Stating personal opinions What do you think about fairs? —I think they are exciting places. —I disagree. I think they are fun. amazing boring bumper car, -s carnival carrousel, -s crazy dull exciting fantastic ferris wheel ghost train, -s horrible interesting roller coaster, -s terrifying thrilling	Listening E6.5.L1. Students will be able to recognize the words related to the expression of emotions. Spoken Interaction E6.5.SI1. Students will be able to talk about and express the feelings and personal opinions about places and things. Spoken Production E6.5.SP1. Students will be able to use various simple expressions to state the feelings and personal opinions about places and things. Reading E6.5.R1. Students will be able to understand general meaning in simple texts related to the feelings and personal opinions about places and things. E6.5.R2. Students will be able to read specific information on a poster about a certain place.	Contexts Advertisements Brochures Cartoons Conversations Illustrations Maps Magazines Podcasts Posters Songs Stories Videos Tasks/Activities Chants and Songs Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Labeling Matching Question and Answers True/False/No information Assignments • Students keep expanding their visual dictionary by including new vocabulary items. • In groups, students prepare a poster of a fair and then they talk about their feelings and personal opinions concerning the fair poster.

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
6 Occupations	Talking about occupations What does your uncle do? —He's a salesman, but he also works at a restaurant on Fridays. What do you do? —I am a nurse. Can you build a house? —No, I can't! What can you do? —I can make dresses. I can cut and sew fabric. Asking personal questions Was s/he in Istanbul last week? Were you at school yesterday? When were you born? Where was s/he born? Telling the time, days and dates —S/he was in Istanbul in May. —I was at school yesterday. —I was born on 10th of February, 2005. —S/he was born in Malatya in 1990. architect, -s cook, -s dentist, -s driver, -s engineer, -s farmer, -s hairdresser, -s lawyer, -s manager, -s mechanic, -s salesman/saleswoman waiter, -s/waitress, -es worker, -s	Listening E6.6.L1. Students will be able to understand familiar words and simple phrases concerning people's occupations in clear oral texts. E6.6.L2. Students will be able to understand the time, days and dates. Spoken Interaction E6.6.SI1. Students will be able to talk about occupations. Spoken Production E6.6.SP1. Students will be able to ask personal questions. E6.6.SP2. Students will be able to state the dates. Reading E6.6.R1. Students will be able to understand familiar words and simple sentences about occupations and the dates. Writing E6.6.W1. Students will be able to produce a piece of writing about occupations and the dates.	Contexts Advertisements Brochures Cartoons Conversations Illustrations Magazines Postcards Posters Songs Stories Videos Tasks/Activities Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Matching Labeling Questions and Answers Reordering Storytelling True/False/No information Assignments • Students keep expanding their visual dictionary by including new vocabulary items. • Students find out the occupations of their family members and write what they do.

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
7 Holidays	Talking about past events (Making simple inquiries) What did you do in your holiday? —I played with my friends, and I learned skiing. —My brother and I climbed trees and picked fruit. I enjoyed it. —We walked in the forest yesterday. What did s/he do in the holiday? —S/he studied English. —S/he visited her/his grandparents last week. forest, -s flower, -s fruit lake, -s mountain, -s pick river, -s sailing seaside sightseeing skiing snowball snowman tree, -s	Listening E6.7.L1. Students will be able to spot the activities about holidays in oral texts. Spoken Interaction E6.7.SI1. Students will be able to talk about their holidays. Spoken Production E6.7.SP1. Students will be able to describe past activities and personal experiences. Reading E6.7.R1. Students will be able to understand short, simple sentences and expressions related to past activities. Writing E6.7.W1. Students will be able to write short and simple pieces in various forms about holidays.	Contexts Advertisements Brochures Cartoons Conversations Illustrations Maps Magazines Postcards Posters Songs Stories Videos Tasks/Activities Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Making Puppets Matching Labeling Questions and Answers Reordering Storytelling True/False/No information Assignments • Students prepare a postcard and write about what they did on their holiday. • Students prepare a pamphlet showing different places for different holiday activities in their country.

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
8 Bookworms	Talking about locations of things and people Where is s/he? —S/he is in front of/next to/near/ behind/between/under/over ... I can't find my book. Can you help me? —Look! It is under the bed. Talking about past events What happened in the library yesterday? —I read important books. —I found some interesting information in the magazines. —I looked up/for some dictionaries. author/writer borrow/lend bookshelf dictionary e-book important information library look at/for/up magazine newspaper novel poetry story	Listening E6.8.L1. Students will be able to listen to the instructions and locate things. E6.8.L2. Students will be able to understand past events in oral texts. Spoken Interaction E6.8.SI1. Students will be able to talk about the locations of people and things. E6.8.SI2. Students will be able to talk about past events with definite time. Spoken Production E6.8.SP1. Students will be able to describe the locations of people and things. E6.8.SP2. Students will be able to describe past events with definite time. Reading E6.8.R1. Students will be able to understand short, simple sentences and expressions about past events with definite time. Writing E6.8.W1. Students will be able to write about past events with definite time. E6.8.W2. Students will be able to write about the locations of people and things.	Contexts Brochures Captions Cartoons Conversations Illustrations Magazines Probes/Realia Podcasts Posters Songs Stories Videos Tasks/Activities Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Matching Labeling Questions and Answers Reordering Storytelling True/False/No information Assignments • Students keep expanding their visual dictionary by including new vocabulary items.

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
9 Saving the Planet	Giving and responding to simple suggestions What should we do to save our world? —We should save energy. —We can use less water and electricity. —We should recycle the batteries. —We should not harm animals. —Turn off the lights. —Don't waste water. —Unplug the TV. air/water/noise pollution cut down damage garbage electrical device, -s harm litter plug (unplug) recycle rubbish reduce save trash waste	Listening E6.9.L1. Students will be able to recognize appropriate attitudes to save energy and to protect the environment. E6.9.L2. Students will be able to understand suggestions related to the protection of the environment in simple oral texts. Spoken Interaction E6.9.SI1. Students will be able to give each other suggestions about the protection of the environment. Spoken Production E6.9.SP1. Students will be able to talk to people about the protection of the environment. Reading E6.9.R1. Students will be able to understand the texts about the protection of the environment. E6.9.R2. Students will be able to follow short, simple written instructions. Writing E6.9.W1. Students will be able to write simple pieces about the protection of the environment.	Contexts Advertisements Blogs Brochures Captions Cartoons Conversations Illustrations Magazines Notes and Messages Podcasts Posters Signs Songs Stories Videos Tasks/Activities Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Labeling Matching Question and Answer Reordering Storytelling True/False/No information Assignments • Students prepare slogans/notes/posters about saving energy at school and hang them on the walls.

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
10 Democracy	Talking about stages of a procedure You should ... choose your candidate. talk about your plans/opinions. respect others. write the name of the candidate. fold the paper. put it into the ballot box. Making simple inquiries Are you a candidate? Who is your candidate? Do you support Ahmet in the election? Who do you support in the election? Talking about past events —We had an election in our school. —We elected our classroom president. —Our classroom president gave us a speech. ballot box, -es campaign, -s candidate, -s child/human right, -s election, -s fair law, -s make/give a speech president poll public respect republic vote	Listening E6.10.L1. Students will be able to recognize some key features related to the concept of democracy. Spoken Interaction E6.10.SI1. Students will be able to talk about the stages of classroom president polls. Spoken Production E6.10.SP1. Students will be able to give short descriptions of past and present events. E6.10.SP2. Students will be able to talk about the concept of democracy. Reading E6.10.R1. Students will be able to recognize familiar words and simple phrases related to the concept of democracy. Writing E6.10.W1. Students will be able to write simple pieces about concepts related to democracy.	Contexts Advertisements Blogs Brochures Captions Cartoons Conversations Illustrations Magazines Notes and Messages Podcasts Posters Signs Songs Stories Videos Tasks/Activities Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Find Someone Who ... Games Information/Opinion Gap Information Transfer Labeling Matching Question and Answer Reordering Storytelling True/False/No information Assignments • Students complete and reflect on their visual dictionaries. • Students work in groups and create an election campaign poster for classroom presidency.

(MEB, 2018)

EK 2. Kosova 6. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı

PLANI DYMUJOR – 2018/19

ShFMU “Mati Logoreci” Prizren

MUAJT: SHTATOR / TETOR

FUSHA E KURRIKULËS: GJUHËT DHE KOMUNIKIMI

SHKALLA: 3

KLASA: VI

LËNDA MËSIMORE: GJUHË ANGLEZE

MËSIMDHËNËSI: ADNAN ISMETI

Kontributi në rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkallës: I. Komunikues efektiv 1,2,4,6, 8; II. Mendimtar kreativ dhe kritik, 1, 2, 3, 4, 5, 7; III. Nxënës i suksesshëm: 1, 2, 3, 4, 7; IV. Kontribues produktiv: 1, 2, 3, 4, 7; V. Individ i shëndoshë: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; VI. Qytetar i përgjegjshëm: 1, 2, 3, 4, 5, 6

Temat mësimore (marrë nga plani vjetor)	Rezultatet e të nxënës për lëndë mësimore (RNL)	Njësitë mësimore	Koha e nevojshme	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndët tjera dhe me çështjet ndërkurrikulare	Burimet
Topic One -All about me -Asking for and giving personal information -Vocabulary field- countries -What are you doing? -Vocabulary field – food and cooking -In, on, at -How do you live? -Positives and negatives	-Understands simple yes/no and wh-questions and responds to simple yes/no and wh-questions with a simple response. -Explores structures and vocabulary used in describing people (present simple tense, adjectives) and practices their use in context. -Produces short texts of description of a person's physical appearance and character using appropriate vocabulary and structures -Expresses present activities and notes the difference between present simple and continuous. -Express likes and dislikes on a	Topic One -All about me A. We live in the UK B. Are you doing your homework? C. I love living here. D. Communication E. Culture day. F. Revision (Activity book)	6+3	Bashkëbiseduese, diskutuese, demonstruese, audiovizuale, ndërvepruese, etj. Teknikat e MKLSH-së: Stuhi mendimesh, pemë mendimesh, ditari dy pjesësh, diagrami i Venit, Insert,	Vlerësim i drejtëpërdrejtë dhe i pandërprerë, Testimi, lista e kontrollit, vetëvlerësimi, vlerësimi reciprok, vlerësimi gojor, kthim informatash (feedback) etj.	Gjuht dhe komunikimi, TIK, artet, shkencat e natyrës, shoqëria dhe mjedisi, jeta dhe puna, edukatë fizike, matematikë, Jeta dhe puna, art, muzikë, edukimi për zhvillim të qëndrueshëm, edukimi për media, edukimi qytetar, globalizimi dhe ndërvlerësia, etj	Today 2 Student's book Activity book, Teacher's Book Audio CD Flashcards
Topic Two -Having fun - Countable and uncountable -Expressions of quantity - Offering food and drink - Food around the World - Being healthy	variety of everyday topics. (e.g. holidays, food, films, music, activities, etc) -Asks and answers about the way they live including clothes, activities, free time and people. -Identifies and uses count and non-count nouns and common quantifiers. -Gives and receives information about quantities, numbers, prices, etc. -Identifies the types of foods found in grocery stores. -Identifies and classifies foods in each group. -Listens/reads about food and discusses information regarding health, diet, recipe and countries.	Topic Two -Having fun A. How fast it is? B. How many eggs do we need? C. Communication. D. Cross-curricular studies. E. Revision Magazine (Activity book)	6+3	pesëvargëshi, DRTA, DLTA, etj.			

ShFMU "Mati Logoreci" Prizren
 MUAJT: NËNTOR / DHJETOR
 FUSHA E KURRIKULËS: GJUHËT DHE KOMUNIKIMI
 SHKALLA: 3 KLASA: VI

Kontributi në rezultatet e të nxëniet për kompetencat kryesore të shkallës: I. Komunikues efektiv 1,2,4,6,8; II. Mendimtar kreativ dhe kritik, 1, 2, 3, 4, 5, 7; III. Nxënës i suksesshëm: 1, 2, 3, 4, 7; IV. Kontribues produktiv: 1, 2, 3, 4, 7; V. Individ i shëndoshë: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; VI. Qytetar i përgjegjshëm: 1, 2, 3, 4, 5, 6							
Temat mësimore (marrë nga plani vjetor)	Rezultatet e të nxëniet për lëndë mësimore (RNL)	Njësitë mësimore	Koha e nevojshme	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndët tjera dhe me çështjet ndërkurrikular e	Burimet
Topic three -Past times - A famous movie star - Hobbies and interests - An exciting journey - A famous inventor - Directions (page 56) - Past actions Past time	-Produces short texts of description of a person's physical appearance and character using appropriate vocabulary and structures. -Demonstrates awareness of connections, similarities and differences between people and reacts in positive ways. -Discusses with peers and teacher regarding travel and transport -Understands short simple descriptions of known people including how they met, place and time. -Gets information about things around them.	Topic three -Past times A.She was a singer B.I watched it too. C.They didn't have mobile phones D.Communication E.Culture day F. Revision	6+3	Bashkëbiseduese, diskutuese, demonstruese, audiovizuale, ndërvepruese, etj. Teknikat e MKLSH-së: Stuhi mendimes	Vlerësim i drejtëpërdrejtë dhe i pandërprerë, Testimi, lista e kontrollit, vetëvlerësimi, vlerësimi reciprok, vlerësimi gojor, kthim informatash (feedback) etj.	Gjuht dhe komunikimi, TIK, artet, shkencat e natyrës, shoqëria dhe mjedis, jeta dhe puna, edukatë fizike, matematikë, Jeta dhe puna, art, muzikë, edukimi për zhvillim të qëndrueshëm, edukimi për	Today 2 Student's book Activity book, Teacher's Book Audio CD Flashcards
expressions Topic four -It's a musical world - At home - At school - Question words Travelling -In, on, at	-Uses words that signal differences between present and past in simple statements related to common activities. -Identifies the correct form of a verb to convey the meaning of a completed past event. -Applies the pronunciation rules for (-ed) endings in past forms of regular verbs in aural discrimination activities -Express likes and dislikes on a variety of everyday topics. (e.g. holidays, food, films, music, activities, etc) -Completes most forms related to personal information on daily routines -Asks questions to clarify when information is not making sense -Composes clear and coherent sentences using appropriate grammatical structures: aspects of verbs -Asks questions to clarify or provide further understanding on the topic -Makes suggestions about places to go. -Understands short simple descriptions of people and places and reflect on them.	Topic four -It's a musical world A. How did they start? B. How do we get there? First Test – 1 C. Communication (Activity book)	3+2	h, pemë mendimesh, ditari dy pjesësh, diagrami i Venit, Insert, pesëvargëshi, DRTA, DLTA, etj.		media, edukimi medial, edukimi qytetar, globalizimi dhe ndërvlerësimi, etj	

MËSIMDHËNËSI: ADNAN ISMETI

journey - A wonderful world - The place where I live - Where I would like to go - Travelling - Describing words	respond to the ideas of others. -Uses a particular kind of sentence for a specific purpose and audience -expressing opinions/ Emotions/ Preferences. -Writes short, simple informal notes or messages about themselves, stores, eating, shopping, preferences , likes and dislikes; -Explores structures and vocabulary used in describing people (present simple tense, adjectives) and practices their use in context. -Identify adjectives and use correctly in their writing. -Discuss family members using a variety of adjectives to describe personality.	pets. C.I like this one. D.Communication. E.Culture day. F. Revision (Activity book)				
--	---	---	--	--	--	--

PLANI DYMUJOR – 2018/19

ShFMU “Mati Logoreci” Prizren

MUAJT: MARS

FUSHA E KURRIKULËS: GJUHËT DHE KOMUNIKIMI

SHKALLA: 3

KLASA: VI

LËNDA MËSIMORE: GJUHË ANGLEZE

MËSIMDHËNËSI: ADNAN ISMETI

Kontributi në rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkallës: I. Komunikues efektiv 1,2,4,6, 8; II. Mendimtar kreativ dhe kritik, 1, 2, 3, 4, 5, 7; III. Nxënës i suksesshëm: 1, 2, 3, 4, 7; IV. Kontribues produktiv: 1, 2, 3, 4, 7; V. Individ i shëndoshë: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; VI. Qytetar i përgjegjshëm: 1, 2, 3, 4, 5, 6

Temat mësimore (marrë nga plani vjetor)	Rezultatet e të nxënës për lëndë mësimore (RNL)	Njësitë mësimore	Koha e nevojshme	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndët tjera dhe me çështjet ndërkurrikulare	Burimet
Topic six-Day by day -Expressions of quantity -Expressing obligation (have to) -How do you live -Positives and negatives -Describing activities -Working together - Shopping	-Uses quantifying expressions (<i>much/many, a lot of, too, not enough</i>) to talk about quantity -Expresses obligations and responsibilities using Have to -Asks and answers about obligations and responsibilities at home and school. -Asks and answers about the way they live including clothes, activities, free time and people. -Describes activities using adjectives. -Understands short simple descriptions of people and places and the relationship with them	Topic six-Day by day A.It's too casual B.I have to tidy my room. C. Communication. D.Cross-curricular studies. E. Revision (Activity book) Second Test – 2	5+2	Bashkëbisedue se, diskutuese, demonstruese, audiovizuale, ndërvepruese, etj. Teknikat e MKLSH-së: Stuhi mendimesh, pëmë mendimesh, ditari dy pjesësh, diagrami i Venit, Insert, pesëvargëshi, DRTA, DLTA, etj.	Vlerësim i drejtëpërdrejtë dhe i pandërprerë,T estimi, lista e kontrollit, vetëvlerësimi, vlerësimi reciprok, vlerësimi gojor, kthim informatash (feedback) etj.	Gjuht dhe komunikimi. TIK, artet, shkencat e natyrës, shoqëria dhe mjedisi, jeta dhe puna, edukatë fizike, matematikë, Jeta dhe puna, art, muzikë, edukimi për zhvillim të qëndrueshëm, edukimi për media, edukimi medial, edukimi qytetar, globalizimi dhe ndërvarësia, etj	Today 2 Student's book Activity book, Teacher's Book Audio CD Flashcards

PLANI DYMUJOR – 2018/19

ShFMU “Mati Logoreci” Prizren

MUAJT: QERSHOR

FUSHA E KURRIKULËS: GJUHËT DHE KOMUNIKIMI

SHKALLA: 3

KLASA: VI

LËNDA MËSIMORE: GJUHË ANGLEZE

MËSIMDHËNËSI: ADNAN ISMETI

Kontributi në rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkollës: I. Komunikues efektiv 1,2,4,6, 8; II. Mendimtar kreativ dhe kritik, 1, 2, 3, 4, 5, 7; III. Nxënës i suksesshëm: 1, 2, 3, 4, 7; IV. Kontribues produktiv: 1, 2, 3, 4, 7; V. Individ i shëndoshë: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; VI. Qytetar i përgjegjshëm: 1, 2, 3, 4, 5, 6							
Temat mësimore (marrë nga plani vjetor)	Rezultatet e të nxënës për lëndë mësimore (RNL)	Njësitë mësimore	Koha e nevojshme	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndët tjera dhe me çështjet ndërkurrikulare	Burimet
Topic eight -Happy holidays -Describing feelings and things -Vocabulary field - holidays and travelling - Feelings	-Uses vocabulary related to holiday and vacation. -Expresses ideas and feelings and understands and respects the perspectives of others.	Topic eight -Happy holidays C.Communication D.Cross-curricular studies. E. Revision Third test (Activity book)	3+1 1	Bashkëbisedue se, diskutuese, demonstruese, audiovizuale, ndërvepruese, etj. Teknikat e MKLSH-së: Stuhi mendimesh, pëmë mendimesh, ditari dy pjesësh, diagrami i Venit, Insert, pesëvargëshi, DRTA, DLTA, etj.	Vlerësim i drejtëpërdrejtë dhe i pandërprerë.T estimi, lista e kontrollit, vetëvlerësimi, vlerësimi reciprok, vlerësimi gojor, kthim informatash (feedback) etj.	Gjuht dhe komunikimi, TIK, artet, shkencat e natyrës, shoqëria dhe mjedisi, jeta dhe puna, edukatë fizike, matematikë, Jeta dhe puna, art, muzikë, edukimi për zhvillim të qëndrueshëm, edukimi për media, edukimi medial, edukimi qytetar, globalizimi dhe ndërvlerësia, etj	Today 2 Student's book Activity book, Teacher's Book Audio CD Flashcards

PLANI VJETOR – 2018/19

SHFMU “MATI LOGORECI” PRIZREN

FUSHA E KURRIKULËS: Gjuhët dhe Komunikimi

SHKALLA: 3

KLASA: VI

RNSH (RNK): I. Kompetenca komunikim dhe të shprehurit- Komunikues efektiv; II. Kompetenca të menduarit-- Mendimtar kreativ dhe kritik; III. Kompetenca të mësuarit për të nxënë- Nxënës i suksesshëm; IV. Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis-Kontribuues produktiv; V. Kompetenca personale -Individ i shëndoshë; VI. Kompetenca qytetare - Qytetar i përgjegjshëm. I-1,2, 3, 4, 5, 6; II-1, 2, 3, 4, 5, 7; III-1, 2, 3, 4, 7; IV-1, 2, 3, 4, 7; V-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; VI-1, 2, 3, 4, 5, 6.

RNF: I. SHKATHTËSITË E KOMUNIKIMIT- Të dëgjuarit dhe të folurit 1, 2; Të lexuarit 1, 2; Të shkruarit 1, 2; **II. KUPTIMI DHE ANALIZA E TEKSTEVE-**1. Interpretim dhe komentim ngjarjen, qëllimin, qëllimin e autorit, idetë, rrëfimin, marrëdhëniet shkak-efekt, gjubën e figurshme, vendin, hapësirën për vepra të letërsisë dhe nxjerr konkludime për to. 2. Kupton elementet kryesore të teksteve të lexuara; **III. ZHVILLIMI I KREATIVITETIT-**1. Krijon punime të caktuara për projektet, për të eksploruar temat e caktuara dhe shpreh mendimet, ndjenjat e tij mbi çështjet e ndryshme të shoqërisë; **IV. IDENTITETI DHE KULTURA-**1. Shqyrton përvojat e veta dhe të tjerëve për kulturën e shprehur në vepra të krijuara nga ai/ ajo ose të tjerët (ceremoni, festa të ndryshme) dhe i përdor si bazë për tregime, vjersha etj.; **V. MEDIAT-**1. Identifikon materiale të ndryshme që i përdor për të këmbyer porosi, nëpërmjet reklamave, shpalljeve, lajmërimeve dhe bën prezantimin e tyre në media; **VI. PËRDORIMI I TIK-ut-**1. Përdor lloje të shumta të teknologjisë në aktivitetet kreative për të krijuar tekste grafike, tabela, skica, figura, foto, animacione, skeçe etj.

Lënda	Temat mësimore të shpërndara gjatë muajve					
	PERIODA I		PERIODA II		PERIODA III	
	Shtator -Tetor	Nëntor - Dhjetor	Janar - Shkurt	Mars	Prill - Maj	Qershor
Lënda: Gjuhë angleze	Topic One -All about me -Asking for and giving personal information -Vocabulary field- countries -What are you doing? -Vocabulary field – food and cooking -In, on, at -How do you live? -Positives and negatives	Topic three -Past times - A famous movie star - Hobbies and interests - An exciting journey - A famous inventor - Directions (page 56) - Past actions - Past time expressions	Topic four -It's a musical world - Question words - Travelling In, on, a	Topic six -Day by day -Expressing obligation (have to) -How do you live -Positives and negatives -Describing activities -Working together - Shopping	Topic six-Day by day -Working together - Shopping Topic seven -Out and about Future plans Expressing voluntary actions (will) -Future plans -Expressing voluntary actions (will) - Relaxing activities	Topic eight -Happy holidays -Describing feelings and things -Vocabulary field - holidays and travelling - Feelings

	Topic Two -Having fun - Countable and uncountable -Expressions of quantity - Offering food and drink - Food around the World - Being healthy	Topic four -It's a musical world -At home - At school	Topic five -Things I like - Sports and equipment - Giving a purpose -Travelling around the World - An exciting journey - A wonderful world - The place where I live - Where I would like to go - Travelling -Describing words Topic six -Day by day -Expressions of quantity		Topic eight -Happy holidays -Future plans - Expressing possession ('s) -Opposites (big-small) - Describing people and their relations - Describing feelings and things -Vocabulary field - holidays and travelling - Feelings	
Nr.	18	15	13	8	14	6
					Total	74 orë

(MASHT, 2018)

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..